

Meerjarenbegroting 2021-2024

GEMEENTE
SON EN BREUGEL

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
Algemene inleiding	8
Proces van kadernota naar begroting	9
Vertrekpunt kadernota	10
Stand van zaken na de kadernota en voor de begroting	12
Programma 1. Interne en externe dienstverlening	13
Programma 2. Sociale leefomgeving	19
Programma 3. Fysieke en veilige leefomgeving	30
Programma 4. Economische en ruimtelijke ontwikkeling	40
Verplichte beleidsindicatoren	49
Paragrafen	54
Lokale heffingen	55
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	63
Onderhoud kapitaalgoederen	76
Financiering	82
Bedrijfsvoering	85
Verbonden partijen	90
Inleiding	90
Gemeenschappelijke regelingen	90
Vennootschappen en coöperaties	96
Stichtingen en verenigingen	98
Grondbeleid	104
Financiële begroting	106
Overzicht van baten en lasten	107
Overzicht van baten en lasten per taakveld	109
Toelichting overzicht van baten en lasten	112
Analyse overzicht van baten en lasten	112
Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten	113
Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	116
Uiteenzetting van de financiële positie	118
Geprognosticeerde balans	118
EMU-saldo	118
Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	119
Overzicht van investeringen	119
Reserves en voorzieningen	123
Overzicht van reserves en voorzieningen	123
Toelichting op de reserves	126
Toelichting op de voorzieningen	132
Beleid t.a.v. bespaarde rente	133
Toelichting op de financiële positie	135
Eigen begroting raad	138
Bijlagen	139
2e Bestuursrapportage 2020	140
Aangenomen moties en amendementen	141
Overzicht alle prestatie- en ondersteuningssubsidies	142
Vaststellingsbesluit	146

Voorwoord

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2021-2024. Bij de kadernota 2020 heeft de gemeenteraad aan het college de opdracht gegeven een begroting met vier programma's op te stellen, die minimaal sluitend is in 2023 en 2024.

De begroting 2021 staat onverkort in het teken van het afronden van de eerder ingezette acties op onze speerpunten: Centrum Son, Breugel Bruist, Participatie en Duurzaamheid. Daarnaast gaan we in deze begroting ook in op de gevolgen van de corona-uitbraak in 2021, waarmee we dit jaar plotseling werden geconfronteerd, alsook op de taakstelling op het sociaal domein.

Een nieuwe programmaopzet met vier in plaats van twaalf programma's maakt de begroting eenvoudiger, transparanter en beter leesbaar. De opzet hebben we besproken met de auditcommissie en verwerkt in deze meerjarenbegroting.

De bezuinigingen uit de kadernota, de amendementen van uw raad en de meicirculaire zijn in deze begroting verwerkt. De effecten van de septembercirculaire worden in het raadsvoorstel meegenomen en ontvangt u als bijlage.

De speerpunten

1. *Centrum Son*

In 2021 bouwen we verder aan de (ver)bouwwerken en restauraties in het centrumgebied. Na de oplevering van de toren en het raadhuisje eind 2020, leveren we begin 2021 de tweede en laatste fase van het gemeentehuis op. In 2021 starten we met het ombouwen van de voormalige kerk in een dorpshuis, waarbij we ook uitvoering geven aan de motie Openbaar gebied Dorpshuis en Kerkplein over de relatie met Vroonhoven.

2. *Breugel Bruist!*

In 2021 renoveren we De Boerderij in Breugel. We verwachten de werkzaamheden in het eerste half jaar van het jaar af te ronden. Voor de nieuwe multifunctionele (sport)hal stellen we samen met de toekomstige gebruikers een programma van eisen op. In de tweede helft van het jaar gaat het aanbestedingstraject lopen en maken we de bouwplannen concreet.

De Gebiedsvisie is vastgesteld en daarmee is duidelijk hoe het openbare gebied er op hoofdlijnen uit gaat zien. In het eerste kwartaal 2021 maken we een plan van aanpak voor onderdelen die we direct onder handen nemen zoals 'het bosje'.

3. *Participatie*

We willen beleids- en uitvoeringsplannen meer in verbinding met de inwoners organiseren. 'De basis op orde' betekent kwantitatieve en kwalitatieve aanvulling van de personele bezetting. Via zaakgericht werken en het Organisatieontwikkelingsproject Kwiek zorgen we ervoor dat de nieuw gevormde teams straks beter in staat zijn de kwaliteit van de dienstverlening aan burgers, instellingen en bedrijven te verbeteren en te moderniseren. We vragen van onze medewerkers een andere houding en vaardigheden om die verbinding met de inwoners te maken. Medewerkers worden getraind om inwoners optimaal bij processen en projecten te betrekken. Dat vormt een goede basis voor meer participatie.

De raads werkgroep Bestuursstijl werkt aan een nieuwe vergaderstructuur die ook meer ruimte biedt voor inwoners om mee te denken en te participeren bij beeld- en besluitvorming.

4. *Duurzaamheid*

Het komende jaar staat in het teken van de vaststelling van belangrijke beleidsmatige kaders. Samen met de regio stellen we de Regionale Energie Strategie vast. Hiermee doen we gezamenlijk een bod richting de Rijksoverheid voor de uitvoering van het klimaatakkoord tot 2030.

Lokaal stellen we een Transitievisie Warmte op, waarin we een eerste schets maken van hoe de gemeente in de komende decennia overgaat naar een aardgasvrije warmtevoorziening.

Op het gebied van afvalverwerking moeten we onze strategie gaan bepalen voor een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met een bijpassende aanbestedingsvorm.

We actualiseren het totale duurzaamheidsbeleid. We blijven inzetten op de aanpak waarmee we onze inwoners helpen om concrete verduurzamingsstappen te maken, zoals Winst uit je Woning, De Groene Zone en het faciliteren van laadpalen.

CMD

In juni 2020 heeft uw raad kennisgenomen van het onderzoeksrapport CMD, van K2. Uw raad heeft de bevindingen uit het rapport onderschreven en zelf het initiatief genomen tot het opstellen van een Visie op het CMD. Uw raad heeft bij amendement aangegeven, dat eerst de visie moet worden vastgesteld en pas daarna structurele maatregelen kunnen worden genomen. Deze visie loopt gelijk op met deze begroting. Dat betekent dat we in deze begroting nog niet kunnen ingaan op de concrete maatregelen die nodig zijn om de taakstelling te realiseren. De visie is begin oktober gereed waarna besluitvorming plaatsvindt. Daaraan gekoppeld gaan we invulling geven aan de taakstelling voor de uitgaven voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo.

Corona

In maart 2020 heeft het Coronavirus in Nederland toegeslagen. In onze risicoparagraaf houden we jaarlijks rekening met een crisis/ramp, ongeacht hoe deze eruit ziet. We beschouwen de coronauitbraak als een gebeurtenis die hieronder valt.

We zijn in 2020 geconfronteerd met extra kosten, maar hebben ook extra compensatie van het Rijk daarvoor ontvangen. Vooralnog gaan we er vanuit dat de uitgaven voor o.a. handhaving nog doorlopen tot dat er een vaccin is. Wij doen in deze begroting daarbij een aanname dat we extra kosten moeten maken tot 1 juli 2021. Uitgaven die betrekking hebben op extra uitkeringen zullen een langere nasleep kennen. In deze begroting is rekening gehouden met extra kosten van in totaal € 126.500. Daarbij gaan we ervan uit dat deze kosten volledig door het Rijk worden vergoed.

Financiële positie

Jaarlijks bieden we uw raad een meerjarenbegroting ter vaststelling aan. Onze gemeente hanteert al jaren het uitgangspunt dat elk jaar van de meerjarige raming structureel sluitend moet zijn. Een goed standpunt om als gemeente een gezonde financiële huishouding te behouden. Het ligt geheel in lijn met de voorwaarde die de toezichthouder hanteert dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is, dat de structurele baten ieder jaar de structurele lasten dekken en dat de ramingen realistisch zijn.

Bij de begroting 2020 moesten we constateren dat de jaren 2020 en 2021 zowel een incidenteel als een structureel tekort lieten zien, maar dat dit voor de jaren daarna overging naar een positief saldo. Bij deze begroting is er voor 2021 nog steeds sprake van een negatief saldo, maar is er wel structureel een positief resultaat. De jaren daarna hebben een positief begrotingssaldo. Hiermee voldoen we aan de eisen van de toezichthouder.

Bij de kadernota is vooral ingezet op een sluitende begroting voor 2023 en 2024. In totaal is door uw raad voor de jaren 2023 en 2024 meer dan € 500.000 aan ombuigingen gerealiseerd en besloten tot een OZB-verhoging van in totaal € 300.000. Dankzij die inspanningen en het netto resultaat van de meicirculaire, lukt het in deze begroting de voorzieningen voor de inwoners op een goed niveau te houden. Ook zijn er tot aan 2024 diverse investeringen in de begroting opgenomen voor ruim €15.000.000.

Toch is ondanks dit goede resultaat het toekomstperspectief niet zorgenvrij. We gaan in deze begroting ervan uit dat de coronacrisis tot zeker juli 2021 gevolgen zal hebben en dat we extra kosten moeten maken. Daarbij is wel de verwachting dat deze extra kosten door het Rijk worden gecompenseerd.

We hebben in deze begroting geen rekening gehouden met de herverdeling van het gemeentefonds. In de tot nu toe bekend geworden voornemens ziet het er naar uit dat vooral de kleinere gemeenten de dupe dreigen te worden. Het moge duidelijk zijn dat we deze ontwikkelingen op de voet volgen en, indien nodig, ook actie zullen ondernemen.

Ontwikkeling lokale belastingen voor de inwoners

De gemeentelijke lastendruk

Deze bestaat voor onze inwoners uit de elementen: de afvalstoffenheffing, de rioolbelasting en voor eigenaren van een koopwoning de OZB. De stijging van de rioolheffing is € 4 per jaar. De afvalstoffenheffing stijgt voor een meerpersoonshuishouden met € 73 per jaar van € 217 naar € 289. Deze verhoging wordt veroorzaakt door twee trends. Enerzijds zijn de kosten voor de afvalinzameling aan huis en de milieustraat en de kosten voor verwerking vanaf 2020 sterk gestegen. Anderzijds zijn de vergoedingen die we ontvangen voor oud papier, textiel en verpakkingsmateriaal (PMD) sterk gedaald. Het zijn beide factoren van de markt die door de gemeente niet beïnvloedbaar zijn. De tarieven van zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing worden zo vastgesteld dat de geraamde kosten niet boven de geraamde baten uitkomen. Met andere woorden: 100% kostendekking is het uitgangspunt bij de berekening van deze tarieven.

Uw raad heeft ons bij de kadernota meegegeven € 300.000 extra inkomsten uit de OZB te genereren. Dit bereiken we door de OZB voor zowel woningeigenaren als voor bedrijven te verhogen. Voor woningeigenaren betekent het een verhoging van de OZB met 3,3% bovenop de inflatiecorrectie (2,2%).

Nieuwe programma's

De nieuwe programmaopzet met vier programma's is besproken met de auditcommissie en hebben we verwerkt in deze meerjarenbegroting.

Programma 1 Interne en externe dienstverlening

Onder het motto 'Zichtbaar, aanspreekbaar en bereikbaar' zetten we in op hogere klanttevredenheid via meer aandacht voor gebruik van begrijpelijke taal, meer gebruik van (bewegend) beeld in onze uitingen en investering in webcare en 24/7 digitale dienstverlening.

Programma 2 Sociale leefomgeving

Dit programma gaat over de gezondheid, het welbevinden en de ontwikkelmogelijkheden van onze inwoners. Goede voorzieningen voor inwoners en professionals zijn hiervoor belangrijk. Enerzijds bestaan voorzieningen uit ondersteuningsmogelijkheden voor individuele inwoners door hulp en (financiële) steun, anderzijds uit accommodaties, subsidies en bijeenkomsten en evenementen. Het programma heeft betrekking op alle inwoners als het gaat om preventie, gezonde leefstijl, ontwikkeling en ontmoeting. Het programma gaat daarnaast specifiek in op ondersteuning aan kwetsbare inwoners en jeugdigen.

Programma 3 Fysieke en veilige leefomgeving

Ons handelen en beleid voor de fysieke leefomgeving kent diverse abstractieniveaus. In dit programma komt vooral de operationele kant van het werk in de leefomgeving aan de orde via projecten op het gebied van inrichting, beheer, onderhoud en reconstructie in de buitenruimte, alsook het verlenen en handhaven van omgevingsvergunningen zoals bouwvergunningen en duurzaam beheer en gebruik van de buitenruimte.

Programma 4 Economische en Ruimtelijke ontwikkelingen

Dit programma richt zich op de visie en de strategische kant van ons handelen en beleid voor de leefomgeving, bijvoorbeeld op het gebied van natuur en landschap. We hebben een gemeentelijke visie en sluiten die qua strategie aan bij lopende regionale ontwikkelingen. We leveren een bijdrage aan een levendig, groen en vitaal dorp en een gezonde en leefbare leefomgeving. Dit programma richt zich ook op de duurzame economische structuur van de gemeente. In 2021 staan de volgende zaken op de agenda:

- Omgevingsvisie en Omgevingsplan in het kader van de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2022.
- Een gedifferentieerd woningbouwprogramma met ontwikkellocaties.
- Een klimaat-neutrale gemeentelijke organisatie.
- De Regionale Energiestrategie en een Warmtevisie.

Circulaires van het rijk

In de loop van het begrotingsproces zijn de mei- en septembercirculaire uitgebracht door de rijksoverheid. Beide circulaires hebben een positief resultaat. De septembercirculaire is nog niet verwerkt in deze begroting. Over de septembercirculaire wordt u afzonderlijk nog geïnformeerd.

Gevolgen mei- en septembercirculaire	2021	2022	2023	2024
<i>Resultaat meicirculaire 2020</i>	490.956	430.614	264.316	357.198
<i>Resultaat septembercirculaire 2020</i>	389.860	470.042	261.373	289.968
Totaal aanpassingen beleid geen keuze	880.816	900.656	525.689	647.166
+/+ is voordeel, -/- is nadeel				

Sluitende meerjarenbegroting

De provincie heeft in haar begrotingscirculaire aangegeven dat zij beoordeelt of de begroting en de meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht zijn. Ook al hebben we nog steeds te maken met een tegenvaller op het sociaal domein, de gemeente Son en Breugel is financieel een gezonde gemeente. In deze begroting is het jaar 2021 niet sluitend, maar de (meerjaren) begroting is uiteindelijk in alle jaren structureel en reëel in evenwicht. De nu voorliggende financiële begroting is zowel incidenteel als structureel sluitend in 2023 en biedt het nieuwe college dat in 2022 aantreedt, ook nog mogelijkheden voor nieuw beleid. Met de 1e wijziging in verband met de septembercirculaire is de begroting alle jaren sluitend.

Algemene inleiding

Proces van kadernota naar begroting

Het proces van de kadernota naar de begroting bestaat nog steeds uit drie delen, die een doorlopende lijn vormen.

Januari - juli 2020

Terwijl de laatste hand werd gelegd aan de jaarrekening 2019 hebben we in april en mei de voorbereidingen getroffen voor de kadernota 2020 (periode 2021-2024), die behandeld werd in de raad van 2 juli 2020. In deze kadernota is ingezet op een structureel sluitende begroting in 2023 en 2024. Daarnaast zijn de financiële kaders aangegeven voor de meerjarenbegroting en zijn de nieuwe wensen vanuit de organisatie verzameld.

Juli - november 2020

We hebben de kadernota en het nieuw beleid, samen met het coalitieprogramma vertaald naar de op te stellen meerjarenbegroting 2021-2024. Deze uitwerking betreft: de effecten van "going concern" in de periode april tot en met augustus, raadsbesluiten tot en met september 2020, de maatregelen uit de kadernota 2020. Dit is het boekwerk zoals dat wordt aangeboden, met alle programma's en paragrafen.

Vaststelling van de meerjarenbegroting 2021-2024 vindt plaats op 5 november 2020.

September - december 2020

In deze periode zijn we gestart met de voorbereidingen van de 2e bestuursrapportage 2020 over de financiële mutaties tot en met 31 augustus. De 2e bestuursrapportage wordt behandeld in dezelfde raadsvergadering als de begroting. Met deze 2e bestuursrapportage zijn gelijktijdig de voorbereidingen gestart voor de jaarrekening 2020.

Vertrekpunt kadernota

In de planning en control cyclus zijn wij gewend om voorafgaand aan de begroting u een kadernota aan te bieden met daarin opgenomen de wensen voor nieuw beleid en aanpassingen van het bestaande beleid. Na het vaststellen van de kadernota hebben er nog allerlei ontwikkelingen plaatsgevonden die van invloed zijn op de begroting. Hieronder een overzicht met een korte toelichting.

	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Bedrag 2023	Bedrag 2024
Resultaat start kadernota 2020-2024	-516.108	-174.302	169.119	734.293
Proces van kadernota naar begroting				
Aanbesteding collectief vraagafhankelijk vervoer	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Extra nadeel sociaal domein vanuit jaarrekening 2019	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Kadernota				
Verwerking kadernota inclusief de amendementen	127.468	324.468	515.968	565.467
OZB	296.100	293.000	289.600	285.600
Verwerking kadernota inclusief de amendementen	423.568	617.468	805.568	851.067
Aanpassingen in begroting na kadernota				
Netto resultaat meicirculaire	490.956	430.614	264.316	357.198
Wijzigingen op de staat van activa inclusief rente aanpassing	137.754	208.039	216.812	218.306
Wijzigingen afval,riolering en grondexploitatie	140.426	239.186	232.777	96.253
Onderwijshuisvesting (Nieuwbouw scholen)	72.771	72.771	55.857	-5.331
Resultaat nieuw beleid aangeleverd bij begroting	-279.215	-238.996	-228.996	-228.996
Resultaat aanpassingen gemeenschappelijke regelingen (raad 2 juni 2020)	-109.954	-94.037	-30.424	-58.075
Wijzigingen niet in kadernota	452.738	617.577	510.342	379.355
Begrotingssaldo	-299.802	400.743	825.029	1.304.715
Waarvan structureel	37.600	532.680	903.672	1.384.773
Waarvan incidenteel	-337.402	-131.937	-78.643	-80.058
netto resultaat septembercirculaire (1e begrotingswijziging 2021)	389.860	470.042	261.373	289.968
Begrotingssaldo na wijziging	90.058	870.785	1.086.402	1.594.683
Waarvan structureel	427.460	1.002.722	1.165.045	1.674.741
Waarvan incidenteel	-357.402	-131.937	-78.643	-80.058

Nadat de kadernota vastgesteld is zijn er nog een aantal nieuwe financiële ontwikkelingen geweest. Deze beïnvloeden het saldo van de begroting.

Netto resultaat meicirculaire

Nadat de kadernota voor het grootste deel gereed was, verscheen de meicirculaire 2020. De voorgestelde maatregelen in de kadernota zijn via amendementen bijgesteld. Het netto saldo van de meicirculaire is als inkomst toegevoegd. De tijdelijke toevoeging ten behoeve van het jeugdbeleid, die structureel was opgenomen is eruit gehaald. Ook zijn toegezegde middelen tbv nieuw inburgeringsbeleid gereserveerd.

Wijzigingen op de staat van activa inclusief rente aanpassing

Elk jaar wordt de staat van activa opnieuw geactualiseerd. Dit is noodzakelijk omdat het voor kan komen dat geplande investeringen later gereed zijn dan eerder geraamd. Er komen nieuwe investeringen bij, of geplande investeringen gaan niet door. Dit jaar wordt er ook voorgesteld om geen bespaarde rente te berekenen. Dit heeft invloed op de lasten die vanuit de activa drukken op de begroting. In 2021 en verder is er een voordelig resultaat opgetreden.

Wijzigingen afval, riolering en grondexploitatie

De kosten van riolering en afval zijn opnieuw doorgerekend. Dit heeft een positief resultaat opgeleverd. Na invoering van het btw compensatiefonds is er bij de berekening van de tarieven bij de kostendekkendheid een uitzondering gemaakt voor de berekening van de btw. De uiteindelijke opbrengst van de btw komt in het resultaat. Ook wordt bepaald welke kosten overheadkosten doorberekend kunnen worden aan afval, riolering en grondexploitatie. Dit kan leiden tot een voordelig of nadelig resultaat. Bij deze begroting is een voordelig resultaat ontstaan.

Onderwijshuisvesting (Nieuwbouw scholen)

U heeft voorafgaand aan deze begroting een voorstel voorgelegd gekregen over de nieuwbouw van een aantal scholen. Dit nieuwe voorstel leidt tot een nieuwe kosten berekening en een doorschuiven in tijd van een aantal geplande investeringen. In 2021 en 2022 worden investeringen nog niet gerealiseerd, waardoor geraamde kapitaallasten niet worden gemaakt. Daarna komen de kosten geleidelijk in de begroting.

Resultaat nieuw beleid aangeleverd bij begroting

Na de vaststelling van de kadernota is er vanuit de organisatie toch nog behoefte aan nieuw beleid ontstaan. De totale kosten zijn als één bedrag opgenomen. Bij de programma's onder nieuw beleid zijn de aanvragen toegelicht. In het raadsvoorstel zijn de beslispunten opgenomen.

Resultaat aanpassingen gemeenschappelijke regelingen (raad 2 juni 2020)

In uw vergadering van 2 juni zijn de begrotingen van diverse gemeenschappelijke regelingen behandeld. De instemming met deze begrotingen leiden tot aanpassingen op de begroting, die nog niet in de kadernota waren opgenomen.

Septemercirculaire 2020

Op de avond van Prinsjesdag is de septemercirculaire 2020 verschenen. Het was toen niet meer mogelijk om alle gevolgen in beeld te brengen en ook nog te verwerken in de begroting.

In de eerste begrotingswijziging worden de gevolgen van septemercirculaire meegenomen. Het effect van de circulaire is groot voor de begroting. Een nadelig begrotingssaldo in 2021 wordt nu omgebogen naar een positief saldo. De analyse wordt u via een afzonderlijke memo aangeboden.

Stand van zaken na de kadernota en voor de begroting

Tussen het opstellen van de kadernota en het opstellen van de begroting in de periode tot en met half september 2020 zijn nieuwe mutaties opgetreden. Het is een dynamisch proces, waarbij in de financiële huishouding van de gemeente voortdurend veranderingen optreden. Deze mutaties komen door concrete besluitvorming op onderwerpen, meevallers en tegenvallers ten opzichte van de geraamde bedragen, circulaire van het rijk en het doorrekenen ervan aan de diverse staten van personeel, investeringen, reserves en voorzieningen en rente. Nieuwe mutaties na de vaststelling van de besluitvorming over de kadernota zijn bij de programma's toegelicht. Op 11 juni heeft uw raad ingestemd met de begrotingen van de diverse verbonden partijen. De financiële consequenties hiervan zijn in de gemeentelijke begroting verwerkt. Ook is er in september 2020 een raadsbesluit genomen over de huisvesting van scholen. De consequenties daarvan zijn meegenomen in deze begroting.

Programma 1. Interne en externe dienstverlening

Inleiding

Dit programma gaat over de kwaliteit van onze in- en externe dienstverlening.

De kwaliteit van onze dienstverlening uit zich in het gemak waarmee inwoners en ondernemers producten en diensten kunnen afnemen bij de gemeente en het gemak waarmee zij met de gemeente in contact kunnen komen. We hanteren daarbij het uitgangspunt dat de klant kiest op welke manier hij contact met de gemeente wil hebben. Dat kan via het online portaal zijn, via e-mail, website, telefoon, sociaal media, per brief, via een baliebezoek of in een persoonlijk gesprek. Alle kanalen zijn beschikbaar en dat houden we zo.

De mogelijkheden van onze digitale dienstverlening nemen toe, mede dankzij de invoering van het zaakgericht werken. De digitale dienstverlening wordt transparanter, gaat sneller en de mogelijkheden om in contact te komen met de juiste persoon zijn toegenomen. We zien dan ook dat inwoners voor steeds meer producten en diensten gebruikmaken van de digitale weg.

We kijken binnen dit programma niet alleen naar de dienstverlening zelf, maar ook naar de voorwaarden om kwalitatief goede dienstverlening te kunnen leveren. Is de capaciteit van onze organisatie op orde en in hoeverre dragen de werkwijzen van het gemeentebestuur en de medewerkers bij aan de kwaliteit van de dienstverlening? Is het besluitvormingsproces bijvoorbeeld transparant en begrijpelijk en zijn inwoners voldoende betrokken en geraadpleegd? En, hoe kunnen wij optimaal gebruikmaken van de deskundigheid en kracht die onze Son en Breugelse samenleving herbergt? De doelstellingen binnen dit programma richten zich daarom niet alleen op de dienstverlening zelf, maar ook op de mate van participatie en de wijze van organisatie.

Wat willen we bereiken?

Thema	Doelstellingen
Dienstverlening	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeente is zichtbaar, aanspreekbaar en bereikbaar 2. Inwoners, organisaties en ondernemers kunnen 24/7 zaken doen met de gemeente 3. Inwoners, organisaties en ondernemers zijn tevreden over onze dienstverlening
Participatie	<ol style="list-style-type: none"> 4. Plannen en projecten komen in samenwerking met belanghebbenden tot stand 5. Jongeren denken actief mee bij het maken en realiseren van plannen en projecten 6. Inwoners, organisaties en ondernemers vinden onze beleids- en besluitvorming integer, transparant, begrijpelijk en toegankelijk
Organisatie	<ol style="list-style-type: none"> 7. De capaciteit van de gemeentelijke organisatie is op orde

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Visie op Bestuurlijke Toekomst	onbepaalde tijd	18-06-2015 en 02-11-2017	n.v.t.
Coalitieakkoord fracties DorpsVISIE, CDA en PvdA/GroenLinks; door die fracties vastgesteld op 15 juni 2018	2018 - 2022	raad 28 juni 2018: t.k.n.	n.v.t.
Beleidskader Integriteit 2015	onbepaalde tijd, vanaf maart 2015	26-mrt-15	n.v.t.
Persoonlijk en dichtbij	n.v.t.	12-jun-12	n.v.t.
Visie op dienstverlening	n.v.t.	Commissie AZ 14 januari 2015	n.v.t.
Persoonlijk en dichtbij	N.v.t.	12-jun-12	n.v.t.
Visie op dienstverlening	N.v.t.	Commissie AZ 14 januari 2015	n.v.t.
Nota activering, waardering en afschrijving	n.v.t.	20-jun-13	n.v.t.
Nota reserves en voorzieningen	n.v.t.	24-mei-11	n.v.t.
Financiële verordening	n.v.t.	22-jun-17	n.v.t.
Treasurystatuut	n.v.t.	2014	n.v.t.
Nota risicomanagement en weerstandsvermogen	n.v.t.	21-mrt-13	n.v.t.
Belastingverordeningen			

Wat gaan we ervoor doen?

Dienstverlening

Doelstellingen

1. De gemeente is zichtbaar, aanspreekbaar en bereikbaar.

Inrichten webcare-team

Online communicatie wordt steeds belangrijker. Inwoners weten dat ze de gemeente snel kunnen bereiken via onze social mediakanalen. Tegelijkertijd verwachten ze ook snel een reactie. Dit vraagt bepaalde competenties in de organisatie en een stuk bewustwording van het belang van een goed functionerend webcare-team dat snel, inhoudelijke vragen kan beantwoorden, onrust kan wegnemen en zich professioneel, maar informeel kan mengen in gesprekken op de diverse platforms. We maken hiervoor, in samenwerking met het KCC, een plan met werkafspraken.

2. Inwoners, organisaties en ondernemers kunnen 24/7 zaken doen met de gemeente.

Uitbreiden online dienstverlening

We gaan onze digitale dienstverlening verder uitbreiden (uitvoering programma Betere Dienstverlening). Nu inwoners via de website 24/7 kunnen inloggen in hun persoonlijke omgeving, gaan we het aantal producten en diensten dat inwoners online kunnen aanvragen en regelen, verder uitbreiden. Dit maakt de dienstverlening niet alleen toegankelijker, maar ook transparanter. Want, inwoners kunnen op ieder gewenst moment hun dossier inzien, hebben overzicht van zaken die in behandeling zijn bij de gemeente en ze kunnen de status ervan volgen. Ook kunnen ze via de persoonlijke pagina op een laagdrempelige manier contact opnemen en zijn daarbij niet langer afhankelijk van openingstijden en wachttijden.

3. Inwoners, organisaties en ondernemers zijn tevreden over onze dienstverlening.

Verhogen klanttevredenheid

Binnen het programma Betere Dienstverlening is ook aandacht voor het verhogen van de klanttevredenheid. Samen met de andere Dommelvallei-gemeenten gaan we aan de hand van smileys de klanttevredenheid meten na een contactmoment van de klant met de gemeente. Dit biedt inzicht in de klantbeleving en dient als basis voor de verdere verbetering van de dienstverlening.

Participatie

Doelstellingen

4. Plannen en projecten komen in samenwerking met belanghebbenden tot stand.

Structureel aandacht voor participatie bij plannen en projecten

Bij ieder plan of project is er structureel aandacht voor actieve participatie van inwoners. Het liefst zo vroeg mogelijk in het proces. Daarbij werken we met instrumenten die deze manier van werken ondersteunen, zoals Design Thinking en Factor C. Deze werkwijzen krijgen, voor een goede borging, een plek in het organisatieontwikkeltraject. Natuurlijk benutten we daarnaast onze sociale mediakanalen om snel feedback te vragen over zaken die spelen in de gemeente.

5. Jongeren denken actief mee bij het maken en realiseren van plannen en projecten.

Jeugdgemeenteraad

Via de jeugdgemeenteraad betrekken we jongeren bij het werk van de gemeente. Ze leren daar hoe de democratie werkt. We betrekken de Jeugdgemeenteraad actief bij het jeugdbeleid. Daarnaast werken de leden in groepjes aan signalen die zij zelf constateren en inbrengen. Geprobeerd wordt om tot concrete oplossingen te komen. De jeugdgemeenteraad is actief bij activiteiten in het dorp (bv. 4 mei, Koningsdag, Carnaval en de Oliebollenparty).

Jongerenparticipatie

Dit is meegenomen in programma 2.

6. Inwoners, organisaties en ondernemers vinden onze beleids- en besluitvorming integer, transparant, begrijpelijk en toegankelijk.

Werken aan begrijpelijk en toegankelijk beleid

Inwoners kunnen beter participeren als ze goed begrijpen waar het over gaat. Dat vraagt van brieven, e-mails, beleidsstukken en andere documenten dat ze toegankelijk zijn, makkelijk leesbaar en in begrijpelijke taal zijn opgesteld. Om medewerkers te helpen bij het schrijven van kort en bondige stukken, in begrijpelijke taal, gaan we opfriscursussen en nieuwe trainingen *Heldere taal* aanbieden. als onderdeel van het organisatie ontwikkeltraject. We sluiten tevens de landelijke Direct Duidelijk deal.

Invoeren nieuwe vergaderstructuur raad

De gemeenteraad werkt aan een vernieuwde vergaderstructuur gericht op meer overleg- en inspraakmogelijkheden met inwoners in de aanloop naar besluitvorming. In 2021 start de raad met een proef en geeft daarmee invulling aan zijn ambities in het coalitieakkoord en de motie Bestuurlijke Vernieuwing van 9 mei 2019.

De nieuwe vergaderstructuur kan substantiële financiële consequenties hebben. Te denken valt aan kosten van versterking van de griffie en communicatie, externe ondersteuning, training en begeleiding voorzitters en raads- en burgerleden.

In 2021 is een tussen- en eindevaluatie voorzien van de vernieuwde werkwijze waarin aanpassingen op de structuur mogelijk zijn. Op basis van de eindevaluatie neemt de raad eind 2021 een definitief besluit over de vergaderstructuur en werkwijze.

Onderdeel van dit traject is dat de raad ook inwoners vraagt naar de betrokkenheid die ze willen hebben bij gemeentelijke plannen en besluitvorming en laat de vergaderstructuur daar op aansluiten. De vergaderruimte in het nieuwe gemeentehuis wordt voorzien van techniek die nieuwe vergadervormen mogelijk maakt en ondersteunt.

Organisatie

Doelstellingen

7. De capaciteit van de gemeentelijke organisatie is op orde.

Gesteund door de raad en het college maakt de organisatie een ontwikkeling door die ons sterker oriënteert op de samenleving en met name inspeelt op de gewenste situatie “van buiten naar binnen denken en werken”. Wat is de vraag en hoe kunnen we die binnen de kaders mogelijk maken of alternatieven aanbieden? Hoe kan de burger daar zo vroeg mogelijk in participeren? Naast het versterken van participatie, zorgen we ook voor het verbeteren van de dienstverlening en het adequaat afhandelen van klachten en meldingen. Ook de uitbreiding van de online dienstverlening met een ‘mijn-portal’ draagt daaraan bij. Daarbij is het van belang dat de basis op orde is, dat wil zeggen dat de organisatie ook voldoende ingericht is om deze dienstverlening te bieden. In 2020 heeft dit vorm gekregen en wij verwachten de positieve effecten hiervan in 2021 te zien.

Klimaat

Aan het Programma 'Interne en externe dienstverlening' zijn geen CO2-reductiedoelstellingen gekoppeld. Dit programma levert dus geen directe bijdrage aan de klimaatdoelstellingen van de gemeente. De veranderingen in de publieke dienstverlening, met name de verdere digitalisering daarvan, hebben wel invloed op de CO2-uitstoot, maar deze invloed is beperkt. De toename van telefonische en digitale contacten zal naar verwachting leiden tot een lichte verhoging van het elektriciteitsgebruik. Daar staat tegenover dat de vermindering van het aantal verkeersbewegingen zal leiden tot minder gemotoriseerde kilometers. Het totale effect is verwaarloosbaar klein, maar wel positief voor het klimaat.

	Geraamd 2021 (ton CO2)	Geraamd 2031 (ton CO2)
Interne en externe dienstverlening	0	0

Bijdragen verbonden partijen aan dit programma

Dienst Dommelvallei

Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen de taken met betrekking tot werk en inkomen en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.927	-1.339	-300	401	825	1.305
0.1 Bestuur	1.892	1.597	1.369	1.370	1.375	1.375
0.2 Burgerzaken	684	705	776	830	818	732
0.4 Overhead	6.094	6.632	6.217	6.186	6.092	6.084
0.5 Treasury	203	29	74	70	65	60
0.61 OZB woningen	100	70	85	85	85	85
0.62 OZB niet-woningen	14	14	16	16	16	16
0.64 Belastingen overig	31	34	38	38	38	38
0.8 Overige baten en lasten	11	718	423	517	1.014	1.050
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	10	225	225	8	8	8
Totaal Lasten	10.967	8.685	8.924	9.520	10.335	10.751
Baten						
0.10 Mutaties reserves	93	255	325	53	-11	-11
0.1 Bestuur	148	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	245	212	227	221	203	203
0.4 Overhead	121	99	197	172	172	172
0.5 Treasury	656	527	131	126	121	116
0.61 OZB woningen	2.152	2.209	2.381	2.451	2.524	2.598
0.62 OZB niet-woningen	1.759	1.973	2.216	2.265	2.315	2.366
0.64 Belastingen overig	18	9	9	9	9	9
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	19.244	19.733	21.024	21.403	21.870	22.300
0.8 Overige baten en lasten	0	316	316	316	316	316
Totaal Baten	24.436	25.333	26.826	27.016	27.519	28.070
Saldo (baten -/- lasten)	13.468	16.648	17.902	17.496	17.185	17.318

Nieuw beleid

1. Verkiezingen terugdringen uitgaven verkiezingen

De verkiezingen van 2019 zijn vergelijkbaar met die van 2023 (vierjaars cyclus). Door de personeelslasten met betrekking tot de verkiezingen niet apart te begroten, maar binnen het programma op te vangen, kan € 15.000 worden bezuinigd.

2. Personeelsplan

We hebben een personeelsplan opgesteld in het kader van personeelsleden van 62 jaar en ouder, waarbij rekening wordt gehouden dat de vervanging door o.a. starters tegen lagere loonkosten kan plaatsvinden.

3. Adviespunt Social Return

Reeds enkele jaren subsidiëren wij het Adviespunt Social return van de WSD. Deze adviseert ons bij aanbestedingen en zorgt voor een followup na de gunning, zodat de social return ook daadwerkelijk wordt ingevuld. U treft de jaarrapportage van het adviespunt ook jaarlijks aan in onze jaarrekening. Tot nu toe hebben wij dit bekostigd uit het resultaat van de WSD dat wij jaarlijks ontvangen. Dat betreft een incidentele dekking. Inmiddels is het adviespunt structureel en dienen wij dit ook structureel te dekken.

4. Verhoging onroerendezaakbelasting

De raad heeft bij de vaststelling van de kadernota een amendement vastgesteld om de OZB met € 300.000 te verhogen. Voor de OZB zijn de tarieven verlaagd om de waardeontwikkeling te compenseren. Daarna wordt voorgesteld om een inflatiecorrectie van 2,2% toe te passen en om daar bovenop de tarieven als volgt te verhogen:

OZB eigenaren woningen: verhogen met 3,3%;

OZB gebruikers niet-woningen: verhogen met 9%;

OZB eigenaren niet-woningen: verhogen met 12,9%.

Daarmee wordt niet de volledige € 300.000 bereikt Zie ook de paragraaf lokale heffingen.

5. Aframing bestaande budgetten bij onderbesteding

In de begroting zijn diverse budgetten waarop al een aantal jaren onderbesteding plaatsvindt. Deze worden in deze begroting verlaagd.

6. Zichtbaarheid vergroten via gemeentepagina Mooi Son en Breugelkrant

Met ingang van 2020 is de redactionele content op de gemeentepagina sterk gereduceerd met het doel om te besparen. Uitgangspunt is dat we enkel nog verplichte publicaties opnemen en alle andere content vrijblijvend aanbieden (uitzonderingen daargelaten, zoals de corona-berichtgeving). Deze werkwijze wordt nog geëvalueerd, maar duidelijk is wel dat de evaluatie niet positief uitpakt. De besparing gaat ten koste van de leesbaarheid en het informatieve karakter van de gemeentepagina. De besparing draagt ook niet bij aan onze doelstelling om de zichtbaarheid van de gemeente te vergroten en participatie te bevorderen. Daarom is er de wens om een kwalitatieve impuls aan de gemeentepagina te geven met een goede balans van kwalitatieve, redactionele content en beeld. Voorstel is om het budget voor het gemeentenieuws jaarlijks met € 10.000 te verhogen.

7. Verhoging bijdrage Bizob

Wij nemen gedurende 42 weken per jaar 6 dagen per week af aan inkoopondersteuning bij Bizob. Bizob voert een tariefsverhoging door i.v.m. hogere loonkosten. De vergadering van aangeslotenen heeft hiermee ingestemd. Het dagtarief komt hiermee in 2021 op € 646. Daarnaast hebben wij tijdelijk van medio 2019 tot medio 2021 een extra dag per week afgenomen.

8. Aanbesteding software sociaal domein

Eind 2020 is het project gestart om te komen tot een nieuwe aanbesteding voor de software in het sociaal domein. Een nieuw contract voor het softwarepakket in het sociaal domein is voor alle 3 gemeentes noodzakelijk per 1-1-2022. Naast de aanbesteding is ook de ambitie om een slag te slaan in de werkprocessen, bijvoorbeeld door systemen waar mogelijk met elkaar te koppelen. Samen met Nuenen, Geldrop-Mierlo en de Dienst Dommelvallei wordt voor dit proces een projectleider aangetrokken. De bijdrage van Son en Breugel voor 2021 betreft 22% van de totale kosten en daarmee een bedrag van € 24.024.

Voornemens zonder financiële gevolgen:

Arbeidsmarktcommunicatie

We willen onze gemeente aantrekkelijker profileren als werkgever op social media en de website(platforms). Dat doen we door foto's van collega's te maken die aan het werk zijn. We laten daarbij de variatie van jong en ouder zien. We brengen daarbij ook onze werkplek in beeld. Deze is fris, nieuw en groen. Deze aanpak ondersteunt de werving van nieuwe medewerkers. Hiervoor zijn geen extra financiële middelen nodig.

Meer doen met film

Filmpjes op social media zijn niet meer weg te denken in de communicatiemix van bedrijven en overheden. Ook wij hebben dit jaar enkele filmpjes voor de socials gemaakt. Hiervoor schakelden we steeds een professionele filmer in. Binnenkort kunnen we in eigen beheer filmpjes maken, waardoor we flexibeler zijn en vaker korte items kunnen maken. Hiervoor zijn geen extra financiële middelen nodig.

Programma 1 Interne en externe dienstverlening				
nieuwe beleid vanuit de kadernota	2021	2022	2023	2024
1 Verkiezingen	0	0	-15.000	-15.000
2 Personeelsplan	-1.500	-1.000	-72.500	-107.000
3 Adviespunt Social return	16.500	16.500	16.500	16.500
4 OZB	-296.100	-293.000	-289.600	-285.600
5 Aframing bestaande budgetten bij onderbesteding	-17.000	-179.000	-179.000	-179.000
Totaal nieuwe beleid vanuit de kadernota	-298.100	-456.500	-539.600	-570.100
Nieuwe beleid/aanpassingen van bestaand beleid niet in kadernota	2021	2022	2023	2024
6 Zichtbaarheid gemeentepagina vergroten Terugdraaien bezuiniging uit begroting 2019.	10.000	10.000	10.000	10.000
7 Extra inkoopondersteuning Bizob Bestaand beleid, hoger tarief. Tijdelijke uitbreiding met een halve dag .	13.566	7.371	7.371	7.371
8 Verhoging dienst dommelvallei extra ict kosten Betreffen extra ICT kosten.	24.024			
Totaal nieuwe beleid/aanpassingen van bestaand beleid niet in kadernota	47.590	17.371	17.371	17.371

Programma 2. Sociale leefomgeving

Inleiding

De sociale leefomgeving gaat over de gezondheid, het welbevinden en de ontwikkelmogelijkheden van onze inwoners. Goede voorzieningen voor inwoners en professionals zijn hiervoor belangrijk. Enerzijds bestaan voorzieningen uit ondersteuningsmogelijkheden voor individuele inwoners door hulp en (financiële) steun, anderzijds uit accommodaties, subsidies en bijeenkomsten/evenementen. Het programma heeft betrekking op alle inwoners als het gaat om preventie, gezonde leefstijl, ontwikkeling en ontmoeting. Het programma gaat daarnaast specifiek in op ondersteuning van kwetsbare inwoners en jeugdigen.

Door een passend aanbod van culturele activiteiten kunnen onze inwoners zich ontwikkelen en ontplooiën. Borging van het cultureel erfgoed en behoud van monumenten dragen daar ook aan bij.

Wat willen we bereiken?

Thema	Doelstellingen
Maatschappelijke participatie	1. We ondersteunen inwoners die niet (volledig) op eigen kracht kunnen participeren. 2. (De toegang naar) zorg en ondersteuning is laagdrempelig en efficiënt: klantgericht en op maat.
Ontmoeting	3. Son en Breugel kent een voldoende en gevarieerd aanbod van laagdrempelige ontmoetingsfuncties in de wijken, onder andere in de vorm van onderwijs-, sport- en verenigingsgebouwen. 4. We ondersteunen lokale initiatieven gericht op ontmoeting.
Jeugdigen	5. Goede voorschoolse voorzieningen en een erkend programma voor VVE (voor- en voegschoolse educatie) dragen bij aan een goede ontwikkeling van peuters en voorkomen onderwijsachterstand. 6. We hebben goede en goed bereikbare schoolgebouwen voor een optimaal en gedifferentieerd lokaal onderwijsaanbod. 7. Jeugdigen en hun ouders krijgen ondersteuning wanneer zij problemen ondervinden in opgroei- en opvoedsituaties.
Gezonde leefstijl	8. Met voorlichting en ondersteuning stimuleren we inwoners zo gezond mogelijk te leven.
Cultuur en erfgoed	9. Wij stimuleren het in stand houden van cultuur, cultureel erfgoed en monumenten

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota Kunst- en Cultuurbeleid 2017		7-nov-17	n.v.t.
Beleidsplan voorschoolse voorzieningen en voor-en voegschoolse educatie	vanaf 2020	4-jul-19	n.v.t.
Accommodatiebeleid	n.v.t.	6-feb-14	n.v.t.
Visie Sport en bewegen	vanaf 2014	6-feb-14	n.v.t.
Cultureel Erfgoed (2019 - 2030) gemeente Son en Breugel	2019 - 2030		2019
Persoonlijk en dichtbij	n.v.t.	21-jun-12	n.v.t.
Uitgangspunten Participatiebeleid	n.v.t.	Commissie BZ 2 september 2014	n.v.t.
Verordeningen participatiewet	n.v.t.	18-dec-14	n.v.t.
Persoonlijk en dichtbij	n.v.t.	21-jun-12	n.v.t.
Lokaal gezondheidsbeleid	2014-2018	21-mei-14	Tweede of derde kwartaal 2020
Visie wonen met zorg	n.v.t.	29-aug-13	n.v.t.
Kader Sociaal Domein	n.v.t.	31-aug-17	n.v.t.
Jeugdbeleid Son en Breugel: (op)groeien in een positief opvoedklimaat	n.v.t.	9-mei-19	n.v.t.

Wat gaan we ervoor doen?

Maatschappelijke participatie

Doelstellingen

1. We ondersteunen inwoners die niet (volledig) op eigen kracht kunnen participeren.

Participatiewet

Het doel van de Participatiewet (vroeger: bijstand) is dat iedereen in staat gesteld wordt als volwaardig inwoner mee te doen en bij te dragen aan de samenleving. Daarbij wordt uitgegaan van het principe dat iedereen werkt naar vermogen, bij voorkeur in een reguliere baan. Als regulier werk niet mogelijk blijkt, is werken naar vermogen een alternatief. De gemeente werkt hiervoor intensief samen met Dienst Dommelvallei en de Werkvoorzieningsschap De Dommel (WSD).

De coronacrisis heeft een grote impact op de economie. Landelijk zijn vier scenario's gemaakt van de bijstandsgroei voor de komende jaren. In het zwartste scenario stijgt het aantal bijstandsontvangers naar 600.000 in 2022. Een onafhankelijk adviesbureau geeft aan dat dit scenario het meest waarschijnlijk is.

We hebben de rekentool gebruikt om een inschatting te maken van de mogelijke effecten van corona op het bijstandsvolume in onze gemeente. Deze berekeningen geven voor Son en Breugel het beeld dat het bijstandsvolume de komende jaren stijgt met bijna 50% en een kostenraming van bijna 1,2 miljoen. We kunnen er vanuit gaan dat kostenramingen of in het rijksbudget voor bijstandsbetalingen wordt gecompenseerd of op een later moment via de vangnetregeling die het Rijk kent voor nadeelgemeenten. Als we ervan uitgaan dat we de stijgingen allereerst zelf moeten dragen en dat we later tot een maximum van 10% worden gecompenseerd, stellen we voor het eigen risico van de gemeente elk jaar mee te nemen als maximale kosten waar we als gevolg van de stijging van de bijstand mee te maken krijgen.

Vooralsnog gaan we begrotingstechnisch met het eigen risico op de BUIG in 2021 van €76.712 als volgt om. We nemen 50% in de begroting op (€ 38.000). Eventuele financiële bijstellingen volgen in de loop van het jaar.

Om deze inkomstenverstrekking en begeleiding naar de arbeidsmarkt te organiseren heeft Dienst Dommelvallei in 2021: 0,5 FTE (€35.000) nodig. Dit nemen we eveneens op in deze begroting.

We zetten deze formatie-uitbreiding tijdelijk in en nemen maatregelen wanneer de arbeidsmarktontwikkelingen en de instroom gunstiger worden of gunstiger blijken te zijn.

In beide gevallen gaan we uit van een Rijkscompensatie voor beide posten vanuit de Buig (bijstand) en de algemene uitkering (uitvoering). Het gaat om een budgetneutrale consequentie voor de gemeentebegroting.

Lopende projecten gericht op participatie

In samenwerking met het CDM en de WSD gaan we in 2021 verder uitvoering geven aan de reeds lopende projecten Kansen, Aanzet en de pilot voor Sinti-jongeren. Ook hier is het doel om werk (of opleiding) naar vermogen te realiseren. Het Rijk heeft hiervoor een meerjarige subsidie toegekend. De meerjarige thema's dementie, mantelzorg en eenzaamheid zetten we ook door.

Beschermd Wonen

Met ingang van 2022 wordt Beschermd Wonen verder gedecentraliseerd. Met de verantwoordelijkheid komen ook de middelen over. Het budget voor Beschermd Wonen is op dit moment nog ondergebracht bij gemeente Eindhoven als regiogemeente. Hoe dit uitwerkt in het Gemeentefonds is op dit moment nog niet duidelijk. Met de regiogemeenten trekken we samen op om tot een goed voorzieningenniveau te komen voor onze inwoners. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen Beschermd Wonen (intensief en intramuraal met 24-uurs toezicht) en Beschermd Thuis (zelfstandig wonen met ambulante ondersteuning).

De tweede verandering is dat een uitname plaatsvindt uit het Wmo budget voor Beschermd Wonen naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Dit doen we per 2021 omdat het kabinet verwacht dat ongeveer een derde van de mensen met een beschikking Wmo Beschermd Wonen, toegang krijgt tot de Wlz. De kosten voor deze groep mensen gaan dan van Wmo naar Wlz. Het is niet bekend om hoeveel mensen het gaat en hoe groot de verschuiving per regio gaat uitvallen.

Armoede

We spreken van armoede als mensen leven onder de lage-inkomensgrens en daardoor over onvoldoende geld en mogelijkheden beschikken om in hun levensbehoefte te kunnen voorzien. Armoede is meer dan een financieel probleem. Bij armoede is sprake van een stapeling van armoederisico's, zoals gezondheidsproblemen, vereenzaming, niet mee kunnen doen op school en schuldenproblematiek. Mensen die in armoede leven hebben vaak moeite om te participeren in de samenleving. Armoede gaat dus verder dan alleen het hebben van een laag inkomen. Ook gezinnen met een hoog inkomen kunnen leven op de armoedegrens door bijvoorbeeld schuldenproblematiek of alimentatieverplichtingen. Doordat armoede het gevolg kan zijn van diverse (met elkaar samenhangende) factoren is een beleidsnota armoede noodzakelijk. Belangrijke onderwerpen in de beleidsnota zijn schuldhulpverlening, preventie (bij jongeren), minimaregelingen en kinderen/jongeren in armoede. Bestaande samenwerkingen met onder andere schuldhulpverlening, Stichting Leergeld, CMD en andere organisaties worden ingezet. De beleidsnota armoede leggen we begin 2021 voor aan de raad.

Schuldhulpverlening

Op 1 januari 2021 treedt de wetwijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in werking. Door de wetwijziging wordt vroegsignalering van schulden een wettelijke taak van de gemeente. Het belangrijkste gevolg voor de gemeente is dat we afspraken moeten maken met signaalpartners en bij signalen een aanbod moeten doen voor een eerste gesprek. Het gaat bijvoorbeeld om signalen van betalingsachterstanden van huur, zorgpremie, energie en drinkwater. Wij worden door de signaalpartners op de hoogte gehouden van beginnende betalingsachterstanden. De signaalpartners moeten wel eerst zelf aantoonbaar hun best hebben gedaan om de inwoners te bereiken en een betalingsregeling aan te bieden. Vanaf 1 januari 2021 moeten we op een effectieve manier aan inwoners een aanbod doen voor een eerste gesprek. Het is nog onduidelijk of en hoeveel kosten deze wetwijziging met zich meebrengt.

2. (De toegang naar) zorg en ondersteuning is laagdrempelig en efficiënt; klantgericht en op maat.

Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD)

Het CMD is voor inwoners van Son en Breugel de toegang tot voorliggende en specialistische ondersteuning. We hebben in het CMD een goed opgeleide front-office die een basisvraagverheldering uitvoert. Hierdoor kan de ondersteuningsvraag van een inwoner gekoppeld worden aan de juiste professional. Het CMD werkt met een digitaal regiesysteem, met de mogelijkheid voor de inwoner om digitaal in te loggen in het eigen dossier. Scholing over en borging van het gebruik van het regiesysteem door zorgaanbieders en andere partijen heeft de komende jaren de aandacht. Bekendheid van en goed contact met het CMD is voor partijen als huisartsen, kinderopvang, onderwijs, zorg en veiligheidspartners van belang. Het CMD investeert daarom doorlopend in de samenwerking met deze partijen, zodat de lijnen kort blijven en de verschillende partners bekend zijn met de beschikbare ondersteuning.

Het CMD constateert nu en in de komende jaren met name financiële problematiek, (v)echtscheidingen en psychische problematiek. Deze vragen staan vrijwel nooit op zichzelf, maar gaan gepaard met zorgen op het gebied van opvoeding en/of gezondheid. Het CMD werkt aan scholing en tools voor professionals en informatie aan inwoners, gericht op de thema's die de komende jaren de aandacht behoeven.

Het effect van de coronacrisis zal naar verwachting ook in 2021 nog te zien zijn in het aantal en de zwaarte van zorgvragen. Onduidelijk is nog op wat voor manier dit effect zich precies zal laten zien.

Doorontwikkeling CMD

In 2021 wordt, mede naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek naar het CMD dat is uitgevoerd door K2, de nieuwe, eenduidige visie op het CMD uitgevoerd. Dit moet leiden tot duidelijke kaders, een duurzaam team en een nog betere dienstverlening aan de inwoner. Uit het onderzoek is gebleken dat verbetering van het functioneren van het CMD niet zozeer gezocht moet worden in cijfers en processen, maar vanuit de inhoudelijke doelstellingen en een duidelijke visie. De expertise van de binnen het CMD werkzame partners moet optimaal worden benut. Bij het uitvoeren van de visie zal nadrukkelijk worden gestuurd op de ontwikkeling van softcontrols. De verwachting is dat hierdoor uiteindelijk de kosten binnen de Wmo en de Jeugdwet afnemen.

Inkoop Begeleiding en Dagbesteding

Met de subregio's Best-Oirschot-Veldhoven en de Kempengemeenten loopt een inkooptraject voor Begeleiding en Dagbesteding. Met de inkoop van begeleiding wordt aangesloten bij de verantwoordelijkheid die iedere gemeente straks krijgt als het gaat om inwoners die een beroep doen op Beschermd Wonen of Beschermd Thuis. De huidige overeenkomsten zijn gebaseerd op resultaatfinanciering tegen een tarief per periode. Het doel is dat er een duidelijke relatie komt tussen de geleverde prestatie en het tarief, waardoor er beter kan worden gestuurd (maatwerk).

Ontmoeting

Doelstellingen

3. Son en Breugel kent een voldoende en gevarieerd aanbod van laagdrempelige ontmoetingsfuncties in de wijk, onder andere in de vorm van onderwijs-, sport- en verenigingsgebouwen.

Ontmoeting in de wijk

Het is belangrijk dat de drie wijkaccommodaties (de Boerderij, Braecklant, het Vestzaktheater) toekomstbestendig zijn en voldoen aan de huidige eisen. De Boerderij wordt in het kader van Breugel Bruist gerenoveerd. Braecklant is ook toe aan renovatie of nieuwbouw. Verschillende opties hiervoor werken we verder uit. Het Vestzaktheater is onderdeel van het project van het dorps huis in de kerk. Hetzelfde geldt voor de Bibliotheek.

Sportaccommodaties

In het kader van Breugel Bruist starten we met vernieuwing van sporthal De Bongerd. Sporthal De Landing gaan we op een aantal onderdelen aanpassen. Het gaat om het opnieuw aanbrengen van de plafondplaten, waarbij tevens de verlichtingsarmaturen worden vervangen door Led. De entree wordt aangepast, waardoor het gebouw toegankelijker wordt voor mensen met een beperking. Bij de kleedkamers worden de vloerafwerking en de akoestiek aangepast.

4. We ondersteunen lokale initiatieven gericht op ontmoeting.

Sociale cohesie draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid van ons dorp. Mensen moeten elkaar kunnen ontmoeten.

Wij ondersteunen initiatieven gericht op ontmoeting. Het Subsidiebeleid ondersteunt bijvoorbeeld de vrijwilligersorganisaties. Hiermee stellen we deze organisaties in staat om op laagdrempelige wijze een aanbod te creëren voor sport, cultuur en ontmoeting. Vanaf 2021 is het nieuwe subsidiebeleid actief. Hierin is aandacht voor een transparante verdeling van subsidiemiddelen en -verantwoording.

Daarnaast levert Stichting SonenBreugelVerbindt een grote bijdrage aan het ondersteunen van ontmoeting en het bevorderen van de sociale cohesie in Son en Breugel.

Jeugdigen

Doelstellingen

5. Goede voorschoolse voorzieningen en een erkend programma voor VVE (vroeg en voorschoolse educatie) programma dragen bij aan een goede ontwikkeling van peuters en voorkomen onderwijsachterstand.

Peuteropvang en VVE

In Son en Breugel zijn voor alle peuters goede voorschoolse voorzieningen beschikbaar. Wij subsidiëren de peuteropvang voor ouders die geen gebruik kunnen maken van de kinderopvangtoeslag van het Rijk. Voor peuters met een risico op een onderwijsachterstand is een erkend aanbod van voor- en voerschoolse educatie (VVE) beschikbaar. De gesubsidieerde uren voor de reguliere peuteropvang en voor VVE zijn per 2020 verhoogd. We monitoren in hoeverre ouders gebruik (willen) maken van deze extra uren. Waar nodig communiceren we hier extra over. Om de ambities ten aanzien van voerschoolse educatie te concretiseren maken we met de basisscholen concrete afspraken over hoe zij de resultaten van de voerschoolse educatie kunnen monitoren. Kinderopvangorganisaties die VVE aanbieden, zijn per 2022 verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker VVE aan te stellen. Dit om te zorgen voor een extra verhoging van de kwaliteit. In 2021 gaan we ter voorbereiding met de organisaties in gesprek over hoe zij deze functie in hun organisaties gaan inregelen.

Ouderbetrokkenheid

In 2021 besteden we extra aandacht aan het informeren van (niet-Nederlandstalige) ouders over de voerschoolse voorzieningen.

Het thema 'stimuleren van een educatief thuismilieu' pakken we concreet op door een samenwerking met onder meer het onderwijs, de kinderopvang, de Bibliotheek en andere partijen gericht op taal en ontwikkeling. Hiervoor is een subsidie van het Rijk toegekend. De ouderbetrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind, zowel thuis als op de opvang, heeft op die manier in 2021 de aandacht.

6. We hebben goede en goed bereikbare schoolgebouwen voor een optimaal en gedifferentieerd lokaal onderwijsaanbod.

Onderwijshuisvesting

Het leerlingenaantal in de wijken rondom basisschool De Ruimte en De Bloktempel loopt op. De schoolbesturen PlatOO en SKPO hebben gezamenlijk een aanvraag gedaan voor uitbreiding bij basisschool De Ruimte. De leerlingenprognose 2020 geeft aan dat de komende 20 jaar een uitbreiding nodig is van zeker 600m².

Basisschool De Regenboog is al langer toe aan vervanging. Basisschool De Krommen Hoek is dat over enkele jaren. Schoolbestuur PlatOO heeft een aanvraag ingediend voor nieuwbouw van De Regenboog en De Krommen Hoek, op de locatie van De Krommen Hoek. Zij willen gaan fuseren naar één school voor openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs.

Leerlingenvervoer

Het contract met de huidige vervoerder voor het leerlingenvervoer loopt halverwege 2021 af. We gaan een aanbesteding doorlopen voor een nieuw contract. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2020 gestart. In de voorbereiding halen we input op bij de betrokken beleidsafdelingen en de klankbordgroep leerlingenvervoer.

7. Jeugdigen en hun ouders krijgen ondersteuning wanneer zij problemen ondervinden in opgroei- en opvoedsituaties

Opvoedondersteuning

De thuissituatie is de basis waarin een jeugdige opgroeit. Waar nodig moeten ouders kunnen rekenen op goede ondersteuning. Het CMD en daaraan verbonden organisaties bieden laagdrempelige opvoedondersteuning. Zij kunnen ook doorverwijzen naar gespecialiseerde zorgaanbieders. Ouders en jeugdigen kunnen bovendien terecht bij de huisarts. De praktijkondersteuner Jeugd biedt kortdurende ondersteuning aan jeugdigen. Hierdoor is een verwijzing naar een gespecialiseerde zorgaanbieder niet altijd nodig. De caseload van de praktijkondersteuners Jeugd neemt toe en dit zal, waarschijnlijk mede als gevolg van de coronacrisis, ook in 2021 het geval zijn.

Inkoop van jeugdzorg

De druk op de jeugdzorg is groot. Diverse zorgaanbieders hanteren een wachtlijst. Dit vergroot de caseload van de regisseurs van het CMD. Complexere ondersteuningsvragen en wachtlijsten zijn landelijke trends, die we ook op lokaal niveau terug zien.

Via inkoopcontracten maken gemeenten afspraken met zorgaanbieders over de te leveren zorg. In 2021 worden nieuwe contracten voorbereid voor hoogcomplexere zorg aan multi-probleemgezinnen. Hierbij is extra aandacht voor samenwerking tussen aanbieders en het kunnen leveren van maatwerk. Dit voorkomt het 'doorschuiven' van jeugdigen tussen verschillende zorgaanbieders. Gezamenlijk werken we aan een integrale ondersteuning van gezinnen.

Gezonde leefstijl

Doelstellingen

8. Met voorlichting en ondersteuning stimuleren we inwoners zo gezond mogelijk te leven.

Sportakkoord

In 2020 is het Lokaal Sportakkoord tot stand gekomen. De uitvoering van de speerpunten is gestart. Ook voor 2021 wordt er door het ministerie een uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld van € 10.000,-. Vooralsnog gaan we er van uit dat dit toereikend is voor de uitvoering van de speerpunten.

Grozzerdam

Vanuit de huisartsen is het verzoek gekomen aan te sluiten bij het landelijke programma Grozzerdam. Doelstelling is dat in 2040 de inwoners tenminste vijf jaar langer in goede gezondheid leven en dat hardnekkige gezondheidsverschillen met 30% zijn afgenomen. Dit programma wordt uitgerold via Field Labs, waar de Achtste Barrier er één van is. Eind 2020 en in 2021 gaan we bekijken of we hierbij aan kunnen sluiten. Eventueel aansluiten biedt ons daarnaast de mogelijkheid om lokale projecten in te brengen. De basis van het programma is dat gezondheidsbevorderende initiatieven vanuit de maatschappij zelf ontwikkeld moeten worden, en niet van bovenaf moeten worden opgelegd. Er is daarom sprake van nauwe samenwerking met het maatschappelijk middenveld, zorgverzekeraars en de eerstelijnszorg.

Samenwerking zorgverzekeraars

De samenwerking met zorgverzekeraars krijgt ook via een andere lijn vorm. De gemeenten in Zuid-Oost Brabant hebben het initiatief genomen om met de twee grootste zorgverzekeraars in de regio (CG en VGZ) een samenwerkings- en ontwikkelagenda te formuleren.

Gezondheidsbeleid

Het Rijk heeft in het voorjaar van 2020 nieuw landelijk gezondheidsbeleid gepresenteerd. Aan gemeenten de taak om dit binnen twee jaar te vertalen naar gemeentelijk gezondheidsbeleid. De speerpunten die het Rijk meegeeft zijn: Het verbeteren van de gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving, het verminderen van gezondheidsachterstanden, het verlagen van de druk op het dagelijks leven bij jeugd en jongvolwassenen en het bijdragen aan het vitaal ouder worden. We nemen deze speerpunten over en vertalen deze waar nodig naar de lokale situatie. De uitvoering van het lokale gezondheidsbeleid vindt plaats vanaf 2021 en verder.

Cultuur en erfgoed

Doelstellingen

9. Wij stimuleren het in stand houden van cultuur, cultureel erfgoed en monumenten.

De Cultuur Loper

De afgelopen jaren hebben de basisscholen het traject van De Cultuur Loper gevolgd. Iedere school werkt daarmee onder professionele begeleiding aan een eigen (meerjaren)visie op cultuureducatie. De scholen hebben de uitdrukkelijke wens om ook in de periode 2021-2024 verder te bouwen met De Cultuur Loper. Dit is opgenomen onder 'Nieuw beleid'.

Culturele vernieuwing

In lijn met de cultuurnota (2017) creëren we ruimte voor culturele vernieuwing. Hiermee spelen we in op nieuwe behoeftes. Met name culturele initiatieven voor jongeren (12-25 jaar) zijn een aandachtspunt. Om nieuwe initiatieven en projecten te faciliteren verwijzen wij initiatiefnemers actief naar onze (eenmalige) projectsubsidie. Daarbij is het mogelijk om deze subsidie ook in te zetten als cofinanciering zodat aanvullende fondsen geworven kunnen worden.

Het Vestzaktheater is een belangrijk cultureel ontmoetingspunt. Het Vestzaktheater ontwikkelt ook in 2021 een samenhangend cultureel programma op het gebied van muziek, theater/toneel, dans en literatuur.

Muziekonderwijs

De opzet van de verordening muziekonderwijs uit 2001 is inmiddels verouderd. De verordening biedt weinig / geen mogelijkheden voor grip en sturing en biedt niet de mogelijkheid om groepslessen te subsidiëren. Voor het cursusjaar 2021-2022 ontwikkelen we een nieuwe opzet voor de subsidie van muziekonderwijs. Daarbij kijken we ook naar hoe de basisscholen meer aandacht kunnen geven aan muziekonderwijs.

Visie op bibliotheekwerk

De Bibliotheek is de primaire ketenpartner in het sociaal-cultureel domein voor de versterking van educatie. Het Taalpunt dat sinds 2018 is ingericht, zal de activiteiten de komende tijd verder doorontwikkelen. We continueren bestaande activiteiten in de Bibliotheek die gericht zijn op educatie, taal, leesbevordering, mediawijsheid en cultuur. Vóór 1 januari 2021 moet er een nieuwe meerjarige overeenkomst met de Bibliotheek zijn, waarbij de visie op bibliotheekwerk wordt gemoderniseerd.

Klimaat

Aan het Programma 'Sociale Leefomgeving' zijn geen CO2-reductiedoelstellingen gehangen. Dit programma levert dus geen directe bijdrage aan de klimaatdoelstellingen van de gemeente. De verduurzaming van maatschappelijke gebouwen (o.a. accommodatiebeleid en onderwijsgebouwen) en sportcomplexen zorgt wel voor een reductie van de CO2-uitstoot. Dit komt echter vooral terug in het programma Duurzaamheid.

Bij de uitbreiding en nieuwbouw van gebouwen willen we zoveel mogelijk klimaat neutraal bouwen.

	Geraamd 2021 (ton CO2)	Geraamd 2030 (ton CO2)
Sociale leefomgeving	60	0

Bijdragen verbonden partijen aan dit programma

Werkvoorzieningschap de Dommel (WSD)

WSD voert de verplichtingen uit de voormalige Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor werknemers uit de gemeente Son en Breugel. Daarnaast begeleidt WSD inwoners die in het kader van de Participatiewet ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk.

Voor de toekomst van WSD heeft de gemeenteraad besloten te gaan experimenteren met de 3d ketensamenwerking (tot en met 2019). De WSD is samen met de medewerkers van Dienst Dommelvallei in ons CMD aanwezig om met de ketenpartners samen te werken.

Hiermee is de samenwerking in het sociaal domein geïntensiveerd. Ook zijn er twee concrete projecten gestart.

1. POP Vergunninghouders

Voor elke nieuwe vergunninghouder is en wordt een persoonlijk ontwikkelplan (pop) opgesteld. Dit is samen met de betrokkenen van gemeenten, vrijwilligers en coördinator vluchtelingenwerk, sociale werkvoorziening en Dienst Dommelvallei opgepakt.

2. Kansen voor inwoners met een gemeentelijke uitkering

Met de integrale CMD werkwijze organiseren we betere ondersteuning op gebied van zorg en activering.

Het transitiearrangement, waarbij de gemeente voor voldoende instroom vanuit de Participatiewet zorgt, is het fundament voor de samenwerking met WSD.

Dienst Dommelvallei

- Dienst Dommelvallei voert voor de gemeente de sociale dienstactiviteiten (Participatiewet, Bijzondere bijstand, gemeentelijk sociaal fonds (gsf) en andere gemeentelijke sociale wetten) uit. Ook wordt beleidsmatig op dit taakveld de gemeente geadviseerd.
- Daarnaast werkt Dienst Dommelvallei, samen met de ketenpartners in het CMD van de gemeente, aan de dienstverlening aan haar inwoners.
- Samen met de WSD heeft Dienst Dommelvallei het samenwerkingsproject in het sociaal domein met de gemeente gestart. Dit heeft geresulteerd in een tweetal projecten (Pop vergunninghouders en Zorgcliënten Sociale Zaken).

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD)

De GGD Brabant-Zuidoost voert voor ons de (verplichte) taken van de Wet publieke gezondheid uit. Daarnaast ondersteunt ze de gemeente bij de invulling van hun (gezondheids)beleid, bijvoorbeeld via de vierjaarlijkse Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV). In 2020 heeft de GGD het laatstgenoemde, de Volksgezondheid toekomst Verkenning vernieuwd deze documenten zijn voor de komende jaren mede de basis voor nieuw beleid alsook voor input voor de omgevingsvisie.

Vanaf 2021 voert de GGD ook de jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4 jarige uit, de GGD neemt deze taak over van Zuidzorg. Deze inbesteding maakt deel uit van de bredere bestuursopdracht waar de GGD ook in 2021 uitvoerend mee verder gaat. Het doel is om een gezonde en breed gefundeerde GGD organisatie te krijgen, de integratie van de JGZ is hiervoor van belang. Anderzijds behalen we met de integratie van de JGZ ook gezondheidswinst aangezien er geen knip meer ligt tussen 0 tot 4 en 4 tot 18.

10voordejeugd

Regionale inkoop samenwerking voor de inkoop van specialistische jeugdhulp, bestaande uit gemeente Helmond, Peelgemeenten (Deurne, Asten, Someren, Laarbeek, Gemert-Bakel) en Dommelvallei+ (Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel, Waalre).

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	7	7	8	8	8	8
4.2 Onderwijshuisvesting	887	922	961	802	751	812
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	479	385	416	411	411	411
5.1 Sportbeleid en activering	126	172	204	194	184	184
5.2 Sportaccommodaties	601	622	594	594	594	474
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	483	460	415	411	411	411
5.4 Musea	4	7	7	7	7	7
5.5 Cultureel erfgoed	42	61	103	103	103	103
5.6 Media	353	390	383	383	383	383
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.890	2.044	1.977	1.989	1.995	2.065
6.2 Wijkteams	957	1.720	1.082	1.082	1.082	1.082
6.3 Inkomensregelingen	3.654	4.103	4.129	4.092	4.093	4.093
6.4 Begeleide participatie	795	868	874	874	874	874
6.5 Arbeidsparticipatie	371	446	511	512	512	512
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	684	525	505	505	505	505
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	2.325	2.063	2.147	2.147	2.147	2.147
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	2.957	2.600	3.211	2.856	2.656	2.646
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	19	5	5	5	5	5
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	227	193	222	222	222	222
7.1 Volksgezondheid	620	653	679	692	705	719
Totaal Lasten	17.481	18.247	18.433	17.891	17.649	17.664
Baten						
0.10 Mutaties reserves	0	0	566	413	413	283
4.2 Onderwijshuisvesting	136	144	172	172	172	172
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	15	10	10	10	10	10
5.2 Sportaccommodaties	158	129	132	132	132	132
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	61	64	65	65	65	65
5.5 Cultureel erfgoed	7	9	9	9	9	9
5.6 Media	30	37	37	37	37	37
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	232	169	255	255	255	255
6.3 Inkomensregelingen	2.945	3.373	3.380	3.380	3.380	3.380
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	148	181	162	186	186	186

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	5	0	0	0	0	0
Totaal Baten	3.738	4.116	4.789	4.659	4.659	4.529
Saldo (baten -/- lasten)	-13.743	-14.131	-13.644	-13.232	-12.990	-13.136

Nieuw beleid

1. Sociaal Domein

Taakstelling:

Bij de begroting 2020 is met de raad afgesproken dat alle overschrijdingen bovenop de structureel bij geraamde € 700.000 voor rekening van het sociaal domein komen. Op basis van de cijfers uit 2019 is dat € 500.000. Bij de vaststelling van de jaarrekening is dit bedrag structureel bijgeraamd. Daarnaast heeft uw raad bij de kadernota de volgende taakstelling opgelegd:

2021: € 100.000

2022: € 150.000

2023: € 250.000

2024: € 250.000

Aanvullend heeft de raad besloten om de OZB met € 300.000 te verhogen ter dekking van het sociaal domein. Financieel is de OZB verhoging in programma 1 verwerkt.

2. Aframing bestaande budgetten bij onderbesteding

In de begroting zijn diverse budgetten waarop al een aantal jaren onderbesteding plaatsvindt. Deze worden in deze begroting verlaagd.

3. Subsidiebeleid

In 2021 is het nieuwe subsidiebeleid actief. In 2019 zijn de te voorziene meerkosten genoemd in de kadernota. Ook is toen aangegeven dat deze kosten pas vanaf 2021 merkbaar zullen zijn. Dus bij deze begroting worden de financiële gevolgen van het nieuw beleid concreet. De meerkosten voor het nieuwe beleid lopen in lijn met de prognose die in de kadernota van 2019 gegeven is. Voor de jaren 2021 en 2022 wordt er daarnaast een incidenteel overgangsbudget gevraagd om de opbouw en afbouwregeling te kunnen opvangen.

4. Bijraming diverse subsidie bedragen vanwege cao aanpassingen.

Hierbij gaat het om de kostprijs LEVgroep, meldpunt discriminatie en muziekonderwijs en onderwijsachterstanden.

5. Cultuureducatie

De afgelopen 4 jaar namen alle basisscholen in Son en Breugel deel aan De Cultuur Loper (DCL). DCL wordt mogelijk gemaakt door een subsidie van de Provincie, die van de gemeente eenzelfde inleg vraagt. Met DCL worden basisscholen actief ondersteund (door een professionele intermediair met een breed netwerk) om gerichte aandacht te besteden aan cultuureducatie in het onderwijsprogramma. Na het formuleren van een visie, ligt de focus op het ontwikkelen van een meerjarig programma met een doorgaande lijn, en samenwerking met het lokale culturele aanbod. Cultuur binnen Son en Breugel wordt daardoor versterkt en bovendien toekomstbestendig (kinderen maken op jonge leeftijd al kennis met wat er binnen het dorp aangeboden wordt). Het Rijk heeft begin 2020 besloten dat er ook de komende vier jaar weer subsidie verstrekt wordt voor cultuureducatie op school. Om deze reden wordt nu voorgelegd om opnieuw deel te nemen aan de regeling. De basisscholen zijn unaniem erg tevreden over DCL en geven aan nog verschillende actiepunten te willen uitvoeren de komende jaren.

6. Stichting Leergeld

Vanuit het Rijk ontvangen gemeenten Klijnsmagelden om armoede onder kinderen te bestrijden. Als Son en Breugel zetten wij deze gelden 1 op 1 over naar Stichting Leergeld voor de uitvoering. In 2021 nemen de Klijnsmagelden af met € 5.376,-. Wij niet willen dat kinderen de dupe worden van de vermindering in gelden. Het voorstel is daarom ook om structureel budget beschikbaar te stellen om de vermindering op te vangen.

7. Jeugdzorgplus

De budgetten zijn in 2019 door de raad beschikbaar gesteld. Voor 2020 is dit via de bestuursrapportage verwerkt, maar verder nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting 2021-2024.

8. Peuterwerk

De budgetten zijn in 2019 door de raad beschikbaar gesteld. Voor 2020 is dit via de bestuursrapportage verwerkt, maar verder nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting 2021-2024.

9. Inkoop regionale samenwerking Jeugd

De budgetten zijn in 2019 door de raad beschikbaar gesteld. Voor 2020 is dit via de bestuursrapportage verwerkt, maar verder nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting 2021-2024.

10. Acties n.a.v. Onderzoeksrapport K2:

In juni 2020 heeft uw raad kennisgenomen van het onderzoeksrapport naar het CMD (K2, april 2020) en de daarin opgenomen bevindingen onderschreven. Uw raad heeft bij amendement de regie genomen om een nieuwe visie op het CMD op te stellen. In het amendement is tevens aangegeven dat er geen structurele uitgaven plaatsvinden vooruitlopend op de visie. Het traject van de raads werkgroep loopt gelijk op met het opstellen van deze begroting. Wij anticiperen hierbij op de te verwachten kosten van een extra beleidsmedewerker Sociaal beleid, gericht op het CMD per 2021.

Onderwijshuisvesting

Schoolbestuur PlatOO en SKPO hebben uitbreiding aangevraagd voor basisschool De Ruimte en De Bloktempel, op de locatie bij De Ruimte. Het leerlingenaantal neemt toe. Uitbreiding is volgens de leerlingprognose 2020 zeker de komende 20 jaar noodzakelijk.

Schoolbestuur PlatOO heeft een aanvraag ingediend voor nieuwbouw van basisschool De Regenboog en De Krommen Hoek, op de locatie van De Krommen Hoek. Het schoolbestuur wil toewerken naar één school voor openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs.

Ten tijde van het opstellen van de begroting is het raadsvoorstel over de uitbreiding en nieuwbouw nog niet behandeld door uw raad. Op het moment dat u deze begroting ontvangt hoogstwaarschijnlijk wel. Bij de investeringen wordt al wel rekening gehouden met de kapitaallasten (overzicht van investeringen).

Programma 2 Sociale leefomgeving				
nieuwe beleid vanuit de kadernota	2021	2022	2023	2024
1 Sociaal domein	-100.000	-150.000	-250.000	-250.000
2 Aframing bestaande budgetten bij onderbesteding	-64.336	-80.531	-65.531	-80.531
Totaal nieuwe beleid vanuit de kadernota	-164.336	-230.531	-315.531	-330.531
Nieuwe beleid/aanpassingen van bestaand beleid niet in kadernota	2021	2022	2023	2024
3 Subsidiebeleid	53.619	53.619	43.619	43.619
4 Bijraming diverse subsidie bedragen vanwege cao aanpassingen	6.915	6.915	6.915	6.915
5 Cultuureducatie De Cultuur Loper	9.215	9.215	9.215	9.215
6 Bijraming subsidie st. leergeld ivm afname Klijnsmagelden	5.376	5.376	5.376	5.376
7 Jeugdzorgplus	50.000	50.000	50.000	50.000
8 Bijraming peuterwerk	26.500	26.500	26.500	26.500
9 Aframing inkoop regionale samenwerking Jeugd	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
10 CMD Onderz, K2 rapport, 1 fte beleidsmedewerker CMD	80.000	80.000	80.000	80.000
Totaal nieuwe beleid/aanpassingen van bestaand beleid niet in kadernota	211.625	211.625	201.625	201.625

Aanpassingen ivm coronabeleid	2021	2022	2023	2024
Meerkosten bijstandsverlening	37.500			
Compensatie minder eigen bijdrage wmo	24.000			
Extra uitgaven peuterwerk	5.000			
bijdrage vanuit de rijksoverheid	-66.500			

Programma 3. Fysieke en veilige leefomgeving

Inleiding

Ons handelen en beleid voor de fysieke leefomgeving kent diverse abstractieniveaus. In het programma Fysieke en Veilige leefomgeving komen vooral de tactische en operationele kant van ons handelen voor de leefomgeving aan de orde. Het programma Economische en Ruimtelijke ontwikkeling richt zich meer op de visie en de strategische kant van het beleid voor de leefomgeving. Er is natuurlijk wel overlap tussen de programma's, omdat de scheidslijn tussen het strategische en het tactische abstractieniveau niet zo scherp is. Een voorbeeld daarvan is het onderwerp natuur en landschap: enerzijds hebben we er een visie op en sluiten we qua strategie aan bij lopende regionale ontwikkelingen ('Dommeldal uit de verf' en Van Gogh Nationaal Park), anderzijds leggen we ook natuur en groen aan.

Wat willen we bereiken?

Thema	Doelstellingen
Veiligheid en Vergunningen	1. Inwoners, ondernemers en bezoekers verblijven in een veilige en prettige woonomgeving.
Openbare Ruimte	2. We faciliteren bouwprojecten en initiatieven en bewaken de naleving van geldende wetten, regels en voorschriften.
	3. Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte voldoet aan de lokaal vastgestelde kwaliteitseisen.
	4. Inwoners houden droge voeten. Samen met de inwoners nemen we maatregelen voor klimaatveranderingen.
	5. Inwoners kunnen in de openbare ruimte op verschillende manieren recreëren.
	6. We voeren natuurontwikkelingsprojecten uit.
	7. In de openbare ruimte gebruiken we duurzame materialen en hanteren we verantwoorde werkwijzen.
	8. We streven naar een steeds betere afvalinzameling.
Mobiliteit	9. We zetten in op duurzame en slimme mobiliteit.
	10. Weggebruikers kunnen comfortabel en veilig deelnemen aan het verkeer.
	11. Bedrijvenpark Ekkersrijt is optimaal aangesloten op de snelweg.
	12. Inwoners kunnen gebruik maken van dekkend openbaar vervoer.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota Integrale Veiligheid gemeente Son en Breugel 2019-2022	2019 - 2022	10-jan-19	
Nota Handhavingsbeleid 2019-2022	2019 - 2022	10-jan-19	
Uitvoeringsprogramma's veiligheid	2019		
Uitvoeringsprogramma handhaving 2019	2019		
Beheerplan wegen 2016-2020	2016-2020		2021
Mobiliteitsvisie Son en Breugel	2014-2030	13-mrt-14	2021
Beleidsnota openbare verlichting	n.v.t.	6-okt-16	n.v.t.
MJOP civieltechnische kunstwerken	n.v.t.	n.v.t.	2021
Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost Brabant		2017	n.v.t.
Groenbeleidsplan 2013 - 2024	2013 - 2024	6-feb-14	2022
Uitwerkingsplan Oud Meer 2013 - 2024	2013 - 2024	6-feb-14	
Evenementenbeleid 2016			
Beleidsnotitie Gladheidsbestrijding 2008			
Beleidsnotitie spelen	2019 - 2024		Vastgesteld in 2020
Beleidsnota Duurzaamheid	2016-2020 met doorkijk naar 2030	6-okt-16	2020
Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2022	2016-2022	6-okt-16	2022
Klimaatbestendig Son en Breugel 2030	2017-2030	2-nov-17	n.t.b.

Wat gaan we ervoor doen?

Veiligheid en Vergunningen

Doelstellingen

1. Inwoners, ondernemers en bezoekers verblijven in een veilige en prettige woonomgeving.

Regie en samenwerking veiligheid

De politie is verantwoordelijk voor handhaving van de openbare orde en veiligheid en treedt op tegen onveilige situaties. Het bevorderen van de veiligheid is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Samenwerking tussen politie, gemeente, veiligheidsregio en inwoners is nodig om de veiligheid te bevorderen. Regie is in handen van de gemeente, in casu de burgemeester.

Toezicht op en handhaving van de noodverordening in het kader van Covid-19 blijft een belangrijk aandachtspunt. Omdat toezicht in volledige eigen beheer niet haalbaar is gebleken, worden toezichthouders en Boa's ondersteund door een externe partner.

De samenwerking, met name met de ongeveer 50 beheerders van de WhatsApp-buurtalarmgroepen, SonenBreugelVerbindt, de Seniorenraad en buurtbeheer Hoogstraat willen we voortzetten en waar mogelijk uitbreiden.

Speerpunten

De belangrijkste speerpunten zijn woninginbraken, (huiselijk) geweld, zorg en veiligheid en ondermijnende criminaliteit. We richten ons op preventie. Veiligheidsproblemen worden vanuit de keten (van proactie tot nazorg) aangepakt. De samenwerking met en tussen veiligheidspartners, maar ook zorgpartners is van belang om problemen aan te pakken. De regie op de casus ligt in veel gevallen bij de gemeente.

Aanpak van ondermijnende criminaliteit gebeurt in regionaal verband met ondersteuning van de Taskforc-Riec.

Buitengebied

Het netwerk toezicht in het buitengebied bestaande uit Staatsbosbeheer, Brabants Landschap, Samen Sterk in Brabant (Omgevingsdienst), politie, gemeenten Nuenen en Son en Breugel, Dassenwerkgroep en de Wildbeheereenheid blijft actief.

Een van de speerpunten is toezicht houden op en signaleren van illegale drugsdumpingen en wildcrossen in het buitengebied. Het buitengebied is ook kwetsbaar voor ondermijnende criminaliteit. We willen een vrijwillige toezichthouder benoemen als onbezoldigd buitengewoon opsporingsambtenaar. De opleiding heeft hij met succes gevolgd.

Integrale controles

De integrale controles bij de bedrijven zowel op Ekkersrijt, maar ook in het buitengebied zetten we in 2021 voort. We controleren of er wordt voldaan aan wet- en regelgeving, maar we zijn er dan ook in het kader van maatschappelijke weerbaarheid om zo criminaliteit te voorkomen.

Voor complexe casuïstiek op het gebied van bestuurlijk toezicht en handhaving hebben we een samenwerkingsverband op niveau van de zes Dommelstroom gemeenten ingericht. Hier maken diverse partners deel van uit.

2. We faciliteren bouwprojecten en initiatieven en bewaken de naleving van geldende wetten, regels en voorschriften.

We faciliteren bouwprojecten en initiatieven en bewaken de naleving van geldende wetten, regels en voorschriften

In Son en Breugel wordt volop ge- en verbouwd. We toetsen alle aanvragen aan wet- en regelgeving. Alle aanvragen worden in fasen getoetst op onder andere constructie-, brand- en gebruikersveiligheid. Als hiervan af wordt geweken volgen we de landelijke handhavingstrategie en treden we al dan niet handhavend op. Het cluster vergunningverlening, toezicht en handhaving is uitgebreid en ingericht om aan deze taak te voldoen.

Openbare Ruimte

Doelstellingen

3. Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte voldoet aan de lokaal vastgestelde kwaliteitseisen.

Wegen, straten en pleinen

De belangrijkste doelstelling van het wegonderhoud is dat weggebruikers op veilige wijze gebruik kunnen blijven maken van de infrastructuur in Son en Breugel. De leidraad hiervoor is het beheerplan wegen. In 2020 zijn we gestart met het opstellen van een nieuw beheerplan voor de periode 2021-2025. Dit plan ronden we in de eerste helft van 2021 af.

Voorafgaand aan de uitvoering van het onderhoud inventariseren we samen met de omgeving, interne organisatie en andere belanghebbenden wat de aandachtspunten en wensen zijn. Dit doen we door inloopbijeenkomsten, buurtschouwen of enquêtes te organiseren. We betrekken hierbij ook andere ontwikkelingen die in het gebied spelen en we stemmen de plannen af. Speciale aandacht is er voor verhardingen rondom het centrum en zorginstellingen waar mindervaliden en ouderen verblijven. Om op landelijke schaal eenzelfde beleving bij de onderhoudstoestand te hebben, heeft het CROW een hulpmiddel ontwikkeld. De staat van onderhoud is opgedeeld in niveau A+ tot en met D. Hierbij is A+ het hoogste niveau, dat geldt wanneer een straat net is aangelegd. In de loop van de jaren loopt het onderhoudsniveau terug als gevolg van gebruik en slijtage. Het C niveau geldt hierbij als acceptabel minimumniveau. Bij D niveau neemt de kans op ongevallen en kapitaalvernietiging toe. De onderhoudsniveaus in Son en Breugel zijn door de gemeenteraad vastgesteld op B voor de voetpaden en op C voor de overige verhardingen.

Gladheidsbestrijding

Om Son en Breugel ook tijdens de wintermaanden bereikbaar te houden, is een goede gladheidsbestrijding erg belangrijk. Deze werkzaamheden zijn uitbesteed, waarbij de Wijkteams een helpende hand bieden. We verwachten van onze inwoners dat ze zelf het trottoir aan de voorzijde van hun woning sneeuwvrij maken.

Son en Breugel is aangesloten op het regionale meldingssysteem, dat aangestuurd wordt door de gemeente Eindhoven. Hiermee zorgen we voor een regionale afstemming van de gladheidsbestrijding.

Civieltechnische kunstwerken

Civieltechnische kunstwerken, zoals bruggen en duikers, vormen een belangrijke schakel in de infrastructuur. De technische staat van deze objecten moet goed zijn om een vlotte doorstroming te kunnen garanderen.

Op basis van technisch onderzoek hebben we een actieplan opgesteld om het achterstallig onderhoud weg te werken. In 2020 hebben we groot onderhoud aan de brug in de Planetenlaan uitgevoerd. Helaas heeft nader onderzoek aan de brug in de Dommelpas uitgewezen dat onderhoud niet meer mogelijk is. Deze brug moet in zijn geheel vervangen worden. Het ontwerp hiervoor is in 2020 opgesteld en de daadwerkelijke vervanging zal in 2021 plaatsvinden.

Hierna bepalen we hoe groot het budget moet zijn om jaarlijks het benodigde onderhoud uit te voeren.

Groen

Openbaar groen staat niet op zichzelf en levert als onderdeel van de openbare ruimte een belangrijke bijdrage aan de leefomgeving. Diverse aannemers en de wijkteams onderhouden hagen, plantsoenen, bomen, bermen en gazons op het door de gemeenteraad vastgestelde niveaus. Hiermee voldoen we aan de wettelijke verplichtingen en houden we de openbare ruimte schoon, heel en veilig.

Door inbreiding en civiele projecten verdwijnt er soms ook groen. Wrang voor de vele groenliefhebbers, maar realiteit. Een extra groene impuls – kwalitatief beter groen en/of meer groen – is in dit soort situaties gewenst maar geen verplichting. Bij (her)inrichtingen proberen we, samen met bewoners en bedrijven, onze gemeente te vergroenen en streven we naar groen dat bijdraagt aan de ecologische, recreatieve en klimaat-adaptieve waarden. We onderzoeken vormen van participatie, co-creatie en adoptie en passen die op maat toe. Hierbij houden we rekening met de algehele kwaliteit en beleving van de openbare ruimte. De gemeenteraad heeft aangegeven dat het vigerend groenbeleidsplan (op onderdelen) een herziening behoeft. Hiermee zijn we in 2020 gestart en ronden dit in de eerste helft van 2021 af.

4. Inwoners houden droge voeten. Samen met de inwoners nemen we maatregelen voor klimaatveranderingen.

We werken met diverse partijen in het Waterportaal ZuidoostBrabant (ZOB) samen om doelstellingen op het gebied van stedelijk waterbeheer en riolering te realiseren. Het Waterportaal ZOB is een samenwerkingsverband van Waterschap De Dommel en 13 gemeenten. In 2017 is de samenwerking om maatregelen in het kader van de kaderrichtlijn Water te realiseren verlengd tot 2021.

In de loop van 2020-2021 verschuiven de doelstellingen van de samenwerking meer richting de klimaatadaptieve inrichting van de leefomgeving en gaat het Waterportaal op in het Klimaatportaal.

Vanuit het gemeentelijk rioleringsplan 2016-2022 (GRP) zijn activiteiten opgenomen om de riolering operationeel te houden en te optimaliseren. In 2021 maken we een begin met het actualiseren van het GRP, Het nieuwe GRP dient voor eind 2022 gereed te zijn. Naar aanleiding van de recente hevige buien hebben we voor 2020, vooruitlopend op de actualisatie van het GRP, een beperkt bedrag gereserveerd om kleinschalige maatregelen te kunnen nemen naar aanleiding van optredende acute wateroverlast.

Uit de rioolinspecties en het dagelijks beheer blijkt dat de in het beheersysteem opgenomen data met betrekking tot het gemeentelijk rioolstelsel regelmatig niet betrouwbaar zijn. Deze gegevens dienen ook als input voor het rekenmodel, dat gebruikt wordt voor de actualisatie van het GRP. Het is daarom van belang dat we de komende jaren deze gegevens actualiseren. Het betreft met name de hoogteligging van de leidingen.

Om de riolering operationeel te houden en te optimaliseren hebben we werkzaamheden en projecten opgenomen. Onderstaande projectpsomming geeft een deel van de projecten en werkzaamheden weer. Deze projecten dragen bij aan een klimaatbestendig Son en Breugel:

a. Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater

Bewoners en bedrijven stimuleren we met een subsidie van € 300,- om schoon regenwater dat op verhard oppervlak (verhardingen of daken) op hun perceel valt, af te koppelen van het gemengd rioolstelsel. Bij het afkoppelen van 200 woningen per jaar, kan een CO₂ besparing van 8,53 ton CO₂ per jaar worden behaald. Door panden en verharding af te koppelen van het riool, hoeft er per saldo minder geïnvesteerd te worden in verzwaring en uitbreiding van het rioolstelsel.

b. Belastingdifferentiatie rioolheffing

Voortvloeiend uit het Gemeentelijk Rioleringsplan heeft de commissie algemene zaken in 2018 ingestemd met een onderzoek naar belastingdifferentiatie voor huishoudens die wel en niet afgekoppeld zijn. Begin 2019 heeft de gemeenteraad besloten om vanaf 1 januari 2020 een gedifferentieerde rioolheffing in te voeren. Door de belastingdifferentiatie worden doelstellingen vanuit de rapportage "Klimaatbestendig Son en Breugel 2030" verweven met beleid.

c. Pilot financiële prikkels voor klimaatadaptatie

In 2019 hebben we van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een subsidie ontvangen voor de pilot "Financiële prikkels voor klimaatadaptatie" van het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie. Voortkomend uit de subsidie hebben we ons geconformeerd deel te nemen aan de "Alliantie financiële prikkels". De Alliantie is bedoeld om te onderzoeken op welke wijze het beste financiële prikkels kunnen worden verstrekt en vervolgens hieruit lering te trekken.

d. Blauwe ader sloot Gentiaan

In 2019 hebben bewoners van De Gentiaan een schetsontwerp van de sloot gepresenteerd aan de commissie grondgebiedzaken. Het voorontwerp is vastgesteld. Het opstellen hiervan heeft in het selectieproces voor de ontwerpende partij en door de coronacrisis vertraging opgelopen. Het plan wordt in 2021 ten uitvoer gebracht.

e. Rioolverzwaring Taylorstraat – Nieuwstraat – Dommelstraat

Deze rioolverzwaring is ten behoeve van het ontlasten van de riolering in de Sparrenlaan. Deze werkzaamheden stemmen we integraal af met andere ruimtelijke ontwikkelingen. De afstemming en voorbereiding vinden in 2021 en 2022 plaats.

f. Grondwatermeetnet

Het is belangrijk om inzicht te krijgen in veranderingen van het grondwaterpeil, zodat we onze inwoners altijd goed kunnen helpen bij bijvoorbeeld het maken van weloverwogen keuzes bij bouwplannen of het afkoppelen van regenwater. Voor het grondwatermeetnet worden meetpunten (peilbuizen) met automatische meetapparatuur geplaatst. De bestaande peilbuizen worden met circa 26 peilbuizen uitgebreid. De aanleg, instandhouding en metingen worden samen met Waterschap De Dommel en Brabant Water vormgegeven. De realisatie van het grondwatermeetnet start in 2020 en wordt in 2021 afgerond.

5. Inwoners kunnen in de openbare ruimte op verschillende manieren recreëren.

Gemeentelijke bossen

De gemeentelijke bossen leveren een belangrijke bijdrage aan de beleving van het openbaar groen binnen de gemeente. Met 35 hectare bosgebied binnen de bebouwde kom heeft Son en Breugel een zeer prettig verblijfsklimaat. De bosgebieden hebben een gemengde functie: natuur(beleving), productiebos en recreatief uitloopgebied. De natuurwaarden zijn vooral aanwezig nabij het Oud Meer. Veelzijdige functievervulling van het natuurgebied is gewenst. We streven ernaar om de natuurbehoudsfunctie te versterken en een gedeelte van het bosgebied geleidelijk om te vormen naar natuurlijk loofbos. Ook een geleidelijke overgang van bos naar heide wordt nagestreefd. In 2020 hebben we een beheerovereenkomst voor de bossen gesloten met de Bosgroep Zuid.

Speelplaatsen

In de gemeentelijke speeltuinen kunnen de kinderen spelen en bewegen. Het zijn tevens ontmoetingsplekken voor de ouders. Ze vervullen dus een recreatieve, educatieve en sociale functie. Son en Breugel beschikt in totaal over 38 speeltuintjes.

Om er voor te zorgen dat de speeltuintjes veilig blijven, worden jaarlijks alle toestellen, inclusief ondergrond, door een externe gecertificeerd inspecteur gecontroleerd. Daarmee voldoen we aan de wettelijke verplichtingen. Daarnaast houden de medewerkers van de wijkteams een oogje in het zeil. Ze repareren ook kleine gebreken, zodat de kinderen zoveel mogelijk kunnen spelen en de veiligheid gewaarborgd blijft.

Kermis

Het openbaar gebied is bij uitstek de ruimte waar mensen verblijven, recreëren en elkaar ontmoeten. De jaarlijkse kermis is een evenement in de openbare ruimte dat mensen samenbrengt en waar men elkaar ontmoet.

Helaas is de kermis in 2020 is niet doorgegaan vanwege het corona-virus. Dit heeft een grote impact gehad op de kermisexploitanten en de inwoners van Son en Breugel hebben een gezellig evenement gemist.

In 2020 zou een gewijzigde editie van de kermis met een alternatieve opstelling plaatsvinden. Het streven is om in 2021 de kermis met deze gewijzigde opzet door te laten gaan, waarbij de verschillende onderdelen van dit evenement elkaar versterken.

Faciliteren van activiteiten en evenementen

Eigen kracht en organisatietalent zijn volop aanwezig bij de inwoners van Son en Breugel en daar leveren we graag een bijdrage aan. Wij ondersteunen diverse evenementen zoals Koningsdag, Breugels Festijn, het IJsfeest, het Towerfestival en de Jaarmarkt. Wij hebben hierbij een vergunningverlenende en faciliterende rol. Daarnaast faciliteren we ook diverse kleinere activiteiten met kennis en hulp bij procedures. Om de drempel bij kleinschalige activiteiten (zoals straatfeesten en buurtbarbecues) zo laag mogelijk te houden, kan de organisatie meestal volstaan met een melding in plaats van het aanvragen van een 'zware' vergunning.

6. We voeren natuurontwikkelingsprojecten uit.

Natuurnetwerk

Het Natuurnetwerk Brabant is een netwerk van deels bestaande en deels nog te realiseren natuurgebieden. In het natuurpact tussen Rijk en provincie is afgesproken dat het natuurnetwerk in 2027 gerealiseerd is.

Het Brabants Landschap, Waterschap De Dommel, Staatsbosbeheer en de gemeenten Son en Breugel, Eindhoven, Nuenen en Geldrop Mierlo hebben op 31 januari 2018 de intentieovereenkomst Dommeldal uit de Verf 2.0 getekend om het stroomgebied van de Dommel binnen vijf jaar een aaneengesloten natuurgebied te laten vormen. De verschillende natuurgebieden worden door Ecologische Verbindingszones met elkaar verbonden. Het idee is een mozaïek van landschappen zoals we voorstaan in het Van Gogh Nationaal Park.

Een concreet voorbeeld is de ontwikkeling van de Ecologische Verbindingszone Ekkersrijt. Hier brengen we, samen met verschillende partijen, natuur naar een industriële zone. Bedrijven op Ekkersrijt worden hierbij betrokken en sommige bedrijven participeren mee op eigen terrein.

Park Vroonhoven

Park Vroonhoven heeft een kwaliteitsimpuls. In 2021 krijgt het project een doorstart door de perceelafbakening te bepalen. Vervolgens stellen we een ontwerp op om te komen tot een recreatie- en natuurpark, waarin de door de gemeenteraad gewenste bezinningsplek wordt opgenomen.

Ecologisch en duurzaam beheer

Het openbaar groen en onze bermen in het bijzonder, geven we zoveel mogelijk waarde voor flora en fauna. Het huidige bermareaal wordt waar mogelijk ecologisch beheerd. Het maaieregime hebben we sinds 2019 aangepast. We maaien pas als de bloemen en kruiden hun zaden hebben afgegeven, zodat de bloemen zich ook in de toekomst kunnen blijven ontwikkelen. Wel maaien we eerder de 1e meter langs voet/fietspaden en wegen in verband met veiligheid en waterafvoer. Naast een aanpassing in het maaieregime zaaien we ook op diverse locaties bepaalde mengsels die tot een grotere biodiversiteit leiden. Onze aannemers dagen we uit om met nieuwe werkwijzen en verfrissende ideeën te komen die de biodiversiteit in bermen en watergangen vergroten. Hierbij gebruiken we ook kennis en ervaring van regiogemeenten die hier al wat langer mee bezig zijn. Door het toepassen van ecologisch beheer herstelt de biodiversiteit en verwachten we dat de natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups (EPR) beter zullen gedijen. Pro- en reactieve bestrijding van de EPR zal bij herstel van een natuurlijk evenwicht afnemen. Plantmateriaal kopen we duurzaam in. Bij duurzaam groenbeheer leggen we de link naar het zonnepanelenproject. Grote bomen worden niet gekapt ten faveure van zonnepanelen. Bij nieuwe plannen dient rekening te worden gehouden met de locatie en groeiplaats van bestaande behoudenswaardige bomen.

7. In de openbare ruimte gebruiken we duurzame materialen en hanteren we verantwoorde werkwijzen.

Door de ondertekening van het MVI manifest en het bijbehorende actieplan MVI houden we bij alle aanbestedingen structureel rekening met duurzaamheid, social return en lokale/regionale werkgelegenheid. BIZOB, de WSD en de duurzaamheidsmedewerkers adviseren hierover bij alle inkoopstrategieën. De verantwoordelijkheid voor het behalen van de CO2 doelstellingen ligt bij de budgethouders.

In 2021 willen we hiervoor een Duurzaam Meerjarenonderhoudsprogramma vaststellen, een kwaliteitsverbetering maken in het klimaatneutraal inkopen van de Grond, wegen- en waterbouw en andere onderdelen van de openbare ruimte.

8. We streven naar een steeds betere afvalinzameling.

Wij zijn verantwoordelijk voor de afvalinzameling van huishoudelijk afval. Deze taak wordt grotendeels uitgevoerd door Baetsen.

Ons einddoel is om de hoeveelheid restafval terug te dringen naar 5% (35 kg per inwoner). Om dit te bereiken, moeten we aanvullende maatregelen treffen.

Het huidige contract met Baetsen is in 2020 eenmalig verlengd. In 2021 moeten we onze strategie gaan bepalen voor een nieuwe samenwerkingsovereenkomst en een bijpassende aanbestedingsvorm. De eerste prioriteit is het garanderen van de continuïteit, voordat er ook aandacht kan zijn voor een verdere optimalisatie van afvalscheiding.

In 2020 is er een evaluatie (waardering inwoners en/ technische mogelijkheden) geweest naar de meest efficiënte vorm van inzameling. De verschillende vormen van inzamelen worden gelijk gewaardeerd. Dit geeft de mogelijkheid om op termijn, samen met onze, inwoners een strategische keuze te maken over de vorm van de inzameling. Een strategische afweging is pas mogelijk na duidelijkheid over een nieuwe samenwerkingsvorm.

De mate van CO2 besparing hangt sterk samen met de hoeveelheid restafval, die weer afhankelijk is van de vorm van inzameling.

Mobiliteit

Doelstellingen

9. We zetten in op duurzame en slimme mobiliteit.

We zetten acties in om het emissieloos rijden te stimuleren. Son en Breugel neemt deel aan het provinciale project Slim Laden, bedoeld om de laadinfrastructuur voor elektrische auto's versneld uit te breiden. We zetten ons dan ook actief in om het elektrisch rijden te stimuleren.

Inwoners kunnen een aanvraag indienen voor een openbare laadpaal in hun buurt. De locatie wegen we zorgvuldig af. We plaatsen deze laadpalen in samenwerking met de provincie Noord Brabant en gezamenlijk bekijken we of het aantal publieke laadpalen kan worden uitgebreid.

Met het opstellen van de nieuwe verkeersvisie hebben we ook aandacht voor vormen van slimme mobiliteit en de rol die we hierin kunnen spelen. In ons dorp is al een initiatief actief in de vorm van een elektrische deelscooter. Van belang is dat we dergelijke initiatieven goed in het vizier hebben en goede afspraken maken met de initiatiefnemers.

10. Weggebruikers kunnen comfortabel en veilig deelnemen aan het verkeer

De huidige Mobiliteitsvisie Son en Breugel is in 2014 vastgesteld. De gemeenteraad heeft aangeven dat er behoefte is aan een nieuwe visie en uitwerkingen hiervan. Specifiek zijn hierbij het fiets- en autogebruik genoemd.

We zijn het proces om tot een nieuwe visie te komen in 2020 gestart. Helaas heeft het proces enige vertraging opgelopen omdat er door de coronacrisis geen bijeenkomsten belegd konden worden.

Inmiddels is het proces weer opgepakt.

In de nieuwe visie krijgen alle verkeersmodaliteiten en diverse verkeersgerelateerde thema's aandacht. Omdat we in Son en Breugel streven naar een verschuiving van autogebruik naar fietsgebruik is er bij de totstandkoming van de visie bijzondere aandacht voor fietsers.

Het proces is gestart met het in beeld brengen van de huidige situatie, waarna we op een interactieve wijze naar een gewenst toekomstbeeld werken. Tijdens dit interactieve traject betrekken we belanghebbenden zoals inwoners, fietsersbond, basisscholen, raadscommissie, gemeenteraad en de interne organisatie op verschillende wijzen. Deze opsomming is niet uitputtend. Een van de eerste stappen in het proces is het in beeld brengen van de diverse belanghebbenden. De visie zal onder ander leiden tot een herijking van de wegcategorisering en een projecten- en actielijst om tot een verbetering van eventuele knelpunten te komen.

De visie bieden we de gemeenteraad in 2021 ter vaststelling aan. De Mobiliteitsvisie wordt iteratief aan de omgevingsvisie ontwikkeld en moet uiteindelijk geborgd worden in het omgevingsbeleid.

11. Bedrijvenpark Ekkersrijt is optimaal aangesloten op de snelweg

In 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met de inzet van het groeipad 'Majeure infrastructurele maatregelen' voor de projecten uit het Bereikbaarheidsakkoord, waaronder de 2e ontsluiting Ekkersrijt. In 2020 is gestart met de planstudie en is de voorverkenningfase opgestart. In 2021 starten we de daadwerkelijke verkenningfase op. De kosten hiervoor worden vanuit de reeds gereserveerde gelden gedekt.

12. Inwoners kunnen gebruik maken van dekkend openbaar vervoer

Een deel van onze inwoners en forensen is afhankelijk van openbaar vervoer. Het openbaar vervoer dient daarom een volwaardig alternatief te zijn voor het particulier vervoer.

We blijven ons onverminderd inzetten voor goed openbaar vervoer door wijzigingsvoorstellen in de concessies positief kritisch te beoordelen.

In het meerjarenprogramma mobiliteit hebben we hiervoor speciaal het deelplan E opgenomen. We hebben hiervoor onder andere alle bushaltes, waarvan we zeker weten dat deze blijven bestaan, voor iedereen toegankelijk gemaakt. Over het openbaar vervoer worden op regionaal niveau afspraken gemaakt. Dit heeft geleid tot een concessie waarbij de verplichting is neergelegd dat het openbaar vervoer in 2025 volledig emissieloos is.

Klimaat

De CO₂-reductiedoelstelling vanuit het programma Fysieke en veilige leefomgeving is gesplitst in 3 delen.

In het onderdeel 'Veiligheid en vergunningen' zijn geen CO₂-reductiedoelstellingen opgenomen. Dit programma levert dus geen directe bijdrage aan de klimaatdoelstellingen van de gemeente. Wel wordt met andere programma's op een integrale wijze een bijdrage geleverd aan deze doelstellingen. De resultaten daarvan komen ten goede aan andere programmaonderdelen.

Het onderdeel Openbare Ruimte heeft geen CO₂-doelstelling verbonden aan dit programma, aangezien het effect van de programma's op het klimaat voorsnog op hoofdlijnen wordt bekeken. Toch kan het zijn dat we maatregelen nemen die een positief effect hebben op het klimaat. Denk aan het verwerken van snoeihout tot duurzame energie of de inzet van materiaal met schone energie. De CO₂-reductie vanuit de aanpak van het maatschappelijk verantwoord inkopen en het afvalbeleid is meegenomen in programma 4 onder duurzaamheid.

De CO₂-reductiedoelstelling vanuit het onderdeel mobiliteit gaat over de emissie die samenhangt met het wegverkeer binnen de bebouwde kom en op de buitenwegen. In de afgelopen jaren hebben we al stappen gezet, door het groen inkopen van energie en het verleden van de openbare verlichting. Verdere projecten en activiteiten leiden maar tot een beperkte vermindering van de uitstoot.

	Geraamd 2021 (ton CO ₂)	Geraamd 2030 (ton CO ₂)
Veiligheid & vergunningen	0	0
Openbare Ruimte	0	0
Mobiliteit	16.725	0

Bijdragen verbonden partijen aan dit programma

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaats te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;
- Het - samen met GGD BZO - organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevalsslachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) voert namens de gemeente de vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingstaken uit op het gebied van milieu. Daarnaast ondersteunt de ODZOB de gemeente op het gebied van allerlei milieu gerelateerde zaken zoals bodem, externe veiligheid, fijn stof, geuremissies etc.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	0	0	72	72	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	811	859	875	875	875	875
1.2 Openbare orde en veiligheid	492	578	634	617	610	610
2.1 Verkeer en vervoer	1.575	1.773	1.602	1.573	1.651	1.651
2.2 Parkeren	16	16	36	36	36	36
2.5 Openbaar vervoer	67	73	19	19	19	19
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.446	1.621	1.453	1.450	1.386	1.362
7.2 Riolering	816	595	847	869	862	879
7.3 Afval	1.350	1.427	1.766	1.823	1.850	1.877
7.4 Milieubeheer	696	755	505	503	481	479
Totaal Lasten	7.269	7.696	7.808	7.837	7.770	7.788
Baten						
0.10 Mutaties reserves	29	49	272	276	276	252
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4	5	5	5	5	5
1.2 Openbare orde en veiligheid	21	8	8	8	8	8
2.1 Verkeer en vervoer	86	24	25	25	25	25
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	24	45	45	45	45	45
7.2 Riolering	1.253	1.343	1.381	1.403	1.400	1.422
7.3 Afval	1.707	1.832	2.244	2.313	2.348	2.381
7.4 Milieubeheer	24	254	26	24	22	20
Totaal Baten	3.148	3.560	4.006	4.100	4.129	4.158
Saldo (baten -/- lasten)	-4.120	-4.136	-3.802	-3.737	-3.641	-3.629

Nieuw beleid

1. Veiligheidsmonitor

Voorgesteld wordt om de veiligheidsmonitor niet meer jaarlijks uit te voeren, maar de komende jaren alleen in 2022 uit te voeren.

2. Rotondes

Rotondeonderhoud extern laten uitvoeren, in ruil voor reclame.

3.NBD Bewegwijzering

Beheer- en onderhoudskosten NBD bewegwijzering (voorheen ANWB).

4. Sonniuspark onderhoud verhardingen

Onderhoud en daarmee gepaard gaande kosten worden van de GREX naar regulier onderhoud overgedragen.

5. Sonniuspark groenonderhoud

Onderhoud en daarmee gepaard gaande kosten worden van de GREX naar regulier onderhoud overgedragen.

6. Dommelstroom Interventie Team

Schrappen betekent dat het project na proefperiode en positieve evaluatie moet worden afgewogen bij nieuw beleid.

7. Opschalen handhaving in verband met corona en openbare orde

Toezicht Corona en in kaart brengen overige problemen ihkv openbare orde vergt extra inzet van onze flexibele schil.

8. BOA Buitengebied

Er is een BOA specifiek voor het buitengebied aangesteld.

Programma 3 Fysieke en veilige leefomgeving					
nieuwe beleid vanuit de kadernota					
	2021	2022	2023	2024	
1	-20.000	0	-20.000	-20.000	Veiligheidsmonitor
2	0	-2.500	-2.500	-2.500	Rotondes
3	7.500	7.500	7.500	7.500	NBD Bewegwijzering (Voorheen ANWB)
4	48.000	48.000	48.000	48.000	Sonniuspark onderhoud verhardingen
5	80.000	80.000	80.000	80.000	Sonniuspark groenonderhoud
	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	Sonniuspark groenonderhoud dekking voorziening riolering
6		13.195	13.195	13.195	Bijdrage Tasforce- RIEC Brabant-Zeeland
Totaal nieuwe beleid vanuit de kadernota	95.500	126.195	106.195	106.195	
Nieuwe beleid/aanpassingen van bestaand beleid niet in kadernota					
	2021	2022	2023	2024	
7	10.000	0	0	0	Opschalen handhaving ivm corona en openbare orde
8	10.000	10.000	10.000	10.000	BOA buitengebied
Totaal nieuwe beleid/aanpassingen van bestaand beleid niet in kadernota	20.000	10.000	10.000	10.000	
Aanpassingen ivm coronabeleid					
	2021	2022	2023	2024	
	40.000				Extra kosten verkeersbeleid
	20.000				Extra kosten handhaving
	-60.000				bijdrage vanuit de rijksoverheid

Programma 4. Economische en ruimtelijke ontwikkeling

Inleiding

De fysieke leefomgeving kent diverse abstractieniveaus. In het programma Fysieke en Veilige leefomgeving komen vooral de tactische en operationele kant van de leefomgeving aan de orde. Het programma Economische en Ruimtelijke ontwikkeling richt zich meer op de visie en de strategische kant van deze leefomgeving.

Er is natuurlijk wel overlap tussen de programma's omdat de scheidslijn tussen het strategische en het tactische abstractieniveau niet zo scherp is. Een voorbeeld daarvan is het onderwerp natuur en landschap: enerzijds hebben we een visie en sluiten we qua strategie aan bij lopende regionale ontwikkelingen ('Dommeldal uit de verf' en Van Gogh Nationaal Park), anderzijds moeten we ook natuur en groen aanleggen en onderhouden.

Door visievorming op het ruimtelijk beleid en de uitvoering daarvan leveren we een bijdrage aan een levendig, groen en vitaal dorp en een gezonde en leefbare leefomgeving. Onze strategische inzet richt zich vooral op ons regionaal handelen en de doorwerking daarvan naar het lokale niveau.

Dit programma richt zich ook op de duurzame economische structuur van de gemeente.

Wat willen we bereiken?

Thema	Doelstellingen
Ruimte en Wonen	<ol style="list-style-type: none">1. Voor 1 januari 2022 implementeren we de Omgevingswet.2. De nieuwe Omgevingsvisie en het nieuwe Omgevingsplan voor Son en Breugel worden vastgesteld.3. De uitvoeringsprogramma's van het bestaand beleid voeren we uit (zoals Toekomstvisie, Structuurvisie, Duurzaamheid en Woonvisie).4. In Son en Breugel vindt voldoende gedifferentieerde woningbouw plaats voor een diversiteit aan doelgroepen.5. We voorzien in een tijdige en kwaliteitsbewuste ontwikkeling van ontwikkelingslocaties.
Overige ruimtelijk beleid	<ol style="list-style-type: none">6. In 2020 heeft Son en Breugel een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie en in 2030 is Son en Breugel een klimaatneutrale gemeente. Dit geven we onder meer vorm door het vaststellen van Regionale Energiestrategie en een warmtevisie in 20217. In 2021 gaan we een strategie opzetten voor natuur en landschapsbeleid
Regio	<ol style="list-style-type: none">8. We werken op strategisch niveau samen binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven en de Metropoolregio Eindhoven. Dit geven we vorm door bestuurlijke en ambtelijke inbreng m.b.t. 'Ruimte', 'Wonen' en 'Economie' en lokale doorwerking van regionaal beleid op deze thema's.9. Son en Breugel sluit aan bij Van Gogh Nationaal Park en blijft aangesloten bij 'Dommeldal uit de Verf'.10. Wij stimuleren recreatieve en toeristische initiatieven.
Economie	<ol style="list-style-type: none">11. Ondernemen mogelijk maken en stimuleren door het versterken van het vestigingsklimaat en ondernemersklimaat in het Centrum en op Ekkersrijt.12. Binnen de kaders van de Omgevingsvisie ontwikkelen we Ekkersrijt (voormalig Masterplan Ekkersrijt en pilot Omgevingsplan Ekkersrijt Sciencepark) door.13. We houden structureel overleg met de ondernemersverenigingen OVSB en OVE.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Toekomstvisie voor Son en Breugel	2012 - 2030	21-jun-12	omgevingsvisie Son en Breugel en omgevingsplan Son en Breugel (2021 resp 2022)
Structuurvisie voor Son en Breugel	2014 - 2030	6-feb-14	omgevingsvisie Son en Breugel en omgevingsplan Son en Breugel (2021 resp 2022)
Woonvisie voor Son en Breugel	2012 - 2020	20-dec-12	
Woningbouwprogramma Son en Breugel 2016/2020 – 2030 (addendum op de Woonvisie)	2016/2020 - 2030	16-jun-16	
Cultureel Erfgoed (2019 - 2030) gemeente Son en Breugel	2019-2030	n.v.t.	2020
Centrumvisie Son	n.v.t.	21-jun-12	
Centrumvisie Breugel en uitvoeringsprogramma	n.v.t.	21 juni 2012 resp. 29 augustus 2013	
Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet Son en Breugel (Implementatieprogramma Omgevingswet)	2016 - 2029	6 december 2016 (college)	omgevingsvisie Son en Breugel en omgevingsplan Son en Breugel (2021)
Afsprakenkader Wonen 2017 SGE	2017 e.v.	21-dec-17	
Landschapsinvesteringsregeling gemeente Son en Breugel	2013 e.v.	29-aug-13	
Intergemeentelijke Structuurvisie Rijk van Dommel en Aa	2011 e.v.	1-sep-11	
Verslingerd aan de Dommel	2012 e.v.	23-aug-12	
Visie Sciencepark	2017 e.v.	21-dec-17	Omgevingsplan Sciencepark 2020
Nota Grondbeleid	2017-2020	22-dec-16	2020
Kaders als Koers - kaders voor de woningbouwprogrammering op ontwikkelingslocaties	2019 e.v.	19 december 2019	
Visie op Wonen Stedelijk Gebied Eindhoven	2019 e.v.	22-aug-19	
Huisvestingsverordening gemeente Son en Breugel 2020-2023	2020-2023	19-dec-19	
Masterplan Ekkersrijt	2015 e.v.	12-nov-15	

Wat gaan we ervoor doen?

Ruimte en Wonen

Doelstellingen

1. Voor 1 januari 2022 implementeren we de Omgevingswet.

De Omgevingswet komt in plaats van 26 wetten en 120 Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvBs) op het fysieke domein. De invoering van deze wet is met een jaar uitgesteld en gaat op 1 januari 2022 in. Met de implementatie hebben we reeds een start gemaakt, maar het betreft een meerjarig proces waarbij meerdere werkprocessen en werkzaamheden moeten worden aangepast. Een eerste aanzet tot het implementatieproces van de Omgevingswet is vorm gegeven in het Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet Son en Breugel. Middelen zijn beschikbaar gesteld.

2. De nieuwe Omgevingsvisie en het nieuwe Omgevingsplan voor Son en Breugel worden vastgesteld.

De Omgevingswet vraagt om een integrale afweging van alle beleidsvelden met invloed op de fysieke leefomgeving, zodat we een veilige en gezonde leefomgeving kunnen realiseren. Variabelen zijn onder meer de leefbaarheid, gezondheid, mobiliteit, werkgelegenheid, duurzaamheid, veiligheid en wonen.

De Omgevingswet heeft daarnaast ook de ambitie om de inzichtelijkheid voor de samenleving te vergroten; een samenhangende benadering te bevorderen; te versnellen en te verbeteren; en lokale afwegingsruimte te bieden.

Bovendien vereist de Omgevingswet een integrale inbreng van nieuwe beleidsthema's op het gebied van gezondheid, klimaat en energie.

Dit vraagt om een serieuze aanpak. Daarom zijn we in februari 2019 met het opstellen en vormgeven van de omgevingsvisie en het omgevingsplan voor Son en Breugel gestart. De raad hebben we betrokken via een aantal werksessies.

De vaststelling van de 'omgevingsvisie Son en Breugel', het 'omgevingsplan Son en Breugel' (versies 1.0) en eventuele omgevingswetprogramma's was voorzien in 2021, maar door het uitstel van de invoering van de Omgevingswet is dit naar achteren geschoven.

Eerste oefening

Begin 2017 is besloten om de "Visie Sciencepark" niet meer op de traditionele wijze te vertalen in een bestemmingsplan, maar om te anticiperen op de Omgevingswet. In de vorm van een pilot (ook te zien als leerproces en kennismaking met de Omgevingswet) werken we aan een "omgevingsplan Sciencepark" voor dit gebied op Ekkersrijt. Daarvoor is formele toestemming van het Ministerie van BZK gekregen. Hiermee maakt de gemeentelijke organisatie en de samenleving kennis met de betekenis van de Omgevingswet en de mogelijkheden van een omgevingsplan voor een 1e deelgebied in Son en Breugel. Vaststelling is voorzien in 2020 met een uitloop naar 2021.

3. De uitvoeringsprogramma's van het bestaand beleid voeren we uit (zoals Toekomstvisie, Structuurvisie, Duurzaamheid en Woonvisie).

In de geldende beleidsvisies zijn ambities, doelstellingen en veelal ook uitvoeringsprogramma's opgenomen die een richting aanduiden. Veelal is er sprake van een uitnodiging aan de samenleving en andere netwerkpartners om te komen met eigen initiatieven. Zodra derden initiatieven indienen, toetsen we deze aan de intenties van deze visies.

Uitvoering Centrumvisie Son

Het centrum van Son is op dit moment op twee fronten in beeld, te weten met het te realiseren 'Dorpshuis' en met de renovatie van het gemeentehuis. De renovatie van het gemeentehuis vordert volgens planning en zal naar verwachting eind 2020 bouwkundig worden opgeleverd. Begin 2021 zullen we vervolgens intrek nemen in deze nieuwe bestuursvleugel. In 2020 is het ontwerp voor het nieuwe 'Dorpshuis' gekozen. In 2021 starten we met de realisatie hiervan.

Uitvoeringsprogramma centrum Breugel

Het uitvoeringsprogramma van het centrum van Breugel richt zich op De Boerderij, De Bongerd en het tussenliggende gebied.

In 2020 valt een besluit over de nieuwbouw van de scholen op de locatie van De Krommen Hoek. Verdere uitwerking geschiedt dan in 2021.

In 2021 zal ook de renovatie van De Boerderij worden uitgevoerd.

Besluitvorming over de renovatie dan wel nieuwbouw van De Bongerd wordt eind 2020/begin 2021 verwacht.

Tot slot wordt in het najaar 2020 naar verwachting een gebiedsvisie vastgesteld voor het openbaar gebied tussen De Boerderij, De Bongerd, het winkelcentrum en het vrijkomende terrein van De Regenboog in. Deze visie zal verdere richting geven voor dit onderdeel van de begroting.

4. In Son en Breugel vindt voldoende gedifferentieerde woningbouw plaats voor een diversiteit aan doelgroepen.

Woningbouwprogramma Son en Breugel 2016/2020-2030

Dit woningbouwprogramma is een aanvulling op de Woonvisie. In 2019 is de notitie "Kaders als Koers -kaders voor de woningbouwprogrammering op ontwikkelingslocaties 1 t/ 13-" vastgesteld. Hierin hebben we voor een aantal ontwikkelingslocaties de kaders voor de woningbouwprogrammering beschreven. Dit betekent dat we de bouwopgave in relatie tot de woonbehoefte van de diverse woonconsumenten / doelgroepen concreter vormgeven. Voor wat betreft de samenwerking met de corporaties wordt hieraan verder invulling gegeven in de prestatieafspraken.

Prestatieafspraken

Naar aanleiding van de nieuwe Woningwet zijn in 2017 "prestatieafspraken nieuwe stijl" gemaakt met Woonstichting 'thuis en Woonbedrijf. Ook de huurdersvertegenwoordigers van beide corporaties zijn hierbij betrokken. Jaarlijks doen de beide corporaties een zogenaamd 'bod' op de gemeentelijke Woonvisie / Woningbouwprogramma. Via een vaste jaarlijkse wettelijke cyclus leidt dit tot een actualisatie van de prestatieafspraken, waarbij de gemeente meer "in control" is. De raad wordt hierover jaarlijks geïnformeerd in een aparte bijeenkomst over (de voortgang van) de uitvoering van de prestatieafspraken en actuele thema's die hieraan raken. Tevens verkennen we de mogelijkheden om dit op (sub)regionaal niveau te doen, dan wel met gemeenten (belanghouders) waarbij 'thuis en Woonbedrijf' ook bezit hebben.

5. We voorzien in een tijdige en kwaliteitsbewuste ontwikkeling van ontwikkelingslocaties.

Er zijn meerdere ontwikkelingslocaties en vraagstellingen. Een integrale afweging van deze locaties, vragen en initiatieven is aan de orde om goede en verantwoorde keuzes te maken in onder meer de programmering, (woon)kwaliteiten, sociale cohesie, de bijdrage aan alle door de raad vastgelegde beleidsambities en de inzet van het steeds schaarser worden van ontwikkelingslocaties.

In 2020 zijn diverse initiatieven ontvangen waarvoor bestemmingsplanprocedures worden doorlopen. Een aantal zal doorlopen in 2021. Ook voor 2021 zijn nieuwe initiatieven te verwachten.

Sonniuspark

Zoals het zich laat aanzien zal Sonniuspark in 2020 (bijna) volledig zijn uitgegeven. De bouw van de woningen zal nog wel doorlopen tot in 2021/2022. Gedurende de looptijd van het project Sonniuspark informeren we of raadplegen we periodiek de commissie grondgebiedzaken over de ontwikkelingen in Sonniuspark aan de hand van voortgangsrapportages.

Overige ruimtelijk beleid

Doelstellingen

6. In 2020 heeft Son en Breugel een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie en in 2030 een klimaatneutrale gemeente. Dit geven we onder meer vorm door het vaststellen van Regionale Energiestrategie en een warmte visie in 2021.

Wij willen de transitie naar een fossielvrije samenleving versnellen. Het komend jaar gaan we hiervoor een aantal beleidsmatige kaders vaststellen. Samen met de regio stellen we de Regionale strategie vast. Hiermee doen we gezamenlijk een bod richting de Rijksoverheid voor de uitvoering van het klimaatakkoord tot 2030. Lokaal stellen we een Transitievisie warmte op, waarin we eerste schetsen maken over hoe de gemeente in de komende decennia overgaat naar een aardgasvrije warmtevoorziening. Ook gaan we het duurzaamheidsbeleid actualiseren.

Bij het opstellen van plannen en ideeën geven we veel vrijheid aan inwoners, organisaties en bedrijven in de gemeente, zodat de verschillende stakeholders aan de voorkant kunnen meedenken. We trekken de aandacht van de verschillende stakeholders met de bewustwordingscampagne "Wat we doen is groen". In deze campagne laten we zien wat inwoners, verenigingen en bedrijven van Son en Breugel al doen en kunnen bijdragen aan het reduceren van CO₂-uitstoot. We continueren de projecten, zoals bijvoorbeeld de samenwerking met Winst uit je Woning en de Groene zone, waarin we onze inwoners ook kunnen helpen met het nemen van deze duurzaamheidsmaatregelen.

7. In 2021 gaan we een strategie opzetten voor natuur en landschapsbeleid.

We zijn al veel bezig met Natuur en Landschap. Zo maken de 'Intergemeentelijke Structuurvisie Rijk van Dommel en Aa' en de visie 'Verslingerd aan de Dommel' onderdeel uit van de 'Structuurvisie Son en Breugel'. Ook zoeken we op dit terrein de samenwerking met andere overheden en organisaties. Binnen de samenwerking in Rijk van Dommel en Aa hebben we met de gemeenten Nuenen, Eindhoven en Geldrop-Mierlo en waterschap De Dommel, Staatsbosbeheer en Brabants Landschap de intentie uitgesproken om gezamenlijk de ontbrekende onderdelen in het Natuurnetwerk Brabant, waar het Dommeldal onderdeel van uitmaakt, te realiseren. Daarnaast valt het Rijk van Dommel en Aa ook binnen het 'Van Gogh National Park', dat met name gericht is op het (recreatief) vermarkten van een groter natuur- en landschapsgebied binnen Brabant.

Van een gerichte aanpak op het terrein van Natuur en Landschap is echter nog geen sprake. Het is vaak een 'onderdeel van' een ander beleidsterrein. Per 2020 is een medewerker Natuur en landschap actief, met de opdracht om een strategie uit te werken voor Natuur en Landschap in Son en Breugel. Hiermee krijgt het onderwerp zijn eigen 'positie' en kan Son en Breugel zich beter positioneren als de groene gemeente die wij zijn.

Regio

Doelstellingen

8. We werken op strategisch niveau samen binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven en de Metropoolregio Eindhoven. Dit geven we vorm door bestuurlijke en ambtelijke inbreng m.b.t. 'Ruimte', 'Wonen' en 'Economie' en lokale doorwerking van regionaal bel..

Op het terrein van Economische en ruimtelijke ontwikkeling zijn de regionale samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven (de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant) en het Stedelijk Gebied Eindhoven (Eindhoven, de randgemeenten daarvan en Helmond) belangrijk.

In het MRE werken we samen op de thema's Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied. In het SGE werken we samen op de thema's Economie, Wonen, Voorzieningen & Evenementen en Ruimte. Voor alle thema's participeren we zowel in een ambtelijk als een bestuurlijk overleg.

Bijna alle inhoudelijke onderwerpen raken dit begrotingsprogramma. Vandaar dat het thema hier is onder gebracht. Ook de overkoepelende bestuurlijke overleggen, te weten het Algemeen Bestuur van het MRE en het Bestuurlijk en Ambtelijk Platform van het SGE, vallen onder dit thema.

Vanuit deze regionale samenwerking volgen ook kaders. Binnen de genoemde beleidsthema's worden afspraken gemaakt. Een klein voorbeeld daarvan zijn de afspraken voor de woningbouw- en bedrijventerreinprogrammering. Deze afspraken hebben ook lokale gevolgen. Dat houdt bijvoorbeeld in dat we bij gebiedsontwikkelingen of woningbouwopgaven altijd moeten kijken naar deze regionaal gemaakte afspraken. Dit zullen we blijvend moeten doen.

9. Son en Breugel sluit aan bij Van Gogh Nationaal Park en blijft aangesloten bij 'Dommeldal uit de Verf'.

In het najaar van 2020 besluiten we of we, als onderdeel van het Stedelijk Gebied Eindhoven, gaan deelnemen aan het Van Gogh Nationaal Park. Deelname is, onder meer vanuit de recreatieve ontwikkeling gewenst. Er ligt echter ook een relatie met de strategie die we voor Natuur en Landschap willen gaan ontwikkelen. Om diezelfde reden blijven we ook participeren in het project 'Dommeldal uit de Verf'.

10. Wij stimuleren recreatieve en toeristische initiatieven.

Vanuit toeristisch-recreatief perspectief is het aansluiten bij het Van Gogh Nationaal Park een interessante ontwikkeling. Door hierbij aan te sluiten kunnen we de aanleg van recreatieve voorzieningen beter stimuleren. Vanuit dit vlak ligt er ook een relatie met de ambitie om een strategie op Natuur en Landschap te formuleren.

Economie

Doelstellingen

11. Ondernemen mogelijk maken en stimuleren door het versterken van het vestigingsklimaat en ondernemersklimaat in het Centrum en op Ekkersrijt.

Een goede kwaliteit van de openbare ruimte is belangrijk voor het verblijfs- en ondernemersklimaat. Een aantrekkelijke openbare ruimte voorziet onder andere in een sterke verkeersstructuur, fietsbereikbaarheid en fietsstalling, het faciliteren van evenementen en bijvoorbeeld in voldoende gratis parkeerplaatsen met voldoende laadpalen. In samenspraak met de Ondernemersvereniging Son en Breugel en haar centrumteam werken we intensief samen om het centrumgebied toekomstbestendig en aantrekkelijk te houden voor ondernemers, consumenten, bezoekers en andere gebruikers.

Communicatie én het onderhouden van contacten met het lokale bedrijfsleven en nieuwe initiatiefnemers is zeer belangrijk. Daarom zetten we stevig in op een sterk netwerk en actief relatiebeheer met het bedrijfsleven zowel in het dorp als op Ekkersrijt. Daarnaast is het gemeentelijk parkmanagement op Ekkersrijt goed georganiseerd. Meldingen over het beheer van het openbaar gebied en/of calamiteiten worden adequaat opgevolgd en opgelost.

12. Binnen de kaders van de Omgevingsvisie ontwikkelen we Ekkersrijt (voormalig Masterplan Ekkersrijt en pilot Omgevingsplan Ekkersrijt Sciencepark) door.

In het Masterplan Ekkersrijt staat onze visie op dit terrein. Dit is zowel themagericht, op thema's zoals mobiliteit en digitalisering, als gebiedsgericht. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma bevat 17 projecten.

De visie en de projecten zijn geëvalueerd. De conclusie is dat een aparte gebiedsgerichte benadering heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van het terrein, maar dat een herijking van de visie en het uitvoeringsprogramma aan de orde is. Een dergelijke aanpak past ook naadloos binnen de omgevingsvisie.

Deze beide trajecten zijn daarom nu samengenomen. Omdat de invoering van de Omgevingswet is vertraagd en daarmee ook de vaststelling van de omgevingsvisie, is ook dit traject vertraagd. Vaststelling is voorzien in 2021. Komend jaar werken we dus nog vanuit de kaders die in het Masterplan Ekkersrijt worden gegeven, maar is de intentie om zoveel mogelijk maatwerk te leveren.

13. We houden structureel overleg met de ondernemersverenigingen OVSB en OVE.

We voeren structureel kwartaaloverleg met de Ondernemersvereniging Son en Breugel, de Ondernemersvereniging Ekkersrijt en de werkgroepen van deze verenigingen. Hierbij bespreken we strategische en uitvoeringsvraagstukken, zoals een masterplan, ondernemersfondsen, belangrijke zaken op het gebied van ruimtelijke ordening, veiligheid, parkeren en bereikbaarheid.

Klimaat

De CO₂-reductiedoelstelling vanuit het programma Fysieke en veilige leefomgeving is gesplitst in 3 delen.

Het onderdeel Ruimte en Wonen gaat over alle gebouwen, exclusief bedrijven, binnen de gemeente. De afgelopen jaren hebben we ingezet op het beperken van een toename van de energievraag van nieuwbouw door strengere energieprestatie-eisen. Voor de bestaande bouw blijven we inzetten op het faciliteren en stimuleren van verduurzaming door o.a. de Groene Zone, inkoopacties zoals Winst uit je Woning, de warmtetransitie en bewustwordingscampagnes

Het deel van duurzaamheid gaat over de CO₂-opgave die valt binnen het directe invloedsgebied van de gemeente. Het gaat daarbij om de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen, klimaatneutrale inkoop van diensten of de reductie van het (rest)afval. Het programma gaat verder dan het directe invloedsgebied, maar deze onderdelen zijn ondergebracht bij de andere onderdelen zoals Mobiliteit, Wonen of Economie.

Economie gaat over de bedrijven binnen de gemeente. Ekkersrijt is verantwoordelijk voor het grootste gedeelte van de uitstoot. De komende jaren zal de aanpak op Ekkersrijt verder versterkt worden om de CO₂-reductie te versnellen.

	Geraamd 2021 (ton CO2)	Geraamd 2030 (ton CO2)
Ruimte en Wonen	33.839	0
Duurzaamheid	450	0
Economie	53.000	0

Bijdragen verbonden partijen aan dit programma

Beveiliging Bedrijven Ekkersrijt (SBBE)

De Stichting Beveiliging Bedrijven Ekkersrijt (SBBE) is een verbonden partij waarmee samen wordt gewerkt op het bedrijventerrein. De Stichting verzorgt de beveiliging van het terrein middels camera's die in het openbaar gebied hangen en een beveiligingsteam.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	1.393	63	0	0	0	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	177	207	66	66	66	66
3.1 Economische ontwikkeling	131	121	127	127	127	127
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	42	92	16	16	16	16
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	25	38	40	40	40	40
3.4 Economische promotie	83	66	71	71	71	71
8.1 Ruimtelijke ordening	911	1.168	457	457	457	457
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.224	9.011	3.294	566	620	568
8.3 Wonen en bouwen	633	642	793	793	793	793
Totaal Lasten	10.620	11.409	4.863	2.135	2.189	2.137
Baten						
0.10 Mutaties reserves	1.636	968	0	0	0	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	894	208	211	211	211	211
3.1 Economische ontwikkeling	26	34	38	38	38	38
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	16	21	21	21	21	21
3.4 Economische promotie	29	34	34	34	34	34
8.1 Ruimtelijke ordening	1.011	31	21	21	21	21
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.858	9.107	3.372	574	601	549
8.3 Wonen en bouwen	674	693	709	709	709	709
Totaal Baten	12.144	11.095	4.408	1.609	1.636	1.584
Saldo (baten -/- lasten)	1.524	-314	-455	-526	-553	-553

Nieuw beleid

1. Bestuurlijke samenwerking

In het verleden hebben we € 100.000 structureel vrijgemaakt voor de ‘vernieuwde’ samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven. Vorig jaar is de aansturing van de SGE samenwerking veranderd en is al een taakstelling van € 40.000 gerealiseerd. Tevens hebben we vorig jaar besloten om een vijftal starters aan te nemen om de werkdruk te verlagen. Een van de elementen die hierin zit betreft een kleine capaciteitsvervanging om zo onze bijdrage aan het SGE te kunnen blijven leveren. Daarmee is het niet meer nodig om via het budget Bestuurlijk Samenwerking capaciteit te vervangen. Dus vanaf volgend jaar (2021) kan het budget met € 35.000 worden verlaagd. Dit jaar gaat nog niet, omdat we extra inhuren op het project Huisvesting Arbeidsmigranten. Eind dit jaar loopt dat project echter af.

2. Extra opbrengsten buitenreclame

We verwachten een hogere opbrengst van de exploitatie buitenreclame.

3. Aframing bestaande budgetten bij onderbesteding

In de begroting zijn diverse budgetten waarop al een aantal jaren onderbesteding plaatsvindt. Deze worden in deze begroting verlaagd.

Programma 4 Economische en ruimtelijke ontwikkeling				
nieuwe beleid vanuit de kadernota	2021	2022	2023	2024
1 Bestuurlijke samenwerking	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
2 Extra opbrengsten buitenreclame	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
3 Aframing bestaande budgetten bij onderbesteding	-17.632	-17.632	-17.632	-17.632
Totaal nieuwe beleid vanuit de kadernota	-56.632	-56.632	-56.632	-56.632

Verplichte beleidsindicatoren

Dit betreft een overzicht van de door de BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) verplichte indicatoren.

Indicator	Eenheid	Periode	Regio/ dimensie	Waarde	Omschrijving
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2019	Son en Breugel	119	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2019	Nederland	132	
Misdrijven - Gewelddsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2018	Son en Breugel	2,3	Het aantal gewelddsmisdrijven. Voorbeelden van gewelddsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Misdrijven - Gewelddsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2018	Nederland	4,9	
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2018	Son en Breugel	3,3	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2018	Nederland	5,8	
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2018	Son en Breugel	2,1	
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2018	Nederland	2,5	
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2018	Son en Breugel	2,4	
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2018	Nederland	2,2	
Funciemenging	%	2019	Son en Breugel	69,6	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Funciemenging	%	2019	Nederland	53,2	
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	2019	Son en Breugel	183,9	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	2019	Nederland	151,6	
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	Son en Breugel	0	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	Nederland	1,9	

Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	Son en Breugel	6	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	Nederland	23	
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2018	Son en Breugel	0,7	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2018	Nederland	1,9	
Niet-sporters	%	2016	Son en Breugel	40,4	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Niet-sporters	%	2016	Nederland	48,7	
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	Son en Breugel	103	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	Nederland	172	
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	Son en Breugel	4,4	
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	Nederland	18,5	
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2020	Son en Breugel	324	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2019	Nederland	248	
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2019	Son en Breugel	11,1	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2019	Nederland	9,2	
Demografische druk	%	2020	Son en Breugel	83,3	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2019	Nederland	9,2	
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2020	Son en Breugel	665	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisoude betaalt aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2020	Nederland	700	
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2020	Son en Breugel	709	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisoude betaalt aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2020	Nederland	773	
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2019	Son en Breugel	1603,4	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2019	Nederland	792,1	
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2015	Son en Breugel	1	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

Jongeren met een delict voor de rechter	%	2015	Nederland	1	
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	Son en Breugel	4	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	Nederland	7	
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2018	Son en Breugel	2	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2018	Nederland	2	
Netto arbeidsparticipatie	%	2019	Son en Breugel	72,2	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Netto arbeidsparticipatie	%	2019	Nederland	68,8	
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	tweede halfjaar 2019	Son en Breugel	201,3	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	tweede halfjaar 2019	Nederland	373,9	
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	eerste halfjaar 2018	Son en Breugel	129,5	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	eerste halfjaar 2018	Nederland	305,2	
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede halfjaar 2019	Son en Breugel	7,4	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede halfjaar 2019	Nederland	10,5	
Jongeren met jeugdbescherming	%	tweede halfjaar 2019	Son en Breugel	0,4	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.

Jongeren met jeugdbescherming	%	tweede halfjaar 2019	Nederland	1,1	
Jongeren met jeugdreclassering	%	tweede halfjaar 2019	Son en Breugel	x	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
Jongeren met jeugdreclassering	%	tweede halfjaar 2019	Nederland	0,3	
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	tweede halfjaar 2019	Son en Breugel	460	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	tweede halfjaar 2019	Nederland	630	

Paragrafen

In deze paragraaf zijn de verplichte paragrafen opgenomen.

De verplichte paragrafen zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn we onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), (inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur);
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse Uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de burger te voorkomen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de inwoners mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie. Lastenverzwaring voor inwoners blijft achterwege en indien enigszins mogelijk zullen we gemeentelijke belastingen, tarieven, heffingen en/of leges verlagen.
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies.
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met de beleidsuitgangspunten, bepaald in de Kadernota, worden de tarieven voor 2021 als volgt aangepast:

- Voor de OZB zijn de tarieven verlaagd om de waardeontwikkeling te compenseren. Daarna wordt voorgesteld om een inflatiecorrectie van 2,2% toe te passen en om daar bovenop de tarieven als volgt te verhogen:
 - OZB eigenaren woningen: verhogen met 3,3%;
 - OZB gebruikers niet-woningen: verhogen met 9%;
 - OZB eigenaren niet-woningen: verhogen met 12,9%.
- Leges en tarieven worden verhoogd met de inflatiecorrectie (2,2%).
- De tarieven voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid waarbij rekening is gehouden met een zo reëel mogelijke inschatting van zowel de baten- als de lastenontwikkeling binnen het meerjarenperspectief 2021-2024. Het tarief voor de rioolheffing is gebaseerd op het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2016-2022 (vGRP).

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

We heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak (die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom) bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

De maximaal verwachte opbrengst OZB wordt als percentage van de totale WOZ-waarden (rekening houdend met areaaluitbreiding en waardestijging) van alle onroerende zaken in Son en Breugel uitgedrukt. Dit percentage is bepalend voor de hoogte van elke individuele aanslag OZB.

De tarieven voor 2021 zijn bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden zodat er sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst onroerendezaakbelastingen, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing. Het voorstel voor vaststelling van de tarieven wordt tegelijk met de begroting aangeboden aan de raad.

De inschatting van de totale WOZ-waarde voor 2021 (voorlopige stand per 1 september 2020) is ten opzichte van de werkelijke WOZ-waarde over 2020 als volgt:

Omschrijving	2020	2021
Totale waarde woningen	2.540.500.000	2.709.500.000
Totale waarde niet-woningen	673.000.000	673.000.000

De belastingcapaciteit heeft een relatie met de inkomsten die een gemeente ontvangt via het gemeentefonds. Hoeveel geld een individuele gemeente uit het gemeentefonds krijgt, hangt namelijk af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeente. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen. Het aandeel van een gemeente in het gemeentefonds is kleiner naarmate het vermogen om belastingen te heffen groter is. Het gaat hier om de WOZ-waarde van onroerende zaken in de gemeente, berekend tegen een voor alle gemeenten gelijk tarief.

In onderstaande tabel geven we de korting op het gemeentefonds weer ten opzichte van werkelijke opbrengst 2020. We doen dit op basis van de waarde 1-1-2020 omdat dit de laatst vastgestelde waarde is.

Belastingsoort	Waarde	Ons tarief	Opbrengst	Kortingstarief	Korting	Saldo
OZB eigenaren woningen	2.540.500.000	0,0881%	2.238.181	0,07512%	1.908.424	329.757
OZB gebruikers niet-woningen	658.500.000	0,1407%	926.510	0,08890%	585.407	341.103
OZB eigenaren niet-woningen	673.000.000	0,1649%	1.109.777	0,11032%	742.454	367.323
			4.274.467		3.236.284	1.038.183

De ramingen voor de baten OZB 2021 zijn als volgt:

Omschrijving	2021
Eigenaren woning	2.372.300,-
Eigenaren niet-woning	1.266.300,-
Gebruikers niet-woning	950.100,-

Afvalstoffenheffing

De gemeente is verplicht om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen.

In een Circulaire Economie, waarin waardevolle grondstoffen steeds opnieuw worden hergebruikt voor nieuwe producten, streven we naar een afvalloze samenleving. In het door ons college op 15 mei 2012 vastgestelde Manifest voor een afvalloze samenleving is onze ambitie gericht op 95% hergebruik in het jaar 2020. Dit is ook de doelstelling voor 2021.

De laatste jaren hebben we weliswaar forse slagen gemaakt in het scheiden van afval en daardoor het terugdringen van de hoeveelheid restafval maar is de doelstelling met 6,6 en 25% voor de milieustraat resp. huis-aan-huisinzameling in 2019 nog niet behaald.

We oriënteren ons daarom op additionele maatregelen om de hoeveelheid restafval de komende jaren verder terug te dringen.

Hoewel de kosten voor het verbranden van restafval de laatste jaren zijn gedaald, waardoor de tarieven voor de afvalstoffenheffing relatief laag konden blijven worden we vanaf 2020 geconfronteerd met een forse stijging van de kosten voor de afvalinzameling en –verwerking.

De forse kostenstijging wordt voor het grootste deel veroorzaakt door niet te voorziene of niet door de gemeente te beïnvloeden factoren.

Allereerst is de aangeboden hoeveelheid afval op de milieustraat geëxplodeerd sinds de uitbraak van de coronacrisis. Daarnaast spelen er andere (markt)ontwikkelingen een grote rol, zoals hogere verwerkingstarieven, doorbelasting kostenstijgingen bij de WSD, lagere en nihil vergoedingen voor oud papier resp. textiel en een lagere afrekenvergoeding uit het Afvalfonds (Nedvang) voor verpakkingsmateriaal (PMD). Deze trend was en is ook landelijk gaande.

Als gevolg van deze autonome ontwikkelingen stijgen de tarieven voor de afvalstoffenheffing in 2021 met 33,65%.

Reinigingsrechten

Het tarief 2021 van de reinigingsrechten stemmen we af op het tarief voor de afvalstoffenheffing van 2021.

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. In de raadsvergadering van 7 februari 2019 heeft de gemeenteraad besloten om vanaf 1 januari 2020 de rioolheffing te gaan differentiëren. De differentiatie bestaat uit een afvalwater- en hemelwatercomponent. De afvalwaterheffing is een gebruikersheffing. De hemelwaterheffing is een eigenarenheffing. De hemelwaterheffing wordt een heffing met een vast bedrag van € 50,- voor de komende 10 jaren. Doel van de differentiatie van de rioolheffing en het invoeren van de hemelwaterheffing is om bewoners en bedrijven mee te laten werken aan het klimaatbestendig maken van hun omgeving en goed gedrag te belonen in de vorm van een financieel voordeel.

De rioolheffing bestaat vanaf 2020 uit een eigenarenheffing en een gebruikersheffing:

1. Een vast bedrag voor afvalwater voor de gebruikers van percelen (woningen).
2. Een gestaffeld bedrag voor afvalwater voor de gebruikers van percelen (niet-woningen).
3. Een vast bedrag voor hemelwater voor de eigenaar van een perceel waarvan hemelwater in het gemengde riool wordt geloosd.

De tarieven van zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing worden zodanig vastgesteld dat de geraamde kosten niet boven de geraamde baten uitkomen. Binnen Son en Breugel is 100% kostendekkendheid uitgangspunt voor de berekening van de tarieven.

De noodzakelijke verbeteringen en vervangingen van het rioolstelsel zijn systematisch in beeld gebracht. De hieruit voortvloeiende lasten zijn opgenomen binnen de tariefberekeningen. Voornoemde verbeteringen en investeringen zijn opgenomen binnen het overzicht nieuwe activiteiten zoals opgenomen binnen deze begroting en het vGRP 2016-2022.

Binnen het samenwerkingsverband Optimalisering Afvalwaterketen Systemen (OAS) cluster Eindhoven zijn en worden maatregelen getroffen om de ecologische kwaliteit van de Dommel te verbeteren. In 2017 zijn de genomen maatregelen geëvalueerd en is de bestaande overeenkomst vernieuwd voor de periode 2017-2022.

De financiële consequenties zijn in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) opgenomen. Medio oktober 2016 is het nieuwe GRP aan de gemeenteraad aangeboden waarin ook maatregelen zijn opgenomen voor adaptief waterbeheer.

Met deze maatregelen wordt inzicht gegeven wat het toenemende hemelwater voor gevolgen heeft voor onze gemeente en welke maatregelen in de toekomst genomen moeten worden.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing en rioolheffing

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording zijn gemeenten verplicht inzichtelijk te maken hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens dekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstellingen worden gehanteerd.

Onderstaande overzichten geven per heffing de totale lasten, de totale baten en het dekkendheidspercentage weer.

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2021
Afval taakveld 7.3	
Lasten milieustraat	531.873
Lasten overige afvalstromen	1.232.090
Kapitaallasten	2.133
Mutatie voorziening*	78
Totaal kosten afval taakveld 7.3	1.766.174
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	112.362
Kwijtschelding taakveld 6.3	37.500
BTW taakveld 0.11**	327.907
Totaal toerekenbaar	477.769
Totaal lasten	2.243.943
Baten afvalstoffenheffing taakveld 7.3	1.971.258
Baten milieustraat	72.396
Baten overige afvalstromen	200.289
Baten totaal	2.243.943
Dekkendheidpercentage afval	100%

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229B van de gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het BTW compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de BTW compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Dekkendheid rioolheffing	2021
Riolering taakveld 7.2	
Beheer en onderhoud riolering	751.160
Kapitaallasten	218.205
Mutatie voorziening	-122.039
Totaal kosten riolering taakveld 7.2	847.326
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	185.709
Kwijtschelding taakveld 6.3	28.000
Straatreiniging taakveld 2.1	80.450
Watertaken taakveld 5.7	71.940
BTW taakveld 0.11*	167.306
Totaal toerekenbaar	533.405
Totaal lasten	1.380.731
Opbrengst rioolheffing taakveld 7.2	1.380.731
Baten totaal	1.380.731
Dekkendheidpercentage riool	100%

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229B van de gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het BTW compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de BTW compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven.

Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief.

Kostendekkendheid leges

Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten gemeenten verplicht inzichtelijk maken dat de tarieven en heffingen hoogstens kostendekkend zijn. De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden.

Per hoofdstuk van de legesverordening 2021, is hieronder de kostendekkendheid weergegeven op basis van de geraamde baten en lasten. Hoofdstukken die niet zijn opgenomen in de plaatselijke legesverordening, zijn niet opgenomen in onderstaande tabel(len). Per titel in de legesverordening wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid, ondanks dat jurisprudentie de legesverordening als één geheel ziet en dus de legesverordening als geheel maximaal kostendekkend moet zijn. Tussen afzonderlijke hoofdstukken binnen een titel mag kruissubsidiëring worden toegepast. Opbrengsten uit leges van een bepaald hoofdstuk, mogen kosten binnen een ander hoofdstuk compenseren.

In onderstaande overzichten zijn per hoofdstuk en per titel de totale baten, de totale lasten en het kostendekkendheidspercentage weergegeven. De lasten zijn uitgesplitst in salaris, overhead en directe lasten. Hierbij is rekening gehouden met jurisprudentie over hetgeen wel en niet aan de leges mag worden toegerekend.

De salaris- en overheadlasten in titel 1 zijn toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken. Op basis van de toegerekende salarislasten is het opslagpercentage voor de overhead bepaald.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 1	Algemene dienstverlening					
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	-25.758	30.210	29.068	2.625	42%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	-59.314	80.559	77.514	36.786	30%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	-111.927	63.776	61.365	47.199	65%
Hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de Basisregistratie personen	-5.299	30.210	29.068	-	9%
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie	-1.020	6.713	6.459	7.567	5%
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	-17.208	33.566	32.297	14.173	22%
Hoofdstuk 10	Gemeentearchief	-	6.713	6.459	-	0%
Hoofdstuk 11	Huisvestingswet	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 12	Leegstandswet	-	6.713	6.459	-	0%
Hoofdstuk 16	Kansspelen	-	10.070	9.689	-	0%
Hoofdstuk 17	Telecommunicatie	-7.026	6.713	6.459	-	53%
Hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	-4.420	10.070	9.689	2.597	20%
Hoofdstuk 19	Kinderopvang	-	6.713	6.459	-	0%
Hoofdstuk 20	Diversen	-4.144	20.140	19.378	2.025	10%
Totaal titel 1		-236.116	312.166	300.366	112.971	33%

De salaris- en overheadlasten in titel 2 zijn (voornamelijk) toegerekend vanuit het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen, waaronder de bouwvergunningen vallen. Ook hier is op basis van de toegerekende salarislasten de overhead bepaald. De baten en lasten binnen titel 2 van de legesverordening hebben voornamelijk betrekking op hoofdstuk 2 en 3, vandaar is vanwege de samenhang besloten alle lasten toe te rekenen aan hoofdstuk 3 binnen titel 2 en is dit niet verder uitgesplitst.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen					
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen	-	-	-	-	
Hoofdstuk 2	Schetsplan / Conceptaanvraag omgevingsvergunningen / Verzoek principebesluit	-5.970	-	-	-	
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	- 725.309	320.612	308.493	130.324	96%
Hoofdstuk 4	Vermindering	-	-	-	-	
Hoofdstuk 5	Teruggaaf	-	-	-	-	
Hoofdstuk 6	Intrekking omgevingsvergunning	-	-	-	-	
Hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project (vervallen)	-	-	-	-	
Hoofdstuk 8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	-	-	-	-	
Hoofdstuk 9	Sloopmelding (vervallen)	-	-	-	-	
Hoofdstuk 10	In deze titel niet benoemde beschikking	-	-	-	-	
Totaal titel 2		-731.279	320.612	308.493	130.324	96%

De salaris- en overheadlasten in titel 3 zijn voornamelijk toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn					
Hoofdstuk 1	Horeca	- 1.776	6.713	6.459	101	13%
Hoofdstuk 3	Seksbedrijven	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 4	Verbod exploiteren bedrijf zonder benodigde vergunning	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 5	Marktstandplaatsen	-	6.713	6.459	-	0%
Hoofdstuk 6	Winkeltijdenwet	-	6.713	6.459	-	0%
Hoofdstuk 7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	-	3.357	3.230	-	0%
Totaal titel 3		-1.776	23.496	22.608	101	4%

Overige belastingen

Marktgelden

Marktgelden worden geheven van degene die een standplaats inneemt (of van degene aan wie een standplaats is toegewezen) op de wekelijkse warenmarkt.

Marktgelden zijn afhankelijk van het aantal strekkende meters frontlengte van de standplaats. Het tarief is verhoogd met de inflatiecorrectie (2,2%).

Precariorechten

In 2006 is notitie "Terrassenbeleid Son en Breugel" vastgesteld. Conform deze notitie is dit tarief met de inflatiecorrectie (2,2%) verhoogd.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. Met het oog op de administratieve lastenverlichting voor de burgers toetsen wij bij het inlichtingenbureau indien er eerder kwijtschelding is verleend of er geen belemmeringen zijn. Bij geen belemmering verlenen wij automatische kwijtschelding.

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend.
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Het bestaande beleid wordt hiermee voortgezet.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- onroerendezaakbelastingen;
- afvalstoffenheffing;
- rioolheffing.

Overzicht tarieven

	2019	2020	2021
OZB Eigenaar Woning	0,0894%	0,0881%	0,0877%
OZB Eigenaar Niet-woning	0,1506%	0,1649%	0,1898%
OZB Gebruiker Niet-woning	0,1346%	0,1407%	0,1565%
Afvalstoffenheffing 1-persoons hh	163,44	173,28	231,60
Afvalstoffenheffing meer-pers. hh	204,96	217,20	290,28
Reinigingsrechten	198,69	210,84	281,76
Rioolheffing woningen (afgekoppeld)	153,00	132,60	137,28
Rioolheffing woningen (niet-afgekoppeld)	153,00	182,60	187,28

Vergelijking buurgemeenten

In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2020 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,0881%	0,1332%	0,1168%	0,0906%	0,0778%
OZB Eig. niet-woning	0,1649%	0,2274%	0,3016%	0,1922%	0,1610%
OZB Gebr. niet-woning	0,1407%	0,1826%	0,2189%	0,1543%	0,1308%
Afvalstoffenheffing *) (meerpers. huishouden)	217	354	319	263	321
Rioolheffing	133	204	144	172	188

(*): Diftar gemeenten worden door het COELO berekend op basis van vastrecht plus een gemiddeld aantal ledigingen (18 maal een grijze container van 140 liter en 7 maal een groene container van 140 liter). De aantallen van het COELO zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde. In de meeste diftar gemeenten is het gemiddelde aantal ledigingen vaak lager (zie hieronder bij Ontwikkeling lokale lastendruk).

Ontwikkeling lokale lastendruk

	2019	2020	2021 (^)
WOZ-waarde	306.000	328.000	348.000
Wijziging WOZ-waarde	5,88%	7,19%	6%
OZB	274	289	305
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	205	217	290
Rioolheffing (afvalwater)	153	133	137
Rioolheffing (hemelwater) (#)	0	50	50
Totaal	632	689	782
% wijziging lasten t.o.v. t-1		9,0%	13,5%

(^): Inschatting op basis van de op 1 september 2020 bekende gegevens.

(#): Vanaf 2020 is de rioolheffing gedifferentieerd. Het hemelwater tarief wordt opgelegd aan eigenaren van objecten die niet zijn afgekoppeld. Wanneer er vanaf een perceel geen hemelwater wordt geloosd op het gemengde rioolstelsel wordt deze belasting niet geheven. Op deze manier hebben eigenaren zelf invloed op de totale lastendruk. Voor huishoudens die zijn afgekoppeld stijgen de totale lasten naar € 732,-.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf geven we de financiële robuustheid van de gemeente weer. Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen:

- (Beschikbare) weerstandscapaciteit:
De middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken.
- Benodigde weerstandscapaciteit:
Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente. Het betreft risico's die eenmalig onverwacht kunnen optreden en geen normale bedrijfsvoeringsrisico's zijn.

Coronavirus

Met de coronacrisis is bevestigd dat een ongekende crisis realiteit kan worden. Een pandemie is in deze paragraaf al langer gekwalificeerd als risico. Daarmee moet ook in de toekomst rekening gehouden worden. Het noodzakelijke weerstandsvermogen is niet aangepast ten opzichte van voorgaande jaren. Een belangrijk argument daarbij is dat het rijk heeft aangegeven dat gemeenten financieel niet de dupe mogen worden van de huidige coronacrisis.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 21 maart 2013 heeft de raad de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' vastgesteld. In de nota wordt het beleidskader voor het weerstandsvermogen beschreven. Dit kader luidt als volgt:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en controldocumenten geïnformeerd over de 15 belangrijkste risico's, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen;
- De 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico's onder de 1 uitkomt, zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld, ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

In de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' is uitvoerig ingegaan op het wettelijk kader, de inventarisatie van de risico's en de weerstandscapaciteit. De beleidsconclusies zijn hierboven weergegeven.

In deze jaarrekening heeft een actualisatie plaatsgevonden van de weerstandscapaciteit, de risico's en het weerstandsvermogen.

Top 15 inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren werken we met klassengemiddelden. Deze klassengemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

$$\text{Risicowaarde in €} = \text{percentage 'Kans'} \times \text{'Gevolg in €'}$$

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt gerekend met een zekerheidspercentage van 90%. Hieronder treft u de top 15 van grootste risico's aan.

Risico	Kans in %	Kans in €	Risicowaarde
1. Jeugdzorg	90%	375.000	337.500
2. CMD algemeen	Concrete	berekening	250.000
3. Wolfswinkel	50%	375.000	187.500
4. Algemene uitkering gemeentefonds	70%	175.000	122.500
5. Attero compensatieovereenkomst	90%	132.434	119.191
6. Cybercriminaliteit	30%	375.000	112.500
7. Crisisbeheersing	10%	1.000.000	100.000
8. Dienst Dommelvallei	Concrete	berekening	58.905
9. Vennootschapsbelasting	30%	175.000	52.500
10. Inkoop en aanbesteding	70%	75.000	52.500
11. Fiscaliteit	30%	175.000	52.500
12. Beveiligingsincident	70%	75.000	52.500
13. GGD Brabant Zuidoost	Concrete	berekening	42.585
14. Algemene verordening gegevensbescherming	10%	375.000	37.500
15. Verkiezingen	50%	75.000	37.500
<i>Subtotaal top 15</i>			1.615.681
<i>Overige risico's</i>			387.714
<i>Risico's onvoorzien</i>			250.000
<i>Totaal</i>			2.253.395
<i>Risico's t.b.v. zekerheidspercentage 90%</i>			2.028.055

Twee keer per jaar worden de risico's opnieuw geïnventariseerd en berekend. Bijzonderheden, de nieuwe risico's en de risico's die niet meer in de top 15 voorkomen worden hieronder kort toegelicht.

Teruglopen legesopbrengsten

Door de invoering van de Omgevingswet, waarbij vaker vergunningsvrij of zonder een toetsing van het bouwbesluit kan worden gebouwd, lopen de legesopbrengsten terug. De vergunningsplicht wordt namelijk vervangen door een meldingsplicht, waar geen leges tegenover staan.

Dit risico is in beeld, maar nog niet gekwantificeerd. Dat zal in een later stadium plaatsvinden.

Nieuwe risico's top 15

CMD algemeen

Dit risico is nieuw opgenomen. Zie voor een toelichting hiervan de beschrijving van dit risico verderop in deze paragraaf.

Verkiezingen

Dit risico was al benoemd, maar wordt door verschuivingen nu net zichtbaar binnen de top 15.

Verdwenen risico's top 15

Sporthal de Landing

Voor bouwkundige aanpassingen van sporthal de Landing wordt een investering opgenomen. Ook wordt het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) geactualiseerd.

Huishoudelijke hulp

De kosten van huishoudelijke hulp blijven toenemen door stijging van het aantal cliënten door de invoering van het abonnementstarief. Omdat de budgetten hierop worden aangepast is geen sprake meer van een risico.

Top 15 risico's

1. Jeugdzorg

Door incidenten (crisis of gesloten jeugdzorg) of nieuwe cliënten met complexe jeugd casuïstiek bestaat het risico dat er beroep wordt gedaan op de zwaardere en duurdere jeugdzorg, zonder dat dit begroot is. Ook kunnen we achteraf geconfronteerd worden met kosten als gevolg van directe verwijzers als huis- en jeugdartsen en gecertificeerde instellingen. Deze medische verwijzroute is wettelijk ingeregeld.

Een ander risico betreft de kosten van aanbieders die tot 5 jaar na inzet zorgaanbod mogen nafactureren. Deze verplichtingen zijn in kaart gebracht maar gelden voor 1 jaar, waardoor eventueel nafacturering van de andere jaren kan drukken op de lopende begroting.

Beheersmaatregel

In afwachting van de daadwerkelijke uitgaven zet het CMD doorlopend in op efficiency en effectiviteit. Dit door preventief en integraal te werken in alle lagen van nulde lijn tot 2e lijn c.q. veiligheid.

Vroegtijdig signaleren biedt ruimte om zo licht mogelijk en zo zwaar als nodig ondersteuning in te zetten. De basisvraag verheldering (triage), casusregie en het integraal werken binnen het netwerk van het CMD leveren hier een belangrijke bijdrage aan.

Met zowel zorgaanbieders als lokale huisartsen zijn duidelijke afspraken gemaakt over verwijzingen, zodat het CMD hier zoveel mogelijk grip op krijgt. Daarnaast is de categorie Begeleiding en Specialistische behandeling uit de PDC doorontwikkeld. Vanaf 1-1-2020 wordt er gewerkt met uur- in plaats van maandtarieven. Hierdoor kan beter gestuurd worden op de doorlooptijd van zorg en de daarmee gemoeide kosten. Tenslotte zijn er n.a.v. het onderzoek CMD duidelijke afspraken gemaakt over verwachtingen van en kaders voor het CMD.

2. CMD algemeen

In 2019/2020 heeft een onderzoek naar het CMD plaatsgevonden. In de rapportage (april 2020) worden diverse problemen blootgelegd en aanbevelingen gedaan. Twee van de aanbevelingen zijn in middels opgepakt, de analyse naar de 10% duurste casussen en een nieuwe visie op het CMD. Gelijktijdig is er een taakstelling opgenomen en zagen we (voor de coronamaatregelen) alweer een toename van de casuïstiek.

We gaan er vanuit dat het opvolgen van de aanbevelingen leidt tot een reductie van de uitgaven en het beroep op de voorzieningen. Het opvolgen van de aanbevelingen kost echter tijd, we hebben geen garanties dat de aanpak daadwerkelijk leidt tot kostenbesparing en we zien nog steeds een ontwikkeling van toenemende vraag. Daarnaast brengen de coronamaatregelen met zich mee dat het lastig te meten is wat de structurele gevolgen zullen zijn van de opgevolgde aanbevelingen.

Beheersmaatregelen

We stellen een plan van aanpak op waarin we alle aanbevelingen in samenhang laten terugkomen, om zo de slagingskans zo groot mogelijk te maken. We blijven monitoren en anticiperen op de trends. Tevens hebben we oog en oor voor de betrokkenheid van de medewerkers en de netwerkpartners van het CMD bij het opvolgen van de aanbevelingen.

3. Wolfswinkel

Meerjarig gezien is er geen sluitende exploitatie van de begraafplaats. Hierdoor is een negatief eigen vermogen ontstaan. De gemeente loopt het risico dat de stichting begraafplaats en uitvaartcentrum Wolfswinkel niet in staat is aan haar aflossingsverplichting te voldoen.

Beheersmaatregel

Er is meerjarig gezien geen sluitende exploitatie van de begraafplaats geweest. De realisatie van een crematorium wordt onderzocht om een sluitende exploitatie te realiseren. De onderzoekskosten hebben geleid tot een verdere verslechtering van de resultaten. Hierdoor is het kassaldo van de stichting gedaald naar een dermate laag niveau dat de kans groot is dat ze niet kunnen voldoen aan de jaarlijkse verplichtingen. De gemeente is voor 50% deelgenoot in de stichting en heeft voor de gebouwen exploitatieleningen verstrekt. De jaarlijkse rente en aflossing lasten bedragen € 30.000,- per jaar. Daarnaast is de onderhoudsvoorziening van de panden op de begraafplaats niet op het niveau om het noodzakelijke onderhoud uit te voeren.

4. Algemene uitkering gemeentefonds

Via circulaires wordt de gemeente 2 maal per jaar geconfronteerd met aanpassingen vanuit het gemeentefonds. De afspraak tussen het Rijk en de gemeenten is 'samen de trap op, samen de trap af'. Indien het Rijk bezuinigt, wordt er ook minder geld in het gemeentefonds gestort.

Deze schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend.

De geplande herijking van de totale algemene uitkering uit het gemeentefonds is doorgeschoven van 2021 naar 2022. Het doorschuiven van de ingangsdatum geldt zowel voor het deel Sociaal Domein als voor de rest van de algemene uitkering. Er is een onderzoek geweest, waarbij de eerste resultaten laten zien dat de herijking negatief kan uitpakken voor de gemeente.

Het kabinet is ook van plan om de Financiële Verhoudingswet te wijzigen. Als tussenvorm tussen de huidige specifieke uitkeringen en de algemene uitkering wil men gerichte uitkeringen introduceren. Bij gerichte uitkeringen moet informatie verstrekt worden over het behalen van de vooraf gestelde doelen. Als onderdeel van het compensatiepakket coronamaatregelen zijn VNG en de Fondsbeheerders overeengekomen de accessen 2020 en 2021 te fixeren op de stand van de meicirculaire 2020. Voor die jaren staat de afrekening dus min of meer vast. Het voorbehoud dat is gemaakt voor onverwachte grote afwijkingen van de werkelijkheid en deze standen mag niet te groot zijn. Bevriezen komt tegemoet aan de wens van rust en stabiliteit van de algemene uitkering.

Beheersmaatregel

De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerst volgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden.

5. Attero-compensatieovereenkomst

Formeel hebben de gewesten in Brabant een contract met Attero over het verbranden van afval. In dit contract is een minimum-hoeveelheid opgenomen. Vanaf 2011 is deze minimum hoeveelheid niet aangeleverd door de gewesten gezamenlijk.

Momenteel ligt er een claim van Attero over 2015 t/m jan 2017. Er is een uitspraak gedaan door een arbitragecommissie en de gemeenten zijn daarin in het ongelijk gesteld.

Er is een factuur van € 6,1 miljoen als naheffing gestuurd naar de MRE. Deze factuur is door het MRE betaald. Inmiddels is vanuit de VvC een procedure gestart bij het Gerechtshof om het vonnis te vernietigen. Een uitspraak wordt eind 2020 verwacht. In de tussenliggende periode wordt dit bedrag nog niet verrekend met de gemeenten.

Over die verrekening bestaat namelijk binnen het MRE onenigheid tussen de gemeenten. De niet-diftar-gemeenten staan op het standpunt dat zij het tekort niet hebben veroorzaakt en dus ook hiervoor niet gaan betalen. Op dit moment is dus nog niet aan te geven hoe de kosten verdeeld zullen worden over de gemeenten. Ook binnen de gewesten bestaat overigens nog onenigheid over de verdeling van de kosten. De discussie hierover wordt verschoven tot na de uitspraak over de vernietigingsprocedure.

Beheersmaatregel

De berekening van het te betalen bedrag is arbitrair want het gaat uit van solidariteit, terwijl je ook een heel andere invalshoek kan gebruiken, zoals daadwerkelijke minderlevering van restafval.

6. Cybercriminaliteit

Cybercriminaliteit is criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Cybercriminaliteit is veelvoorkomend.

Er zijn verschillende vormen van cybercriminaliteit. Een onoplettende medewerker of een goed uitgevoerde vorm van cybercriminaliteit kan leiden tot problemen op financieel gebied, het verlies van productieve uren of tot grote privacyrisico's. De kans hierop neemt toe, er zijn cyberaanvallen geweest op gemeentes, ziekenhuizen, MKB bedrijven enzovoorts.

Beheersmaatregel

De CISO en FG organiseren acties om het bewustzijn rondom cybercriminaliteit binnen de organisaties te verhogen. Tevens worden medewerkers actief herinnerd aan de gedragscodes omtrent computergebruik en privacywetgeving.

Gemeenten zijn in 2015 aangesloten bij de IBD VNG en hebben de BIG (Baseline Informatieveiligheid Gemeenten) als norm voor hun informatieveiligheid ingevoerd. De BIG is vervangen door de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), waarbij eigenaarschap en risico analyse centraal staan. De IBD adviseert ons bepaalde maatregelen te treffen. Die voeren wij, voor zover op ons van toepassing, door.

7. Crisisbeheersing

Iedere gemeente kan te maken krijgen met incidenten, die de status van een crisis krijgen. Deze kunnen plaatsvinden zowel in het fysieke als het sociale domein. Ook kunnen crises lokaal, regionaal of bovenregionaal van karakter zijn.

Beheersmaatregel

Door adequate maatregelen kunnen de effecten van een crisis zo veel mogelijk beperkt worden. Lokale, regionale en landelijke crisisorganisaties voorzien daarin, met name door crisiscoördinatie en -organisatie. Goede eenduidige informatievoorziening, opleidingen en oefenen zijn daarbij randvoorwaarden voor succes. Implementatie van verbeterpunten uit evaluaties zorgt steeds voor verdere professionalisering van de crisisorganisatie.

Daarnaast wordt ruim ingezet op preventie en preparatie om aan de voorkant crises te voorkomen. Voor de organisatie van de crisisorganisatie is een nieuwe visie ontwikkeld. Van hieruit wordt vorm gegeven aan een nog professionelere multidisciplinaire organisatie. Veiligheidsregio's Brabant-Zuidoost en Brabant-Noord en de Politie Oost-Brabant werken hierin nauw samen. Een goed getrainde organisatie die expertise betreft waar nodig, zal door adequaat ingrijpen de effecten van incidenten zo veel mogelijk kunnen beperken.

Met de transities is de gemeente verantwoordelijk geworden voor veel zorgtaken. Hierdoor kan de gemeente vaker partij zijn wanneer een crisis in het sociale domein zich voordoet.

Met de coronacrisis is bevestigd dat een ongekennde crisis realiteit kan worden. Een pandemie is in deze paragraaf al langer gekwalificeerd als risico. Daarmee moet ook in de toekomst rekening gehouden worden. Het noodzakelijke weerstandsvermogen is niet aangepast ten opzichte van voorgaande jaren. Een belangrijk argument daarbij is dat het rijk heeft aangegeven dat gemeenten financieel niet de dupe mogen worden van de huidige coronacrisis.

8. Dienst Dommelvallei

De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Op basis van de vastgestelde begroting van Dienst Dommelvallei wordt financieel bijgedragen aan de dienst. Hierbij zijn ook aannames gemaakt met betrekking tot te realiseren efficiency. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen reserves heeft worden de risico's van de dienst betrokken bij de risicowaarde van de drie deelnemende gemeenten.

Beheersmaatregel

Via een begroting, jaarrekening en rapportages (Dommelvallei) worden de ontwikkelingen periodiek en intensief gevolgd. Eventuele effecten kunnen rechtstreeks verwerkt worden in de eigen begroting. Daarnaast is sprake van deelname in het bestuur van Dienst Dommelvallei.

De risico's van Dienst Dommelvallei zijn, voor zover mogelijk, inzichtelijk gemaakt en beheersmaatregelen zijn geformuleerd.

9. Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen in werking getreden. Dit houdt in dat jaarlijks een fiscale aangifte moet worden ingediend. Eerst wordt een voorlopige aangifte gedaan, gevolgd door de definitieve.

Beheersmaatregel

In 2019 zijn de definitieve aangifte 2016 en 2017 ingediend met een begeleidend schrijven aan de Belastingdienst.

In 2020 hebben wij uitstel gekregen voor de aangifte 2018. De ondertekening van de vaststellingsovereenkomst, die de Belastingdienst per gemeente wil afsluiten, wordt nader afgestemd met ons college.

10. Inkoop en aanbesteding

De volgende risico's hebben betrekking op inkoop en aanbesteding:

1. Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridische gevolgen;
2. Niet rechtmatige inkopen kunnen bovendien leiden tot een afkeurende verklaring (rechtmatigheid) bij de jaarrekening. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit;
3. Contracten kunnen stilzwijgend verlengd worden tegen ongunstige voorwaarden. Of door het niet bundelen van opdrachten worden besparingsmogelijkheden niet benut.

Beheersmaatregel

Na de inwerkingtreding van de Aanbestedingswet 2012 is bij de implementatie daarvan veel voorlichting gegeven, de procedure uitvoering beschreven en checklists opgesteld. Elke inkoop gebeurt in beginsel vanuit het principe materiedeskundige (beleidsambtenaar), inkoper (Bizob). Dit is afhankelijk van de inkoopwaarde en/of potentiële risico's die met de inkoop gepaard gaan. Vragen kunnen aan Bizob en eventueel aan de juridische adviseur gesteld worden.

Inkoop en Aanbesteding is onderdeel van de verbijzonderde interne controle. Hierbij worden zowel procesgerichte (deelwaarneming) als gegevensgerichte (inkoopanalyse) controles uitgevoerd. Fouten en/of verbetervoorstellen worden teruggekoppeld.

Als gevolg van de gewijzigde EU-richtlijnen is de Aanbestedingswet 2012 gewijzigd. Op 18 juli 2017 is het inkoopbeleid, met inbegrip van het inkoophandboek en -procedures, vastgesteld. Daarbij zijn -overeenkomstig de landelijke en regionale lijn - de drempels voor de interne procedures vereenvoudigd waardoor het risico op het niet goed volgen van intern beleid verder is verkleind.

11. Fiscaliteit

De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, Btw aangiften, opgave Btw compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.

Beheersmaatregel

Met het oog op de ontwikkelingen rondom 'Horizontaal Toezicht' met de Belastingdienst wordt er gewerkt aan een 'Tax Control Framework'. Dit betekent niet dat het risico komt te vervallen.

12. Beveiligingsincident

De Dommelvallei organisaties zijn informatie intensieve organisaties met een primaire focus op de dienstverlening. Deze organisatie kenmerken vragen om een betrouwbare en veilige informatievoorziening.

De IBD geeft in het dreigingsbeeld 2019-2020 duidelijk onderstaand signaal af, dat de kans op beveiligingsincidenten toeneemt.

"Inwoners en ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens veilig zijn, dat de informatie die de gemeente uitwisselt met andere overheden betrouwbaar is en dat de gemeente zorgt voor een veilige leefomgeving. Betrouwbare informatie is de belangrijkste grondstof voor een gemeente om haar werk goed te kunnen doen. De risico's van een slechte informatiebeveiliging zijn talrijk: privacy schendingen door een datalek, economische schade door het uitlekken van vertrouwelijke plannen, fysieke schade door storingen in systemen in de openbare ruimte. En informatiediefstal door criminele organisaties, met andere woorden ondermijning van gemeentelijke processen."

Beheersmaatregel

In 2015 hebben de vier organisaties (Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel en Dienst Dommelvallei) het informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld. In dit beleid wordt op strategisch en tactisch niveau beschreven welke uitgangspunten gelden ten aanzien van de informatiebeveiliging van de Dommelvallei organisaties. Dit beleid moet samen met de technische beveiligingsmaatregelen en de aandacht voor een goede houding en gedrag van medewerkers de risico's verlagen. Jaarlijks wordt de ENSIA zelf-audit uitgevoerd, de verplichte maatregelen voor DigiD en Suwinet zijn ingevoerd.

13. GGD Brabant Zuidoost

De Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant Zuidoost heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg. Op basis van de begroting wordt financieel bijgedragen.

Het onafgedekte risico, zijnde € 2.300.000,-, dient te worden opgenomen in de eigen risicoparagraaf van de deelnemende gemeentes, herrekend naar de risicowaarde per gemeente.

Beheersmaatregel

Via de begroting, jaarrekening en rapportages worden de ontwikkelingen periodiek en intensief gevolgd. Eventuele effecten kunnen rechtstreeks verwerkt worden in de eigen begroting. Daarnaast is sprake van deelname in het bestuur.

14. Algemene verordening gegevensbescherming

Overheidsorganisaties verwerken allerlei persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens zijn vertrouwelijk en moeten goed worden beschermd. In de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die sinds 25 mei 2018 van kracht is, zijn hiervoor regels vastgesteld. Ook de gemeenten en Dienst Dommelvallei moeten de AVG naleven. Doen zij dit niet, dan is de Autoriteit Persoonsgegevens bevoegd om corrigerende maatregelen te nemen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een waarschuwing of een boete. De AP houdt bij haar beoordeling van de maatregel onder andere rekening met de aard, ernst en duur van de inbreuk, het aantal getroffen betrokkenen en de omvang van de door hen geleden schade.

De AP heeft inmiddels de eerste boetes opgelegd. Deze boetes dienen doeltreffend, evenredig en afschrikkend te zijn. De AP kan een overheidsinstantie een maximale boete van € 20.000.000,- opleggen.

Ook het niet melden van datalekken kan een boete tot gevolg hebben. Een datalek is het verlies of de ongeoorloofde toegang tot persoonsgegevens. Voorbeelden hiervan zijn het kwijtraken van een USB-stick, een tablet of een laptop waar persoonsgegevens op staan. Een datalek kan ook ontstaan wanneer er een mail met persoonsgegevens naar een verkeerde persoon wordt gestuurd. Datalekken moeten, afhankelijk van het privacyrisico, bij de Autoriteit Persoonsgegevens worden gemeld. Organisaties zijn verplicht een datalekkenregister bij te houden en aan te kunnen tonen welke maatregelen ze genomen hebben om de nadelige gevolgen van het datalek te beperken.

Beheersmaatregel

Via onder andere presentaties en intranet worden medewerkers continue geïnformeerd over de AVG en de gevolgen hiervan voor de eigen werkzaamheden. We hebben een verwerkingenregister waarin de verwerkingen van persoonsgegevens zijn opgenomen. Ook voeren we Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uit. Dit is een instrument om het privacyrisico van een beoogde gegevensverwerking voor betrokkenen in kaart te brengen. Daarnaast zijn we bezig om met onze verwerkers verwerkerovereenkomsten af te sluiten. Hierin staan afspraken over de maatregelen die verwerkers moeten nemen om de persoonsgegevens van onze burgers passend te beveiligen. Verder hebben we een procedure Beveiligingsincidenten en datalekken, waarmee we borgen dat datalekken juist en tijdig worden gemeld en afgehandeld. In ons datalekkenregister houden we bij welke datalekken er zijn gemeld en hoe we deze hebben gedicht.

De gemeente heeft een privacybeheerder die ondersteunt en adviseert bij privacyvraagstukken. Daarnaast heeft de gemeente een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld die er op toeziet dat de AVG wordt nageleefd.

15. Verkiezingen

In de meerjarenraming is rekening gehouden met de regulier te verwachten verkiezingen. In het geval extra verkiezingen worden uitgeschreven wordt een financieel risico gelopen.

Beheersmaatregel

Dit is niet beïnvloedbaar. Als sprake is van tussentijdse verkiezingen zal de gemeente deze moeten organiseren.

Weerstandscapaciteit in cijfers

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Incidentele weerstandscapaciteit	Peildatum 1-1-2021	
Algemene risicoreserve	2.681.000	1
Reserve vrije bestedingsruimte	2.884.000	2
Algemene reserve	1.622.000	1
Stille reserves	p.m.	
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	7.187.000	
Structurele weerstandscapaciteit		
Post onvoorzien	80.000	
Totaal structurele weerstandscapaciteit	80.000	
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	7.267.000	

1 Stand 1 januari 2021

2 O.b.v. laagste stand meerjarenraming 2021-2024 na verwerking jaarrekening 2019.

Er is veel meer incidentele capaciteit beschikbaar dan structurele capaciteit. De structurele capaciteit kan in principe jaarlijks worden vrijgemaakt voor financiële tegenvallers. De incidentele capaciteit kan slechts eenmaal worden aangesproken en kan pas na aanvulling weer worden gebruikt om volgende tegenvallers te kunnen opvangen.

Weerstandsvermogen

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt bepaald door de volgende ratio:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio weerstandsvermogen kan als volgt worden vastgesteld:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{€ 7.267.000}}{\text{€ 2.028.255}} = 3,58$$

Geconcludeerd kan worden dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandratio van 3,58 meer dan toereikend is om de risico's op te vangen.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geven een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.

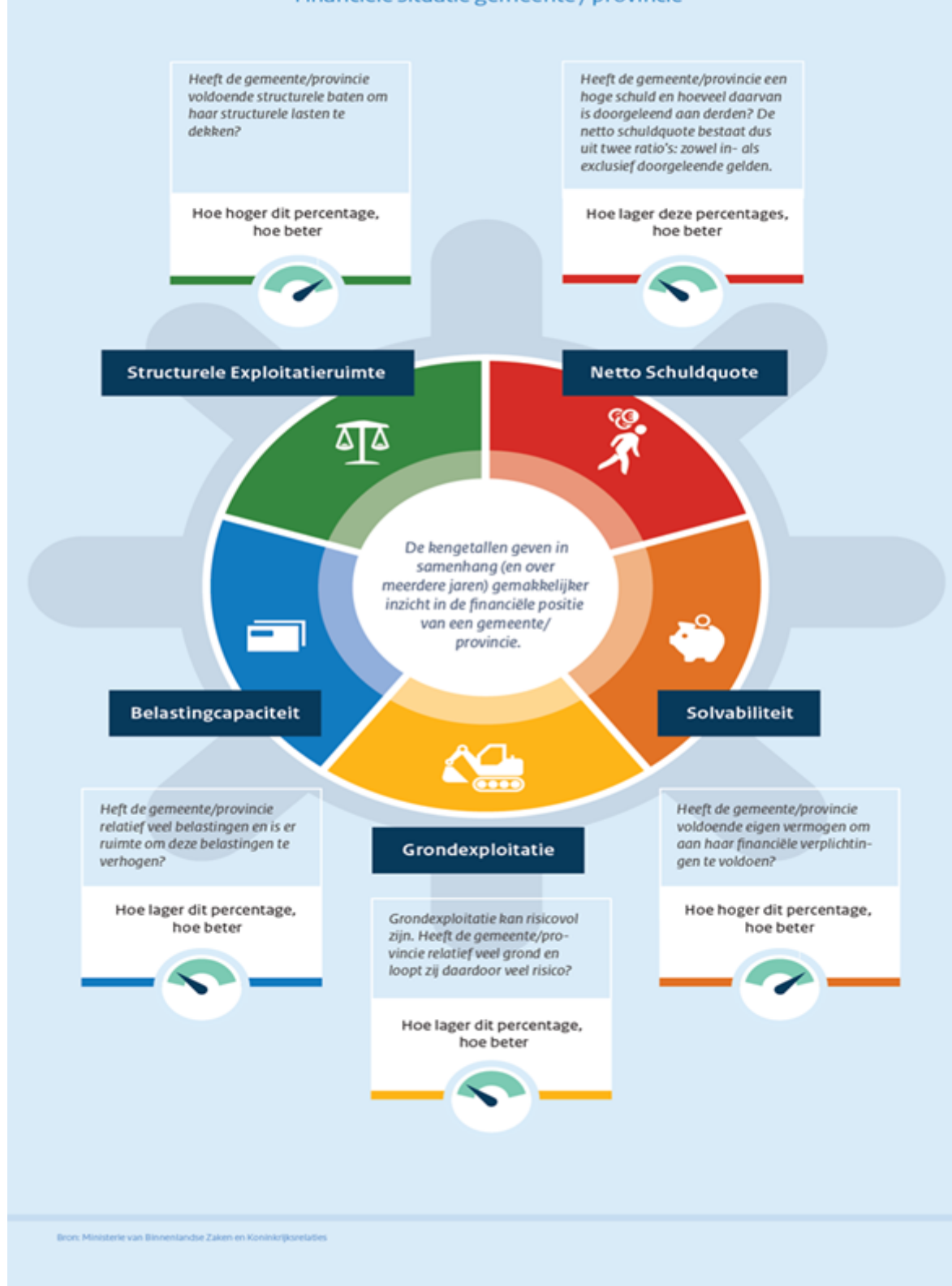
De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

Sturen met financiële kengetallen

Financiële situatie gemeente / provincie

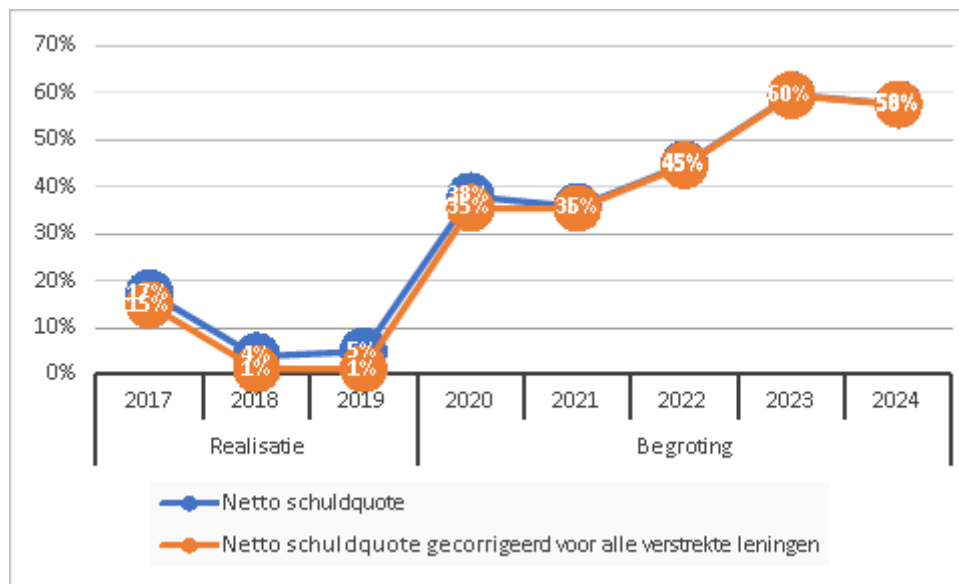
Uitgangspunten

Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2020 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2020-2023. De kengetallen voor 2021-2024 zijn afkomstig uit voorliggende meerjarenbegroting.

Omschrijving	Realisatie			Begroting				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Netto schuldquote	17%	4%	5%	38%	36%	45%	60%	58%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	15%	1%	1%	35%	35%	45%	60%	58%
Solvabiliteitsratio	67%	71%	77%	53%	60%	58%	53%	53%
Grondexploitatie	38%	11%	2%	1%	-11%	-10%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	-2%	1%	1%	0%	2%	3%	4%	5%
Belastingcapaciteit	82%	84%	85%	86%	101%	101%	101%	101%

Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.

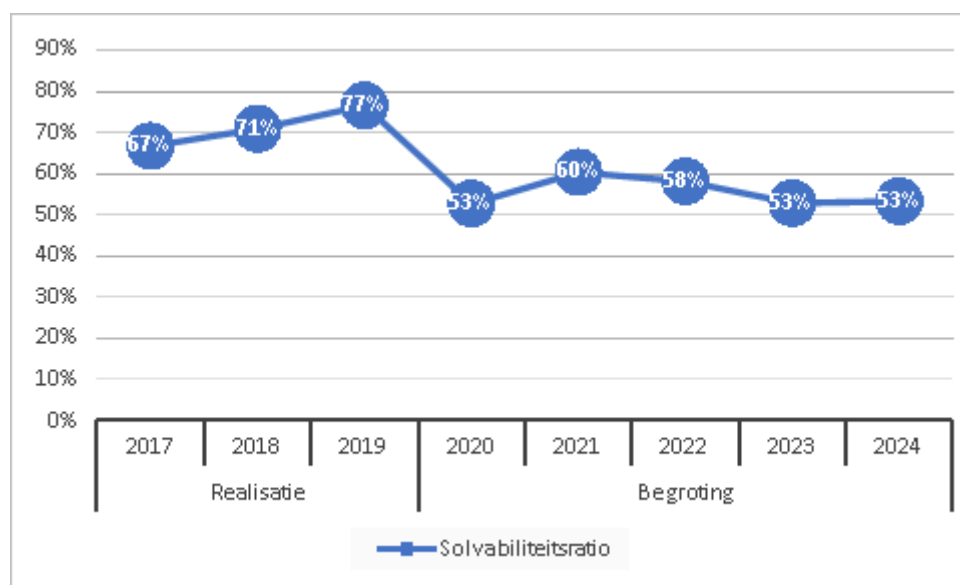
Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De prognose is dat de netto schuldquote stijgt, dit komt onder andere doordat er meer investeringen verwacht worden. Hierdoor worden er meer (kasgeld)leningen aangetrokken.

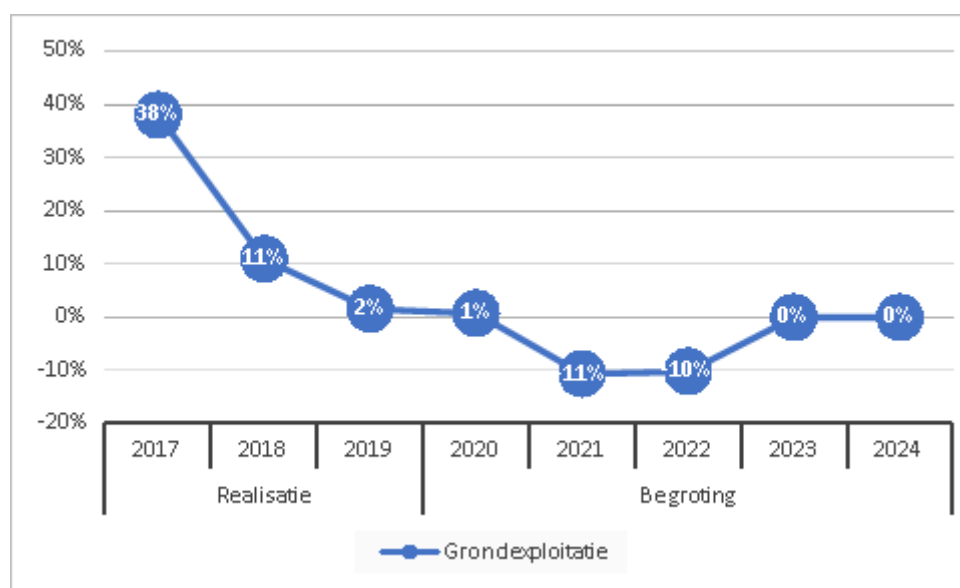
Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

De verwachting is dat het eigen vermogen afneemt en hiermee ook het solvabiliteitsratio.

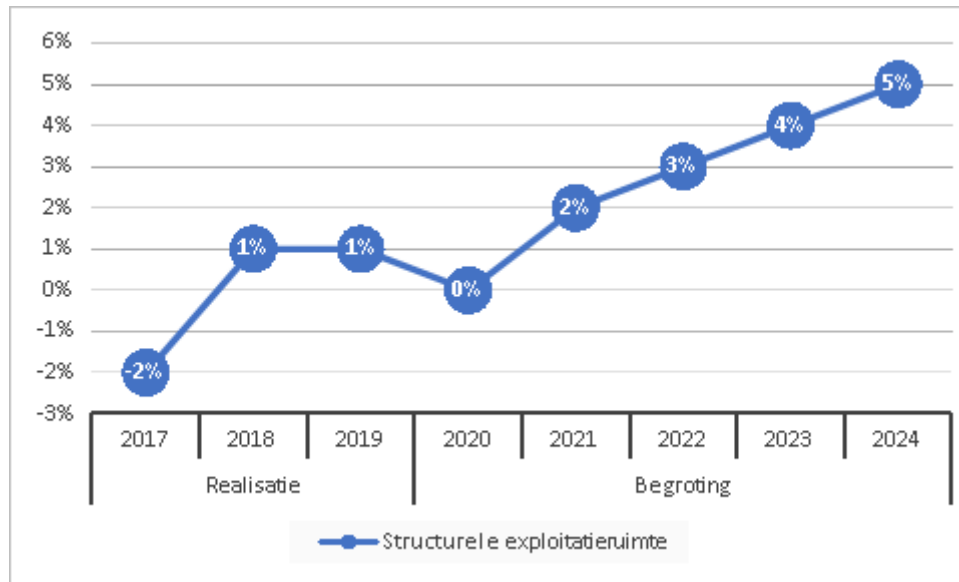
Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek laat de grondexploitatie een forse daling zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bouwgrond in exploitatie afneemt. Dit is een positieve trend, omdat hiermee de grondexploitatie-risico's aanzienlijk dalen. Vanaf 2023 heeft de gemeente Son en Breugel geen grondexploitatie en daarmee gaat het kengetal naar 0%.

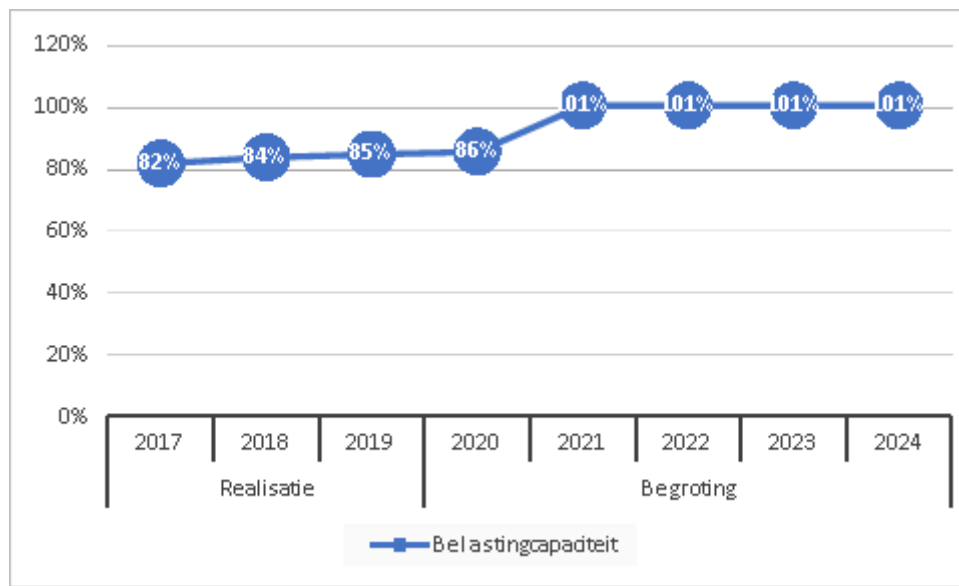
Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

In 2021 en verder is de structurele exploitatieruimte 2% of hoger. Dit is positief en dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar deze kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld.

De belastingcapaciteit is gestegen naar 101%. Door de stijging is de belastingcapaciteit net boven het landelijk gemiddelde dat op 100% is gesteld.

Conclusie

Er is sprake van een forse geprognosticeerde verlaging van de grondpositie in de meerjarenbegroting 2021-2024. Echter worden er meer investeringen verwacht waardoor de Netto Schuldquote (incl. gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) in de komende jaren stijgt. Het solvabiliteitsratio neemt in de komende jaren af doordat het eigen vermogen daalt. De verwachting is dat de structurele exploitatieruimte de komende jaren constant blijft.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op het beheer en onderhoud van het groen (openbaar groen), grijs (wegen en openbare verlichting) en blauw (riolering, gemalen en grondwater). Een rationeel beheer en onderhoud van dergelijke kapitaalgoederen is gebaat bij beheersystemen die tijdig de gewenste informatie verschaffen in het noodzakelijke onderhoud en de daarmee samenhangende kosten. Vandaar dat in deze paragraaf ingegaan wordt op de huidige stand van zaken van deze systemen.

Wegen en weginspectie

Beleid

Vanaf 2016 is het wegenbeheersysteem OBSURV binnen onze gemeente geïntroduceerd. Op basis van tweejaarlijkse inspecties actualiseren we de basisgegevens binnen dit systeem. Het huidige areaal aan verhardingen is te verdelen in:

- Elementenverhardingen: ca. 668.355 m²
- Asfaltverhardingen: ca. 469.000 m²

Uitgangspunt van het onderhoud aan de gemeentewegen is dat die voldoet aan de kwaliteitsnormen van het CROW (Centrum voor onderzoek en regelgeving in de grond-, weg- en waterbouw en verkeerstechniek).

Het onderhoudsniveau van wegen is kwaliteitsniveau C. In de CROW-kwaliteitscatalogus wordt dit omschreven als matig. Het onderhoudsniveau van trottoirs wordt in de periode 2018-2020 naar kwaliteitsniveau B (kwaliteit: voldoende) gebracht.

Algemeen

In 2020 zijn we gestart met het opstellen van een nieuw beheerplan wegen.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2016-2020	Commissie GZ: 6 januari 2016	2020

Uitgangspunten

De kosten voor noodzakelijke reconstructies c.q. vervangingen van wegverhardingen worden niet in de reguliere onderhoudsbegroting meegenomen. Aan de hand van de weginspecties zal hiervoor zo nodig een afzonderlijk voorstel aan het college en de gemeenteraad worden voorgelegd.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget

In onderstaande tabel staan de beschikbare budgetten voor het groot onderhoud exclusief de eigen uren.

Financieel	2021	2022	2023	2024
Groot onderhoud asfaltverhardingen, klinkerwegen en trottoirs (incl. inspectie)	389.719	377.119	389.719	377.119
Klein onderhoud klinkerwegen en trottoirs	121.584	121.584	193.124	193.124
Totaal	511.303	498.703	582.843	570.243

Naast bovenvermelde bedragen is ultimo 2021 nog € 218.330,- in de egalisatie reserve wegen beschikbaar.

Onderhoudsbehoefte

Op basis van de globale visuele inspectie en een maatregelen toets wordt jaarlijks de onderhoudsbehoefte bepaald. De inspectieresultaten geven aan waar onderhoud noodzakelijk is en met een maatregelentoets bepalen we wat er exact moet gebeuren om het areaal op niveau te houden.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Openbare verlichting

Beleid

Aan de hand van het databeheersysteem worden jaarlijks de onderhoud- en vervangingsinvesteringen inzichtelijk gemaakt en opgenomen in de begroting. Uitgangspunt is dat de installatie voldoet aan de landelijke richtlijnen (NPR 13201-1).

Duurzame openbare verlichtingsinstallatie

De openbare verlichting van ca 4.800 armaturen is in 2017-2018 in één keer verduurzaamd, middels het project verleden. De bestaande armaturen zijn vervangen door led armaturen en daarnaast zijn lichtmasten welke niet meer voldeden aan de veiligheid vervangen door nieuwe masten. In 2020 zijn de laatste restpunten uitgevoerd. Enkel verduurzaming van de "aanstralers" van de kerktoren en het oude raadhuisje moet nog uitgevoerd worden. Dit staat voor 2021 op het programma omdat de restauratie van beide rijksmonumenten dan voltooid is.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsnota openbare verlichting	N.v.t.	6 oktober 2016	N.v.t.

Uitgangspunten

Kwalitatief goede openbare verlichting waarbij de verkeersveiligheid, sociale veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid als speerpunten gelden. Voldoen aan de landelijke richtlijnen

Jaarlijks groot onderhoudsbudget

In onderstaande tabel zijn de bedragen voor het onderhoud van de verlichting excl. kleine reparaties en eigen uren weergegeven.

Financieel	2021	2022	2023	2024
Onderhoud verlichting	60.184	60.184	60.184	60.184
Totaal	60.184	60.184	60.184	60.184

Achterstallig onderhoud

Tijdens het project verleden is het achterstallig onderhoud weggewerkt. De gemeente Son en Breugel beschikt over een moderne en functionele openbare verlichtingsinstallatie.

Civieltechnische kunstwerken

Beleid

In 2016 zijn er meerjarenonderhoudsprogramma's (MJOP's) opgesteld. In 2020 is groot onderhoud van de brug Planetenlaan uitgevoerd. De brug Dommelpas is dermate versleten dat groot onderhoud niet meer mogelijk is. Deze brug wordt in 2021 in zijn geheel vervangen. Tijdens deze werkzaamheden wordt ook het fietspad opgeknapt. Na deze werkzaamheden zullen de MJOP's in 2021 worden geactualiseerd en worden de financiële consequenties in de begroting c.q. meerjarenbegroting meegenomen. Het streven is om het onderhoudsbudget voor de kunstwerken af te stemmen op de thans voorziene gemiddelde onderhoudsnorm.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
MJOP civieltechnische kunstwerken	n.v.t.	n.v.t.	2021

Uitgangspunten

De MJOP's worden opgesteld om de civiele kunstwerken op een efficiënte en effectieve wijze in stand en veilig te houden. De wijze waarop zal in de MJOP's worden opgenomen.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel zijn de bedragen voor het onderhoud van de civiele kunstwerken excl. kleine reparaties weergegeven.

Financieel	2021	2022	2023	2024
Onderhoud civiele kunstwerken	6.683	6.683	6.683	6.683
Totaal	6.683	6.683	6.683	6.683

Naast bovenstaande bedragen voor het reguliere onderhoud is er ook een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor de bruggen Planetenlaan en Dommelpas.

Achterstallig onderhoud

Er is sprake van achterstallig onderhoud aan de brug Dommelpas. Deze brug wordt in 2021 vervangen.

Groenvoorzieningen

Beleid

In 2011 is het volledige groenareaal in de gemeente inclusief industrieterrein Ekkersrijt geïnventariseerd. Deze gegevens zijn verwerkt in het groenbeheersysteem Obsurv. Op basis van deze gegevens wordt snel inzicht verkregen in de onderhoudskosten en de tijdsplanning van personeel en materieel zodat sturing gegeven kan worden aan de onderhoudsbudgetten zoals deze zijn opgenomen in de begroting. Dit is een belangrijk management instrument om op verantwoorde wijze beleidskeuzes te kunnen maken.

Beleidsplan

In 2020 wordt het vigerende groenbeleidsplan gedeeltelijk herzien. De herziening wordt in 2021 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidsplan 2013	2013-2023	6 februari 2014	2021 (gedeeltelijke herziening)

Uitgangspunten

Het hoofddoel van het groenbeleidsplan is om een samenhangend beleid en beheer van het openbaar groen voor de gemeente, naar tevredenheid van bewoners en bedrijven. Een duurzame groenstructuur. Behoud en waar mogelijk versterking van kwaliteiten voor de toekomst.

Jaarlijks onderhoudsbudget

In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende arealen.

Financieel	2021	2022	2023	2024
Exploitatiebudget	536.128	536.128	476.128	476.128
Totaal	536.128	536.128	476.128	476.128

Naast de reguliere onderhoudsbudgetten is voor de uitvoering van het groenbeleidsplan € 490.000,- gereserveerd. Naar verwachting resteert hiervan eind 2021 € 74.162,-.

Financieel	2021	2022	2023	2024
Besteding uit reserve	24.000	24.000	24.000	0
Saldo reserve per 31-12	74.162	50.162	26.162	26.162

De uitvoering van het groenbeleidsplan zal naar verwachting doorlopen tot en met 2023.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid

Het beleid wordt vastgelegd in een Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP). Naast het feit dat een VGRP een wettelijk verplicht plan is dit ook het middel om de gemeentelijke watertaken hierin vast te leggen. Er zijn 4 gemeentelijke zorgplichten: zorgplicht voor stedelijk afvalwater; zorgplicht voor hemelwater; zorgplicht voor grondwater en de zorgplicht voor beheer en onderhoud van de riolering. Daarnaast zijn in het VGRP maatregelen opgenomen die voortvloeien uit de Kader Richtlijn Water (KRW). Het rioleringsplan geeft inzicht in de infrastructuur zoals reconstructies en vervangingen van het stelsel. Het is tot stand gekomen op basis van een theoretisch/strategische benadering ofwel de economische levensduur van de riolering binnen het databestand.

Nieuw Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan en operationele planning 2016 – 2022

Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP).

Op 6 oktober 2016 is het VGRP 2016-2022 vastgesteld door uw gemeenteraad. Overeenkomstig het collegeprogramma is in dit plan een paragraaf opgenomen over MEER (Maatschappelijk; Economisch; Ecologisch en Ruimte). Verder zijn in dit plan de ambities voor duurzaamheid opgenomen.

In het VGRP 2016 – 2022 is een overzicht opgenomen van de te nemen verbetering- en vervangingsmaatregelen. Hieraan zijn tevens de financiële consequenties gekoppeld. Er is aandacht geschonken aan acties die ondernomen moeten worden in het kader van de klimaatverandering waarbij grote droge periodes worden afgewisseld met forse natte periodes. Aandacht voor hittestress en wateroverlast zijn dan ook belangrijke aandachtspunten. De financiële gevolgen zijn de basis voor het vaststellen van een kostendekkende rioolheffing.

Samenwerking binnen de afvalwaterketensystemen (OAS) cluster Eindhoven

Binnen het samenwerkingsverband worden maatregelen genomen om de waterkwaliteit van de Dommel en de zij-beken te laten voldoen aan de ecologische Europese Kader Richtlijn Water (KRW). De KRW- richtlijn is bedoeld om te zorgen dat de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater in Europa uiterlijk 2027 op een goed niveau is en blijft. Voor het stroomgebied van de Boven-Dommel en de zij-beken werken dus de betrokken partijen (gemeenten en waterschap De Dommel) samen in het Waterportaal Zuidoost Brabant.

Gezamenlijk is onderzoek gedaan naar maatregelen die nodig zijn om de waterkwaliteit op het vereiste niveau te brengen en te houden tegen de laagste maatschappelijke kosten. De maatregelen bestaan voornamelijk uit het beluchten van de Dommel en zij-beken en maximaal uit nutten van de bestaande infrastructuur (rioolnetwerken).

In 2017 zijn de genomen maatregelen geëvalueerd en is de bestaande overeenkomst vernieuwd voor de periode 2017-2020.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan	2016-2022	6 oktober 2016	2022

Jaarlijks groot onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel staan de kosten voor het onderhoud aan het rioolstelsel. Daarnaast zijn er ook kosten voor o.a. planvorming, kapitaallasten en interne uren.

De vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan en zijn opgenomen op het activiteitenplan.

Financieel	2021	2022	2023	2024
Onderhoudskosten riolering	343.861	298.563	303.340	308.193
Totaal	343.861	298.563	303.340	308.193

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid

Gemeentelijk gebouwen betreft gebouwen zoals het gemeentehuis, werf, combigebouw en bibliotheek en het Vestzaktheater.

Gemeentelijke gebouwen

De fysieke staat van de gemeentelijke gebouwen en daarmee het noodzakelijke onderhoudsniveau is opgenomen in een MeerJarenOnderhoudsprogramma (MJOP). Eind 2014 is een actualisatie van de MJOP uitgevoerd en zijn deze uitgesplit in planmatig onderhoud (PO), dagelijks onderhoud (DO) en huurders onderhoud (HO). Op 2 december 2015 is dit vastgesteld door de gemeenteraad. Deze actualisatie betreft alleen de gemeentelijke gebouwen waarvan geen grote renovatieplannen/nieuwbouw bekend waren en die in hun huidige vorm intact blijven. Het onderhoudsniveau van sporthal De Bongerd, Vestzaktheater en MF gebouw Genovevastraat is in 2018 teruggezet naar instandhouding. Vanaf eind 2019 is ook het onderhoudsniveau van Braecklant teruggezet naar instandhouding.

In het kader van de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is er een rapport opgesteld over welke investeringen/aanpassingen nodig zijn om deze klimaatneutraal te krijgen. Er rest nog een enkel gebouwen waar dat dit nog niet definitief inzichtelijk is. Hier vindt onderzoek plaats naar een juiste technische oplossing. De gebouwen waarvan het onderhoudsniveau is terug gezet naar instandhouding worden vanuit de diversen projecten meegenomen in de verduurzaming. Nieuwbouw wordt vanaf de ontwerpfase klimaatneutraal uitgevoerd.

Het was de planning om het benodigd onderhoudsbudget in 2020 te actualiseren. Door lopende en startende projecten, het doorschuiven van bestuurlijke beslissingen omtrent de status van diversen gebouwen en bouwkundige/installatietechnische problemen van enkele gebouwen is op dit moment alleen het Combigebouw geschikt voor actualisatie voor het MJOP. In 2021 worden diverse projecten afgerond waardoor er meer inzicht ontstaat. Hierom wordt de actualisatie van het MJOP worden doorgeschoven naar 2021

Het onderhoudsbudget voor de gemeentelijke gebouwen zal aan de hand van het bovenstaande in 2021 worden geactualiseerd.

Beleidsplan

Er is geen beleidsplan omtrent het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
MJOP gebouwen	N.v.t.	2 december 2015	2021

Uitgangspunten

Periodiek dienen de bestaande meerjarenonderhoudsprogramma's (MJOP's) te worden geactualiseerd zodat planning en uitvoering in een lijn blijven en de kosten/budgetten actueel blijven. Een MJOP wordt opgesteld voor alle gemeentelijke gebouwen die op de huidige wijze in stand worden gehouden en waarvoor geen nieuwbouw in de planning staat.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2021	2022	2023	2024
Dotatie voorziening	75.000	75.000	75.000	75.000
Besteding uit voorziening	437.126	64.394	212.118	212.118
Saldo voorziening per 31-12	471.048	481.654	344.536	207.418

Achterstallig onderhoud

Momenteel is sprake van achterstallig onderhoud, mede doordat geplande renovaties uitgesteld zijn. Het achterstallig onderhoud zal worden betrokken bij de actualisatie van het MJOP in 2021.

Speeltoestellen

Uitgangspunten

Uitgangspunt is dat de speeltuinen voldoen aan de veiligheidseisen van het attractie- en speeltuinenbesluit. Om hieraan te voldoen zijn in de afgelopen jaren alle speeltoestellen vervangen. De investeringen zijn afgesloten. Elk jaar worden de speeltoestellen gecontroleerd door een externe partij en eventuele tekortkomingen worden hersteld.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het onderhoud aan de speelvoorzieningen. Dit budget omvat o.a. onderhoud, inspectie kleine vervangen en schoonmaak van de speelvoorzieningen.

Financieel	2021	2022	2023	2024
Exploitatiebudget	24.912	24.912	24.912	24.912
Totaal	24.912	24.912	24.912	24.912

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiering

Inleiding

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in zowel het BBV als in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop de gemeente Son en Breugel de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn nadere regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren.

De paragraaf geeft inzicht in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

Extern

De ECB blijft in de komende twaalf maanden een ruim monetair beleid voeren. De lange rentetarieven blijven op een zeer laag niveau. (BNG sept 2020)

Intern

Voor de begroting zijn de volgende interne rentepercentages gebruikt, de berekening volgens BBV:

Renteschema	%
Rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%
Rente grondexploitatie	0,06%
Rente activa	0,00%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend volgens BBV:

Stap	Renteschema	2021	2022	2023	2024
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen niet zijnde projectfinanciering	7	1	0	0
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor projectgefinancierde grondexploitatie	0	0	0	0
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen die doorgezet zijn aan derden	0	0	0	0
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor projectgefinancierd overig (zonnepanelenproject)	26	24	22	20
	De externe rentelasten over de verwachte nieuw aan te trekken korte en lange financiering	29	34	36	39
	De externe rentebaten	-22	-21	-20	-19
1	Saldo rentelasten en rentebaten	40	38	39	40
	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	2	1	0	0
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0	0
	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-26	-24	-22	-20
2	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-24	-23	-22	-20
3	Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
3	Rente voorzieningen	27	28	28	29
4	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente 1+2+3)	42	42	45	49
5	De aan taakvelden toegerekende rente	0	0	0	0
	Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)	42	42	45	49

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Op basis van de begroting 2021 wordt een meerjarige financieringsbehoefte opgesteld.

Boekwaarde 1-1	2021	2022	2023	2024
Activa	58.608	59.756	61.519	60.578
Grondexploitatie	-4.236	-3.789	11	11
Geldleningen OG	-2.466	-2.202	-1.951	-1.789
Reserves en voorzieningen	-40.045	-39.211	-38.909	-38.493
Financieringsbehoefte	11.861	14.554	20.670	20.306

* Dit is de huidige leningenportefeuille.

Uit bovenstaand schema blijkt dat de komende jaren een financieringsbehoefte is tot een maximum van ruim € 20 miljoen. Deze wordt gefinancierd met kasgeld en langlopende geldleningen.

Beleidsvoornemen financiering.

Het beleid is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende financiering omdat de rente op de kortlopende middelen lager is dan de rente op langlopende middelen. Hierbij wordt rekening gehouden met de kasgeldlimiet, die bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen. Gezien de rentevisie, waarbij er vanuit wordt gegaan dat de rente dit jaar laag blijft en komende jaren licht kan gaan oplopen, kan voorlopig aan deze strategie worden vastgehouden. Zodra de rentevisie wijzigt en uitgaat van een stijgende rente op korte termijn, kan de overweging gemaakt worden om een groter deel van de financieringsbehoefte te financieren met langlopende leningen.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt moet een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld. Ook moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2021
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal	40.028
	Percentage regeling	8,50%
1	Toegestane kasgeldlimiet	3.402
	Vlottende korte schuld	
	opgenomen gelden < 1 jaar	3.000
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	12
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	Totaal vlottende korte schuld	3.012
	Vlottende middelen	
	Contante gelden in kas	2
	Tegoeden in rekening courant	500
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	2
3	Totaal vlottende middelen	504
4	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	2.508
	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-) (1-4)	894

Voor 2021 wordt met kasgeldleningen gewerkt tot de bovengrens van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	2021	2022	2023	2024
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	264	251	162	164
3 (1+2)	Renterisico	264	251	162	164
4	Begrotingstotaal	40.028	37.384	37.943	38.341
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	Renterisiconorm	8.006	7.477	7.589	7.668
7	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)	7.742	7.226	7.426	7.504

Voor de komende jaren is er ruimte om lang geld aan te trekken volgens de renterisiconorm.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet er als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	Looptijd		Rente	Oorspronkelijk	1-1-2021	31-12-2021
	Van	t/m				
BNG	1997	2022	5,84%	2.269	182	91
BNG	2003	2021	3,98%	209	14	0
Provincie Noord-Brabant	2018	2033	1,13%	1.014	889	825
Provincie Noord-Brabant	2018	2033	1,18%	761	667	619
Provincie Noord-Brabant	2019	2034	1,28%	507	476	445
Provincie Noord-Brabant	2019	2034	1,33%	254	238	223
Totaal				5.014	2.466	2.202

Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering heeft als doel het zo optimaal mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente, interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen. Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de burger, namelijk door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- de beschikbaarheid van gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

Organisatie die we willen zijn

Doorontwikkeling organisatie "Kwiek"

We willen doorgroeien naar een moderne en flexibele netwerkorganisatie, die inspeelt op de aanwezigheid van haar medewerkers in de samenleving, in Dommelvallei en de regio.

Een organisatie die kan meebewegen met de voortdurend veranderende samenleving. Een organisatie die uitgaat van de krachten en kwaliteiten van de medewerkers en de onderlinge samenwerking bevordert.

Dit betekent dat wij in ons denken en handelen moeten kantelen van systeemwereld (regels en processen) naar leefwereld. Wij vragen van onszelf vakbekwaamheid te combineren met flexibiliteit, eigenaarschap en oplossingsgericht handelen en dat we dit vanuit een volwassen communicatiepatroon vormgeven. 'Samen doen met de samenleving' staat centraal. Door co-creatie en interactie komen we tot oplossingen met burgers, bedrijven, instellingen en andere partners. Er zijn al stappen gezet en met zelforganisatie willen we de verbinding met de samenleving verder vormgeven. De organisatie indeling is definitief vastgesteld en de ontwikkelaanpak voor de beweging naar zelforganisatie vanuit cultuur (team – en individuele ontwikkeling) en structuur (invulling rollen) is afgerond. De fase van implementatie van de ontwikkelaanpak is opgestart.

Strategisch HRM – beleid

Het strategisch HRM plan zetten we in om (middel) lange termijn ontwikkelingen die van invloed zijn op de ontwikkeling van de organisaties te vertalen naar een gezamenlijk HRM – instrumentarium met ruimte voor couleur locale. Dat doen we op basis van het gemeenschappelijk kader wat in 2016 samen met de andere Dommelvallei organisaties is gedefinieerd. Het proces om het strategisch HRM-plan te herijken voor de periode 2021-2025 is opgestart.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

Deze wet is per 1 januari 2020 ingevoerd. Een laatste opgave in het borgen van de geschilbeslechting is het instellen van een regionale geschillencommissie. Over de samenstelling, bevoegdheden, werkwijze en dergelijke zijn in regio verband principe afspraken gemaakt. De verwachting is dat in 2021 een regionale geschillencommissie definitief is ingesteld.

e-HRM

De verdere uitrol van de digitale service is een permanent proces. In 2019 is de digitale onkostendeclaratie voor reis- en verblijfkosten in YOUPP geïmplementeerd. Tevens zijn in 2019 de voorbereidingen gestart voor de aanbesteding van een nieuw e-HRM systeem. Het huidige systeem wordt niet meer doorontwikkeld en voldoet niet aan de ambities die er zijn voor wat betreft digitalisering van P-dossiers, het aanbieden van selfservice en de ontwikkeling van HR-gerelateerde managementinformatie. Het gezamenlijke aanbestedingsproces voor de Dommelvallei organisaties moet leiden tot een nieuw systeem wat op 1 januari 2022 operationeel is.

Informatievoorziening

Op basis van het in 2020 opgestelde informatiebeleidsplan 2021-2024 werken we aan de digitale transformatie. Door de steeds verdergaande digitalisering komen we in een permanente verandering terecht. Belangrijke thema's daarbij zijn datagedreven werken, robotisering en smart-citytechnology. Ict-ontwikkelingen spelen een steeds grotere rol bij organisatieontwikkeling. Binnen het informatiebeleid is flexibiliteit en innovatie een belangrijke pijler. Om de ontwikkelingen te volgen is het belangrijk om samen te leren in een innovatieve setting.

Organisatie van de Informatievoorziening (Ovdl)

Samen met de Dommelvallei-organisaties werken we aan een wendbare ict-organisatie, een organisatie die makkelijk schakelt tussen vraag en aanbod. Informatievoorziening is bedrijfskritisch en daarom is sturing op wat nodig is vanuit het management belangrijk. We dragen bij aan het strategisch formuleren van de informatiebehoefte en we werken aan professionalisering van de beheerorganisatie op basis van het ontwikkelplan I&A. Belangrijke thema's binnen deze visie zijn de inrichting van informatiemanagement, risicomangement en de rolduiding tussen vraag- en aanbod.

Beheerorganisatie zaakgericht werken

De Dommelvallei-organisaties werken volledig zaakgericht op basis van geharmoniseerde zaaktypen. Het programma BetERe dienstverlening en bedrijfsvoering draagt het zaakstelsel Djuma begin 2021 over aan de beheerorganisatie. Tijdens de looptijd van het programma is de formatie functioneel beheer zaakgericht werken tijdelijk uitgebreid van 2 naar 3 fte. Het is nog onduidelijk wat de beheerlast in dit 1e jaar van volledige productie is.

Gezamenlijke gemeentelijk uitvoering

We volgen nadrukkelijk de ontwikkelingen van de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) met als motto "Eenmalig ontwikkelen, veelvuldig hergebruiken". In lijn met de VNG Meerjarenstrategie is het meerjarenprogramma GGU 2020-2024 opgesteld. In dit programma worden projecten vanuit verschillende thema's gestart waaronder datagedreven overheid, sturing binnen het sociaal domein en infrastructuur.

Datagedreven organisatie

De inrichting van een centraal datamagazijn (datawarehouse) ondersteunt de ontwikkeling naar een datagedreven organisatie. Een datawarehouse verzamelt data uit bronsystemen waardoor het genereren van stuurinformatie eenvoudiger wordt. Data-analyse vormt de basis voor handelen en sturen.

Digitaal stelsel Omgevingswet (DSO)

Met de ingang van de Omgevingswet per 1 januari 2022 zijn de meeste essentiële componenten van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) in gebruik genomen. Het VTH systeem is gekoppeld aan het DSO en aan het zaakstelsel. Een volledige implementatie van het totale stelsel vraagt nog veel aandacht. Andere componenten van het systeem worden plan- en regelsoftware worden verder geïmplementeerd en verbonden aan het stelsel.

Applicatiemanagement

Een langetermijnstrategie en architectuur geven richting aan de ontwikkeling van het applicatielandschap.

De implementatie van de centrale servicebus vervangt de talloze 1-op-1 koppeling tussen systemen intern of met landelijke voorzieningen. Dienst Dommelvallei realiseert nieuwe koppelingen die bijdragen aan efficiëntere werkprocessen van de Dommelvallei-organisaties. Door de inzet van de servicebus wordt de gegevensstroom binnen het applicatielandschap inzichtelijk en beheersbaar. Dit draagt bij aan efficiency, kwaliteit en veiligheid. Exploitatiekosten van de totale applicatieportfolio blijven een belangrijk aandachtspunt. Het tijdig afronden van projecten en actief sturen op het uitfasen van te vervangen software is essentieel.

Digitale duurzaamheid

Digitale duurzaamheid is het aandachtsgebied dat zich richt op het in de tijd gezien toegankelijk en bruikbaar houden van digitale informatie.

In 2016 is het team Informatiedienstverlening (IDV) van Dienst Dommelvallei gestart met de transitie van analogo documentgericht informatiebeheer naar digitaal zaakgericht beheer. De archiefmedewerkers nieuwe stijl ondersteunen en adviseren bij digitale dossiervorming.

De verdere implementatie van digitale duurzaamheid is 1 van de speerpunten. In 2020 is gestart met het digitaliseringsproject bouw- en milieuvergunningen. Dit is een meerjarig digitaliseringstraject waarbij permanent te bewaren analoge documenten worden vervangen door digitale kopieën. Dit traject loopt door in 2021.

Informatiebeveiliging en Privacy

Organisatie van informatiebeveiliging en privacy

Gemeentelijke bestuurders zijn verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging en gegevensbescherming binnen de gemeentelijke organisatie. Beveiliging van gegevens en systemen is een zaak van organisatie, procedures, werkprocessen en in de laatste plaats techniek. Het gaat om de mens, de manier waarop deze werkt en het gereedschap waarmee het werk verricht wordt (bron: VNG).

Eén van de belangrijkste doelstellingen in relatie tot de implementatie van de AVG en de BIO is het benoemen van het eigenaarschap op het gebied van privacy en informatieveiligheid en het verankeren van de hieraan verbonden verantwoordelijkheden: het opzetten van een Governance-structuur. Dit gaan we vorm geven door nadere afspraken te maken met de diverse organisaties.

Bewustwording

Gemeentelijke bestuurders zijn verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging en gegevensbescherming binnen de gemeentelijke organisatie. Beveiliging van gegevens en systemen is een zaak van organisatie, procedures, werkprocessen en in de laatste plaats techniek. Het gaat om de mens, de manier waarop deze werkt en het gereedschap waarmee het werk verricht wordt. (bron: VNG)

Bewustwording is voor Informatiebeveiliging en Gegevensbescherming daarom van essentieel belang. De komende jaren blijft dit een van onze belangrijkste speerpunten. We maken de medewerkers bewust van de risico's van het werken met informatie en gebruiken hier verschillende instrumenten voor. Er staat steeds meer informatie over Informatiebeveiliging en Privacy in ons kennissysteem, we plaatsen regelmatig berichten op intranet, we geven presentaties die we zo goed mogelijk toespitsen op de doelgroep, we beschrijven de werkprocessen en ontwikkelen handreikingen en formats en we denken ook aan een pubquiz en een datalekkenspel.

Risicomanagement

Risicomanagement is een cyclisch, iteratief en terugkerend proces. Immers dreigingen en doelstellingen veranderen en de omgeving en wetgeving verandert. Risicomanagement is een standaard onderdeel van de besluitvorming geworden. Door risicomanagement cyclisch in te richten anticiperen en sturen we op deze veranderingen. We kiezen op basis van een risicoafweging de passende beveiligingsmaatregelen. Dit in overeenstemming met de normen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Om de privacyrisico's in kaart te brengen voeren we waar nodig Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uit. Daarvoor is het noodzakelijk om het verwerkingenregister actueel te houden. Dit register bevat alle verwerkingen van persoonsgegevens in de organisatie. Tijdens ons bewustwordingstraject besteden wij hier uitgebreid aandacht aan. Ook sluiten wij met onze verwerkers verwerkersovereenkomsten af. In geval van een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid leggen we afspraken rondom de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens vast in samenwerkingsovereenkomsten en samenwerkingsprotocollen.

Security en Privacy by Design

Bij het werken volgens Security en Privacy by Design wordt al bij de start van het ontwerpen van een informatiesysteem rekening gehouden met informatiebeveiliging en privacy. Het doel is de beveiliging van informatie en persoonsgegevens te optimaliseren. Dat kan door onder andere na te denken over welke gegevens je op wilt en mag slaan en wie de gegevens mogen raadplegen en wijzigen. De organisatie treft hiervoor zowel technische als organisatorische maatregelen. De Chief Information Security Officer en de Functionarissen Gegevensbescherming zien hierop toe.

Onderzoek van de rekenkamercommissie

In 2020 heeft de rekenkamercommissie een onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken op het gebied van de Informatiebeveiliging en Privacy. In 2021 en verder vervolgen we de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Audit

De jaarlijkse ENSIA audit wordt ieder jaar uitgebreid en wordt vanaf 2020 op Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) gehouden.

Control

Control ondersteunt de gemeenten via de zogenaamde accountteams. Deze zijn wekelijks op locatie en hebben periodiek afspraken met de leden van het stuco.

Aanbesteding nieuwe accountant

In 2020 loopt een aanbestedingsprocedure om vanaf boekjaar 2021 een nieuwe accountant te benoemen.

Verbijzonderde interne controle

Vanaf 2021 worden de colleges zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverklaring. De controleverklaring van de jaarrekening verschuift hiermee van de accountant naar de gemeente zelf. Als voorbereiding hierop werken wij aan het 'Framework verbijzonderde interne controle'. Dit gaat in samenspraak met de accountant.

Invulling kwaliteitszorg/ procesverbetering

Vanaf het 3e kwartaal 2019 is er minder capaciteit beschikbaar voor kwaliteitszorg, vanwege de inzet bij de implementatie van het programma BetERe Dienstverlening en Bedrijfsvoering. Dit zal een gedeelte van 2021 nog doorlopen. Daardoor zijn een aantal ondersteuningsvragen en geplande projecten opgeschort of elders belegd.

Management Control Systeem

Het MCS wordt normaal gesproken door het accountteam ieder kwartaal in het stuco besproken. Aan de hand van de wensen vanuit het management of adviezen vanuit control wordt het MCS geoptimaliseerd. Hierbij is sprake van een stukje maatwerk per organisatie.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

De gemeente Son en Breugel heeft het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ondertekend en een actieplan vastgesteld. Dit betekent dat bij elke inkoop een afweging moet worden gemaakt wat dit betekent voor duurzaamheid en social return. Naast de expertise van Bizob wordt ook gebruik gemaakt van de WSD voor Social Return en het gemeentelijk team Duurzaamheid. Jaarlijks wordt hierover gerapporteerd naar het ministerie en naar de raad (via de jaarrekening).

Kengetallen

(peildatum 1-7-2020)

Verdeling man/vrouw en fulltime/parttime

	Fulltime	Parttime	Totaal
Mannen	43	3	46
Vrouwen	13	27	40
Totaal	56	30	86

Verhouding man / vrouw 2020 man 53,5%, vrouw 46,5%

Verhouding man / vrouw in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2019: man 45%/ vrouw 55%

Formatie

(excl. Griffie en College B&W)

	Factor	Begroting 2021
Totale formatie	fte	76,76

Gemiddelde leeftijd

	2020	2019
Mannen	48,4	48,6
Vrouwen	47,1	47,9
Totaal	47,7	48,3

Gemiddelde leeftijd landelijk binnen gemeenten in 2019: 48,0 jaar

Ziekteverzuim (excl. zwangerschapsverlof)

Periode 1 januari tot 1 juli	2020	2019
Verzuimpercentage	6,83	6,87
Verzuimfrequentie	0,38	0,63

Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2019: 5,4

Indicatoren BBV begroting 2021	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Formatie (FTE per 1000 inwoners)	4,02	4,15	5,50	5,50
Bezetting (FTE per 1000 inwoners)	4,24	4,39	5,38	5,40
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	664,38	650,32	702,25	797,41
Externe inhuur (kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	13,44%	2,26%	10,96%	11,96%
Overhead (% van de totale lasten)	13,56%	12,08%	13,06%	15,88%

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 8, 9, 15, 26 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo;
- Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening de Dommel (WSD) te Boxtel;

Vennootschappen en coöperaties:

- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag;
- Naamloze Vennootschap Brabant Water te Den Bosch;

Stichtingen en verenigingen:

- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond;
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot;
- Stichting Beveiliging Bedrijven Ekkersrijt (SBBE) te Son en Breugel;
- Stichting Begraafplaats en Uitvaartcentrum Wolfswinkel te Son en Breugel;

In deze paragraaf zal in tabelvorm elke verbonden partij uitgewerkt worden aan de hand van de volgende indelingen:

- Doel en openbaar belang van de verbonden partij;
- Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij: uitgangspunten waarom en wanneer er gebruik wordt gemaakt van de verbonden partij;
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij;
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname;
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname;
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er;
- Bestuurlijke betrokkenheid: wie zijn er betrokken bij de samenwerking;
- Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente;
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatie terugkoppeling;
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking;
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij.

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:

DB: Dagelijks bestuur.

GR: Gemeenschappelijke regeling.

NV: Naamloze Vennootschap

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

Per 1 januari 2015 is de Metropoolregio Eindhoven actief. Het doel van deze samenwerking is het behouden en het verstevigen van de internationale concurrentiepositie en spitst zich toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit en ruimte. Per 1 januari 2015 maakt het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven. RHCE heeft taken op het gebied van toezicht, behoud en het openbaar maken van de cultuurhistorische informatie.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De regio wordt bestuurd op verschillende overheidsniveaus (lokaal, subregionaal en regionaal) en er wordt steeds geschakeld tussen de verschillende niveaus. De samenwerking vindt niet alleen plaats op de schaal van de 21 gemeenten, maar ook op subregionaal niveau. Flexibele samenwerkingsverbanden, die gebaseerd zijn op gelijkkluidende belangen van de deelnemers, worden steeds belangrijker.

Daarnaast kan de Metropoolregio op tijdelijke thema's de gezamenlijke belangen zowel van alle gemeenten als van enkele gemeenten behartigen.

Door deze samenwerking wordt niet alleen een kostenbesparing gerealiseerd, maar worden de (ontwikkelings)mogelijkheden van de (sub)regio('s) beter benut.

Samen met andere overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden de thema's economie, ruimte en mobiliteit verkend en wordt de regionale strategie bepaald.

De gemeente brengt haar archief na verloop van tijd onder bij het RHCE, voor zover deze documenten niet vernietigd (moeten) worden.

Veranderingen en ontwikkelingen

Na de evaluatie in 2017 is een stevig doorontwikkelingstraject voor de Metropoolregio gestart. Begin 2019 is het samenwerkingsakkoord aan de gemeenteraden worden voorgelegd en door het Algemeen Bestuur geaccordeerd. De juridische constructie is vooralsnog gelijk gebleven en wordt, bij goede ervaringen pas in 2020 op zijn vroegst aangepast.

Het RHCE heeft in 2017 een extern onderzoek laten uitvoeren in verband met exploitatietekorten.

Hieruit bleek dat de deelnemende gemeenten weinig vertrouwen in het RHCE in de huidige vorm hebben. Dit is voor de bestuurscommissie RHCE aanleiding geweest om maatregelen te nemen. Eind 2018 is bekeken of de ingezette doorstart kan worden voorgezet. De huidige werkwijze van het RHCE is tegen het licht gehouden en de huidige werkwijze blijft gehanteerd.

Risico's

In het samenwerkingsakkoord hebben we afgesproken dat de Metropoolregio zich alleen nog richt op de thema's Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied. De overige taken zijn overgedragen naar andere samenwerkingsverbanden. Deze overdracht is niet gepaard gegaan met middelen. Er is een risico dat hierdoor de kosten van de andere samenwerkingsverbanden toenemen.

Afbreukrisico van geen deelname

Het risico is dat de gemeente Son en Breugel zich buiten sluit als zij niet deelneemt aan de Metropoolregio. De Metropoolregio is een belangenbehartiger van de regio en weet ook middelen bij anderen (veelal via cofinanciering) los te krijgen.

Alternatieven voor geen deelname

Naast de Metropoolregio zijn er allerlei andere vormen van (gemeentelijke) samenwerking mogelijk. Zo is op subregionaal vlak een bestuursovereenkomst gesloten met de gemeenten in het stedelijk gebied van Eindhoven en wordt er ook in Dommelvalleiverband samengewerkt. Op het niveau van Zuidoost-Brabant is, inhoudelijk gezien, geen vergelijkbare samenwerking.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: Hans Gaillard, plv. lid: Paul van Liempd.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

De ODZOB is opgericht om een verdere verbetering tot stand te brengen in:

- de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken;
- de kwaliteit en veiligheid van de werk- en leefomgeving, zodat het aantal calamiteiten en milieudelicten afneemt.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken betreffende de fysieke leefomgeving.

Veranderingen en ontwikkelingen

ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede WABO (Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht) taken te gaan uitvoeren. De vereiste kwaliteitseisen zijn daartoe noodzakelijk. Een deel van de deelnemers ziet op deelregionaal niveau, bijvoorbeeld binnen Dienst Dommelvallei, mogelijkheden in andere vormen van samenwerking om dit te bereiken.

Risico's Indien de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk.

Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel vormt van het totale uitvoeringsprogramma en -budget van de ODZOB is de individuele invloed van de gemeente(n) daardoor beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname

Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de (incidentele) verzoektaken. De ODZOB voert daarnaast ook de individuele verzoektaken en collectieve taken uit. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor alle deelnemers van de GR.

Alternatieven voor geen deelname

De deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Voor de uitvoering van een deel van de individuele verzoektaken is ook een samenwerking binnen Dienst Dommelvallei denkbaar. Deels gebeurt dit al, onder andere met betrekking tot de voorbereiding van de AB-vergaderingen.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: Paul van Liempd (wethouder), plv. Hans Gaillard (burgemeester).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, jaarrekening); daarnaast incidenteel afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaet te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;

- Het - samen met GGD BZO - organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevalsslachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Omdat veiligheidsrisico's zich niet houden aan gemeentegrenzen én omdat veiligheid een complexe zaak is, is in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaald dat de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant de verantwoordelijkheid voor veiligheid onderbrengen bij VRBZO. Hierdoor werken de gemeenten op regionale schaal aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven, professionele hulp verlenen als het nodig is, waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veranderingen en ontwikkelingen

Voor de begroting 2021 VRBZO is uitgegaan van continuering van het bestaande beleid omdat de strategische visie 2025 VRBZO nog moet worden vastgesteld. Deze visie is een strategisch sturingsinstrument voor het bestuur van VRBZO. Eind 2019 is wel het beleidsplan 2020-2023 met de verplichte onderdelen vastgesteld, maar de bestuurlijke koers / strategische visie zou in het voorjaar 2020 worden opgesteld. Hierin moet nóg meer nadruk komen te liggen op externe ontwikkelingen en de maatschappelijke omgeving waarin de veiligheidsregio zich bevindt. In verband met de inzet ter bestrijding van het coronavirus (COVID-19) is de koersbepaling vertraagd. Geleerde lessen uit de coronacrisis worden uiteraard meegenomen in deze strategische visie als ook in het Regionaal Crisisplan waarvan de afronding van de actualisering in 2021 zal worden afgerond.

Ontwikkeling loonkosten en sociale lasten: De afgelopen jaren hebben gemeenten twee maal besloten tot een aanvullende indexering voor pensioenkosten. Daardoor heeft de werkelijke loonkostenstijging gelijke trend gehouden met de beschikbare indexering. Voor 2021 verwacht ABP een forse stijging van de pensioenpremie. De ontwikkeling van de pensioenpremies vormt daarmee een grote onzekerheid voor de begroting 2021. Indien de pensioenpremies werkelijk flink gaan stijgen, zal deze stijging voor het jaar 2021 conform de afspraken rondom indexering onttrokken worden uit de reserve en niet tot een voorstel voor de verhoging van de gemeentelijke bijdrage leiden.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren: Al in de ontwerpbegroting 2020 gaf VRBZO een waarschuwing voor een mogelijke stijging van de loonkosten voor vrijwilligers met de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). De Wnra leidt bij gemeenten in de regel niet tot hogere loonkosten. Voor Veiligheidsregio's worden als gevolg van de afwijkende positie van vrijwilligers wel hogere kosten verwacht. Een exacte raming is nog niet gemaakt, maar op basis van landelijke gemiddelden gaat VRBZO voorlopig uit van een stijging van de kosten van brandweervrijwilligers van €1.500.000. Er wordt niet verwacht dat dit nadeel opgevangen wordt door voordelen van de Wnra op andere plekken in de organisatie. Het nadeel zal naar verwachting vanaf 2021 optreden. De regeling is echter nog niet definitief en er vindt nog een lobby plaats om de kostenstijging te voorkomen of om vanuit het rijk compensatie te ontvangen. Om deze reden wordt de kostenstijging nog niet opgenomen in de begroting, maar verwerkt in de risicoparagraaf en daarmee betrokken in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen.

Risico's

Eind 2019 is de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2020 - 2023 vastgesteld. De risico's van de organisatie zijn in de beleidsnota gebundeld tot drie onderwerpen waaraan een risicobedrag voor het weerstandsvermogen is gekoppeld. In de begroting 2021 VRBZO is het volgende overzicht opgenomen:

risico's in algemene bedrijfsvoering	€ 500.000 - € 1.000.000
risico's model brandweezorg	€ 500.000 - € 1.000.000
risico grootschalige ramp/crisis	€ 500.000 - € 1.000.000
totaal benodigd weerstandsvermogen	€ 1.500.000 - € 3.000.000

Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens is de impact van een ernstig incident en de majeure wijzigingen in model brandweezorg (nog) lastig te kwantificeren. Daarom houdt VRBZO rekening met een totaal risicobedrag van € 2,0 miljoen.

Het weerstandsvermogen bedraagt € 2,0 miljoen en hoeft derhalve niet te worden aangepast.

De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de door de Veiligheidsregio onder goedkeuring van gedeputeerde staten gesloten geldleningen volgens door het algemeen bestuur vast te stellen regels en naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het desbetreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten, welke de wet aan borgen toelaat.

Afbreukrisico van geen deelname

Deelname is een wettelijke plicht (Wet gemeenschappelijke regelingen, Wet veiligheidsregio's).

Alternatieven voor geen deelname

Geen alternatieven.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door 21 gemeenten uit de regio Zuidoost Brabant.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: Hans Gaillard (burgemeester).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en halfjaarlijks (1e en 2e samenvatting van de bestuursrapportage); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Eindhoven

Doel en openbaar belang

Het in stand houden van de GGD om daarmee de gezondheid van de bevolking en preventie van ziekten te bevorderen, alsmede snelle interventies op het gebied van gezondheid te verzorgen. Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten en uitvoering van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de (openbare) gezondheid (szorg). Financiering o.b.v. bijdrage deelnemende gemeenten, bijdragen zorgverzekeraars, (waaronder ambulancehulpverlening) en bijdragen particulieren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De gemeente kan profiteren van de professionele kennis en voorzieningen welke de GGD bezit en door de gemeente niet zelfstandig in stand gehouden kunnen worden. Tevens wordt door de samenwerking met de regiogemeenten een schaalgrootte bereikt die een efficiënte en effectieve aanpak mogelijk maakt tegen zo laag mogelijke kosten.

Een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van onze gemeente en uitvoering van tal van wettelijke taken.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2019 heeft het bestuur van de GGD zichzelf een bestuursopdracht gesteld om de stabiliteit van de GGD organisatie te verbeteren. Dit wil de GGD bereiken door het verbeteren van de bedrijfsvoering en een integrale jeugdgezondheidszorg. In 2020 worden besluiten genomen en verdere stappen gezet om uitvoering te geven aan deze bestuursopdracht.

Verder bieden ontwikkelingen als de omgevingswet kansen voor de GGD om het aantal taken uit te breiden. De GGD is in 2019 al druk geweest met het adviseren van gemeenten rondom de omgevingswet en zal dit in de toekomst blijven doen.

Risico's

Onderdeel van de genoemde bestuursopdracht is het in de toekomst beter kunnen opvangen van risico's door de GGD organisatie zelf. Voor de 21 gemeenten houdt dit in dat er minder risico's richting de gemeenten komen. In situaties die een dermate orde van grote hebben blijft de GGD een beroep doen op de 21 gemeenten, deze risico's zijn niet inzichtelijk of te voorspellen.

Afbreukrisico van geen deelname

Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.

Het uitvoeren van de Wet Publieke Gezondheid is een wettelijke taak. Als individuele gemeente in de omvang van Son en Breugel kan deze taak onmogelijk tegen dezelfde kosten uitgevoerd worden.

Alternatieven voor geen deelname

Het zoeken naar andere instanties (andere GGD) die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: John Frenken.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang

Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen de taken met betrekking tot werk en inkomen en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.

Veranderingen en ontwikkelingen

Dienst Dommelvallei stimuleert de samenwerking met en tussen de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is dat met de huidige collegiale houding van de partners er op diverse terreinen harmonisatie afspraken worden gemaakt. Bij harmonisatiewensen en nieuwe ontwikkelingen wordt in een zo vroeg mogelijk stadium gezamenlijk afgestemd binnen de structurele overlegvormen tussen portefeuillehouders, gemeentesecretarissen, contactpersonen en managementteams. Op moment van opstellen van deze jaarrekening loopt een evaluatie naar dienst Dommelvallei. Door de onzekere toekomst van gemeente Nuenen heeft dit in 2018 stilgelegen en is pas medio 2019 weer opgepakt.

Risico's

Er bestaat een risico van uittreding van een van de drie deelnemers, indien twee van de drie overblijven wordt de organisatie kwetsbaarder. Een tweede risico betreft het verlies aan binding met de gemeente. Dit kan zich voordoen als niet continue wordt geïnvesteerd in verbinding en samenwerking. Het betreffen essentiële bedrijfsonderdelen die bij dienst Dommelvallei zijn ondergebracht, die nauw samenhangen en moeten samenwerken met onze gemeentelijke organisatie.

Afbreukrisico van geen deelname

Bij geen deelname kunnen ook geen voordelen van de samenwerking worden behaald.

Alternatieven voor geen deelname

De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden zoeken.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers. Hans Gaillard (burgemeester), Paul van Liempd (wethouder) en Jan Boersma (wethouder) namens Son en Breugel. Het AB wijst uit zijn midden een voorzitter, die tevens voorzitter is van het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB bestaat uit een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers. J.F.M. Gaillard is voorzitter van het DB.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks (begroting en jaarrekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van onderwerpen en ontwikkelingen.

GR Werkvoorzieningsschap de Dommel (WSD) te Boxtel

Doel en openbaar belang

De WSD voert de verplichtingen uit de voormalige Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Daarnaast verzorgt de WSD de re-integratie van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt voor gemeenten in het kader van de Participatie wet.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

In 2020 zijn alle gemeenteraden akkoord gegaan met de geformuleerde ambitie voor de doelgroep: iedereen doet naar vermogen mee, waarbij meedoen belangrijker is dan alleen het hebben van betaalde arbeid.

De koers van de WSD richt zich op het doorontwikkelen van de lokale infrastructuur van elke gemeente. De structuur richt zich op de begeleiding van inwoners in de gemeente zelf, de ondersteuning voor inwoners met de lokale partners en het organiseren van werkgelegenheid in de gemeente. Deze lokale infrastructuur wordt ondersteund met plusdiensten en een bundeling van expertise via WSD.

Veranderingen en ontwikkelingen

De WSW is per 1-1-2015 opgehouden te bestaan (er vindt geen nieuwe instroom plaats). De zittende doelgroep blijft gebruik maken van de WSW. Er vindt gemiddeld jaarlijks 5% uitstroom plaats van de doelgroep. Door middel van de instroom vanuit de Participatiewet wordt de omvang van het bedrijf en werknemersbestand in stand gehouden.

Risico's

WSD heeft een meerjarenbegroting opgesteld met een negatief financieel resultaat. Vooralsnog vindt aanvulling plaats vanuit het weerstandsvermogen bij WSD. De kans is aanwezig dat WSD aan de deelnemende gemeenten een aanvullende bijdrage vraagt.

Afbreukrisico van geen deelname

Hoog (bestuurlijk maar ook financieel als je zou besluiten om niet meer te deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling).

Alternatieven voor geen deelname

Aansluiten bij andere gemeenschappelijke regeling of inkoop van diensten.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de gemeenten Best, Boxtel, Nuenen, Oirschot, Oisterwijk, Meierijstad (alleen het verzorgingsgebied van de voormalige gemeenten Schijndel en Sint-Oedenrode), Son en Breugel, Sint Michielsgestel en Vught.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: dhr. P. van Liempd en dhr. P.A.W.H. Sporen.
Dagelijks bestuur: dhr. P. van Liempd.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag

Doel en openbaar belang

De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.

Veranderingen en ontwikkelingen

Per eind 2018 heeft de BNG Bank duurzame obligaties uitgegeven. De opbrengst hiervan wordt duurzame projectfinanciering alsmede balansfinanciering van de Nederlandse gemeenten en woningcorporaties, die in hun categorie het best scoren op het gebied van duurzaamheid en sociaal beleid.

De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Son en Breugel bezit 29.991 aandelen à € 2,50 zijnde in totaal € 74.978,-.

De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. Hierbij streeft de BNG Bank niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen.

Risico's

De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuldpapier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Door deze topratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.

Afbreukrisico van geen deelname

n.v.t.

Alternatieven voor geen deelname

n.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid

De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen, die zij bezitten (een stem per aandeel)

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Als aandeelhouder: Hans Gaillard (burgemeester).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

NV Brabant Water te Den Bosch

Doel en openbaar belang

Brabant Water is het drinkwaterbedrijf dat aan 2,5 miljoen inwoners en bedrijven in Noord Brabant drinkwater levert en ervoor zorgt dat de klanten altijd en overal in Brabant kunnen rekenen op zuiver en veilig drinkwater. Een verantwoordelijke taak, waarnaar gehandeld wordt. Brabant Water streeft niet naar winst, maar wel naar de beste kwaliteit en dienstverlening.

Brabant Water biedt naast drinkwater ook water op maat en gespecialiseerde diensten en advies aan. De gemeente heeft een belang in Brabant Water NV van 14.982 aandelen à € 0,10 (totaal € 1.498).

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Brabant Water is als drinkwaterbedrijf primair verantwoordelijk voor het waarborgen van de continuïteit van de waterlevering in haar voorzieningsgebied en de kwaliteit en druk van het geleverde drinkwater.

Veranderingen en ontwikkelingen

Brabant Water levert water uit de beste bronnen en doet er daarbij alles aan om dat ook voor de toekomst veilig te stellen door goed te zorgen voor de waterwingebieden. Belangrijke thema's daarbij zijn duurzaamheid, gezondheid en veiligheid.

In 2018 heeft Brabant Water de certificering 100% klimaatneutraal gekregen. Dat wil zeggen dat Brabant Water de productie uitvoert zonder schadelijke bijdrage aan klimaatverandering. Deze certificering daagt Brabant Water uit om verder te verduurzamen. De ambitie voor 2020 is 20% efficiënter omgaan met energie, 20% minder CO2 uitstoten en 20% duurzaam opwekken van energie.

Risico's

n.v.t.

Afbreukrisico van geen deelname

n.v.t.

Alternatieven voor geen deelname

n.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de aandeelhouders. Dat zijn de provincie Noord-Brabant en 60 gemeenten.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Als aandeelhouder: Hans Gaillard (burgemeester).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het zorg- en veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het zorg- en veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het zorg- en veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoon-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het zorg- en veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De kracht van het zorg- en veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden.

Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat (COM) en de Persoonsgerichte Aanpak.

Daarnaast stimuleert en ondersteunt het zorg- en veiligheidshuis de gemeenten om in de toekomst gebruik te maken van het escalatiemodel in de zorg- en veiligheidsketen AVE (aanpak voorkoming escalaties) en dit lokaal te implementeren.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen. In 2016 is gestart met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen.

In 2016 is in het zorg- en veiligheidshuis de Expertisetafel Radicalisering ingericht. Dit overleg is beschikbaar voor ondersteuning, advies en COM-zaken voor de schaalgrootte Oost Brabant voor wat betreft signalen/cases met betrekking tot radicalisering.

Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.

Risico's

Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.

Afbreukrisico van geen deelname

Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het zorg- en veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.

Alternatieven voor geen deelname

De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden weer – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur. In 2018 werden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door voorzitter burgemeester P. Verhoeven (Heeze-Leende) en wethouder P.J. Looijmans (Geldrop-Mierlo) namens de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang

Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar burgers, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De gewijzigde Aanbestedingswet 2017 laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2017 heeft gemeente Son en Breugel het manifest Maatschappelijk verantwoord inkopen ondertekend en een actieplan vastgesteld. Dit betekent dat we bij elke aanbesteding de mogelijkheden voor social return en duurzaamheid opnemen. Ter ondersteuning daarvan maken wij gebruik van het advies Social Return van de WSD.

Risico's

Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.

Afbreukrisico van geen deelname

De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.

Alternatieven voor geen deelname

In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.

Bestuurlijke betrokkenheid

Het verzorgingsgebied van BIZOB is ingedeeld in vijf clusters, te weten: 1. BOV en De Kempen; 2. Dommelvallei+ en A2; 3. Peelgemeenten; 4. Noordoost; 5. Overig, aangesloten organisaties niet zijnde gemeenten.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

BIZOB is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten. Vanuit elke aangesloten gemeente zit iemand in de Vergadering van Aangeslotenen. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. Vanuit de Dommelvallei+ en A2 zijn dat burgemeester P. Verhoeven van Heeze-Leende en wethouder A. van Holstein van Waalre. De afgevaardigde, namens Son en Breugel, voor de vergadering van aangeslotenen is de heer Jan Boersma.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Beveiliging Bedrijven Ekkersrijt (SBBE) te Son en Breugel

Doel en openbaar belang

De doelstellingen van de SBBE zijn als volgt geformuleerd:

- Het bevorderen van de veiligheid in het algemeen en meer speciaal het bevorderen van ongestoord gebruik van hun goederen door de gerechtigden, alles op het bedrijvenpark Ekkersrijt en omgeving
- Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
- De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het aanbieden van een pakket van beveiligingsmiddelen en –maatregelen. Dit pakket is gezamenlijk en in samenwerking met de beveiligingsbranche samengesteld door de gemeente Son en Breugel, de Nationale Politie, basisteam Dommelstroom en de gebruikers van bedrijventerreinen.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De gemeente Son en Breugel verwacht van de SBBE dat zij de veiligheid op het industriepark Ekkersrijt zo optimaal mogelijk waarborgt door het treffen van maatregelen, in eerste instantie gericht op de aangesloten ondernemingen. De stichting SBBE moet zichzelf kunnen bedruipen met bijdragen van ondernemers, die nu nog op vrijwillige basis zijn aangesloten.

Het resultaat moet zijn het terugdringen van het aantal inbraken, het opsporen van eventuele daders en een toename van het algehele gevoel van veiligheid op Ekkersrijt.

Veranderingen en ontwikkelingen

Deelname aan de SBBE is nu nog op vrijwillige basis. Daardoor is sprake van een behoorlijk aantal zgn. freeriders (32%).

Risico's

Voor de gemeente vormt deze verbonden partij geen risico, omdat de gemeente geen vermogen aan de stichting beschikbaar heeft gesteld.

Omtrent de openstaande vorderingen bij de gemeente zijn afspraken gemaakt. De stichting voldoet aan haar aflossingsverplichting. Er wordt jaarlijks € 17.353,- afgelost.

Afbreukrisico van geen deelname

Via de bestuurlijke vertegenwoordiger kan invloed worden uitgeoefend op de activiteiten van de SBBE. Zonder deze invloed kan het bestuur van de SBBE een richting kiezen die de gemeente Son en Breugel niet passend zou vinden.

Alternatieven voor geen deelname

De gemeente kan de beveiliging op het industriepark Ekkersrijt voor eigen rekening en risico uitvoeren. Dit is echter geen realistisch scenario, feitelijk is er geen alternatief aanwezig.

Bestuurlijke betrokkenheid

Deelname door de gemeente Son en Breugel en Ondernemersvereniging Ekkersrijt (OVE)

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Stichtingsbestuur: lid: J. Boersma (op voordracht van het college van B&W).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Begraafplaats en Uitvaartcentrum Wolfswinkel te Son en Breugel

Doel en openbaar belang

Het exploiteren en beheren van de begraafplaats Wolfswinkel te Son en Breugel.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Uitgangspunt van de Stichting is een rendabele exploitatie van de begraafplaats.

Op dit moment is het exploiteren van een begraafplaats niet rendabel. Het college heeft na intern onderzoek besloten dat de stichting een businesscase dient op te stellen, die moet leiden tot een toekomstvisie met daarin een structurele oplossing voor het jaarlijkse exploitatietekort. Alternatieven zijn dan een begraafplaats met of zonder crematorium, alsmede wanneer de stichting zou stoppen. Het opstellen van de businesscase kostte meer tijd, maar wordt nog dit jaar verwacht. Daarna zal de gemeente haar positie bepalen.

Veranderingen en ontwikkelingen

Het aantal begrafenissen neemt af. In de uitvaartzorg is meer vraag naar crematies en alternatieve wijzen van begraven.

Risico's

De gemeente heeft een lening en een aanvullende lening met recht van hypotheek en een achtergestelde lening aan de Stichting verstrekt. De stichting komt haar afgesproken aflossingsverplichting op de lening met recht van hypotheek na. Omdat ingeschat wordt dat de Stichting onvoldoende in staat is om aan haar toekomstige aflossingsverplichtingen te voldoen is hiervoor een risico opgenomen in de risicoparagraaf. Voor de achtergestelde lening is een voorziening getroffen.

Op 31-12-2019 is het openstaand saldo van de leningen met recht van hypotheek € 361.101,-.

Op 31-12-2019 is het openstaand saldo van de achtergestelde lening € 204.201,- (Voorzien).

Afbreukrisico van geen deelname

Het in stand houden van een gemeentelijke begraafplaats is een wettelijke taak.

Alternatieven voor geen deelname

In het projectplan worden een aantal scenario's uitgewerkt waarbij aan het college c.q. de gemeenteraad een advies voorgelegd wordt over de te volgen strategie.

Bestuurlijke betrokkenheid

Gemeente Son en Breugel (50%), VOF P. Kuis & Zn., St. Oedenrode, (50%).

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Stichtingsbestuur: lid: K. Vortman (raadslid, op voordracht van het college van B en W).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Verbonden Partijen	Realisatie Eigen vermogen 2019	Realisatie Vreemd vermogen 2019	Resultaat 2019	Prognose Eigen vermogen 2021	Prognose Vreemd vermogen 2021	Prognose Resultaat 2021	Bijdrage 2020	Bijdrage 2021
Gemeenschappelijke regeling								
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	5.820.759	18.049.951	1.039.335	2.570.671	13.395.115	0	228.427	238.954
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	2.429.098	3.413.049	914.557	1.890.098	3.136.867	0	284.207	303.680
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	6.886.932	39.485.492	646.870	4.772.932	33.071.248	0	812.604	831.701
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuidoost (GGD)	2.864.124	14.879.253	212.560	3.143.000	12.418.000	0	297.829	594.882
Dienst Dommelvallei	399.000	4.271.000	553.699	360.000	5.042.000	0	4.213.841	4.288.579
Werkvoorziening de Dommel (WSD)	27.929.000	5.338.000	2.442.000	onbekend	onbekend	130.000	752.156	804.760
Vennootschappen en coöperaties								
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	4.887.000.000	144.802.000.000	163.000.000	onbekend	onbekend	onbekend	dividenduitkering opgeschort	onbekend
Brabant Water	665.384.000	479.546.000	29.508.000	onbekend	onbekend	onbekend	geen bijdrage	geen bijdrage
Stichtingen en verenigingen								
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	110.446	195.318	74.503	onbekend	onbekend	onbekend	4.085	onbekend
Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)	868.255	956.731	401.499	onbekend	onbekend	3.719	181.986	176.358
Beveiliging Bedrijven Ekkersrijt (SBBE)	95.423	75.239	14.687	onbekend	onbekend	onbekend	geen bijdrage	geen bijdrage
Begraafplaats en Uitvaartcentrum Wolfswinkel	-266.301	644.329	-62.266	onbekend	onbekend	onbekend	geen bijdrage	geen bijdrage

Grondbeleid

Inleiding

Binnen de voorliggende “paragraaf grondbedrijf” wordt ingegaan op het verloop van de complexen binnen het grondbedrijf. Binnen het grondbedrijf spelen op dit moment de volgende projecten:

Complex Sonniuspark (inclusief Ruimte voor Ruimte)

Na een koerswijziging in 2013 is het verloop van dit project in hoog tempo voortgezet. De laatste grote overeenkomsten met ontwikkelaars VOF Sonse Hout en Heijmans zijn getekend en alle vrije kavels zijn verkocht dan wel in optie. Er wordt volop gebouwd in Sonniuspark. De planning voor afronding van dit complex is dan ook nog steeds dat de laatste kosten voor woonrijp maken in 2022 genomen worden waarna het complex kan worden afgesloten. Per 31 december 2019 is het geprognoseerde resultaat € 2.238.350,- positief (na winstneming van € 6.281.950,-). In deze berekening is geen rekening gehouden met de afdracht van vennootschapsbelasting.

De uitvoering van de herinrichting Ockhuizenweg, dat ook onderdeel uitmaakt van deze grondexploitatie, is vertraagd wegens aanwezigheid van vleermuizen waardoor ontheffing van de provincie nodig is voor de verdere uitvoering. Hierdoor zal dit onderdeel niet afgerond zijn voor de datum waarop de afsluiting van de grondexploitatie is voorzien. De kosten voor dit onderdeel zullen daarom bij afsluiting van het complex worden gestort in de "voorziening afgesloten complexen grondbedrijf". Mogelijke financiële tegenvallers voor het onderdeel "Ockhuizenweg" kunnen dan niet in de grondexploitatie worden opgenomen maar de nu geprognoseerde kosten voor woonrijp maken, planontwikkelingskosten (POK), voorbereidings- en begeleidingskosten (VTU) lijken binnen de prognoses te blijven.

Naast de grondverkoop maken de Ruimte voor Ruimte titels onderdeel uit van de grondexploitatie. Van de 10 titels zijn er 8 verkocht of gereserveerd. Voor de andere 2 titels zijn gesprekken gaande en is een wachtlijst. Qua prijsstelling volgt de gemeente de prijs van een bouwtitel bij de C.V. Ruimte voor Ruimte van de provincie (€ 151.250,-).

Complex Ekkersrijt

Het complex Ekkersrijt is bij de jaarrekening 2019 afgesloten.

Project Akkerpad

De realisatie van dit complex is door een rechterlijke uitspraak in 2008 stil komen te liggen. Na jarenlange onderhandelingen is nu een overeenkomst getekend voor de ontwikkeling van 8 woningen op deze locatie. De hiervoor opgestelde grondexploitatie zal in september 2020 aan uw raad worden voorgelegd ter vaststelling. Door een volledig andere aanvliegroute te kiezen waardoor de ontwikkelaar geen financiële vergoeding krijgt voor zijn historische kosten, is het huidige resultaat berekend op € 88.590,- positief (Netto Contante Waarde per 1 januari 2020). Dit is voor de gemeente aanmerkelijk gunstiger dan de eerder met de ontwikkelaar besproken varianten.

Project Centrum Breugel

Voor het uitvoeringsprogramma Breugel is door de gemeenteraad in december 2017 een grondexploitatie vastgesteld. De voor deze grondexploitatie gebruikte uitgangspunten zijn niet langer actueel. Zo is inmiddels besloten dat de schoollocatie van de Regenboog vrijkomt voor ontwikkeling van woonruimte. De verdere relevante kaders zullen naar verwachting eind 2020 door uw raad worden vastgesteld zodat duidelijk is hoe het centrum Breugel er in de toekomst uit zal zien. Daarna zal de geactualiseerde grondexploitatie worden gemaakt. Op dit moment is de boekwaarde per 31 december 2019 € 348.734,- en bedraagt het geprognoseerde resultaat van deze grondexploitatie € 1.332.521,- negatief (Netto Contante Waarde 1 januari 2020). De grondexploitatie wordt in deze opzet beëindigd in 2022 maar zowel het totale financiële plaatje als de exploitatietijd zullen substantieel veranderen en pas duidelijk zijn nadat de nieuwe visie is vastgesteld. Voor dit verlies is een voorziening opgenomen.

Nota Grondbeleid

Momenteel is de actualisatie van het grondbeleid in voorbereiding. Het streven is om de Nota Grondbeleid 2021-2024 in december 2020 aan de gemeenteraad ter vaststelling voor te leggen. Door voortschrijdend inzicht zal op een aantal fronten een andere insteek worden voorgesteld. De uitvoering van het reststrokenbeleid is in volle gang. De opdracht voor de planologische aanpassing van de verkochte stroken grond door middel van een zogenaamd "veegplan" is verleend en naar verwachting zal dit bestemmingsplan in het eerste kwartaal 2021 aan uw raad worden voorgelegd.

Winstneming

Het BBV kent tegenwoordig een verplichte tussentijdse winstneming voor grondexploitaties waarbij een positief resultaat wordt verwacht. De gemeente moet dan winst nemen naar rato van de gerealiseerde opbrengsten en de reeds gemaakte kosten (zogenaamde POC methode). Als gevolg hiervan heeft de gemeente bij de jaarrekening 2019 een winst genomen van € 612.811,- voor Sonniuspark, waarmee de totale winstneming in dit complex is opgelopen tot € 6.281.950,-. De gemeente moet jaarlijks bij de jaarrekening de tussentijdse winstneming herberekenen en - zo nodig - het eerder teveel aan tussentijdse winst genomen bedrag, terugboeken, dan wel extra winst nemen.

Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten

Programma's

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma 1. Interne en externe dienstverlening	227	2.145	-1.918	221	2.200	-1.979	203	2.192	-1.989	203	2.107	-1.904
Programma 2. Sociale leefomgeving	4.222	18.433	-14.211	4.246	17.891	-13.645	4.246	17.649	-13.403	4.246	17.664	-13.418
Programma 3. Fysieke en veilige leefomgeving	3.734	7.736	-4.002	3.823	7.766	-3.942	3.852	7.770	-3.918	3.906	7.788	-3.882
Programma 4. Economische en ruimtelijke ontwikkeling	4.408	4.863	-456	1.609	2.136	-527	1.636	2.189	-554	1.584	2.138	-554
Totaal	12.590	33.177	-20.587	9.900	29.993	-20.092	9.937	29.801	-19.863	9.940	29.696	-19.757

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene uitkering	21.024	0	21.024	21.403	0	21.403	21.870	0	21.870	22.300	0	22.300
Dividenden	56	0	56	56	0	56	56	0	56	56	0	56
Lokale heffingen	4.607	139	4.468	4.726	139	4.587	4.848	139	4.709	4.973	139	4.834
Overige algemene dekkingsmiddelen	316	343	-27	316	437	-121	316	934	-618	316	970	-654
Treasury	74	74	0	70	70	0	65	65	0	60	60	0
Totaal	26.078	557	25.521	26.570	645	25.925	27.155	1.137	26.018	27.705	1.168	26.537

Overhead, onvoorzien en Vpb

Bedragen x €1.000

Overhead, onvoorzien en Vpb	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onvoorzien	0	80	-80	0	80	-80	0	80	-80	0	80	-80
Overhead	197	6.217	-6.020	172	6.186	-6.014	172	6.092	-5.920	172	6.084	-5.913
Vennootschapsbelasting	0	225	-225	0	8	-8	0	8	-8	0	8	-8
Totaal	197	6.522	-6.325	172	6.274	-6.102	172	6.180	-6.008	172	6.172	-6.000

Geraamd totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	38.865	40.256	-1.391	36.643	36.912	-269	37.264	37.118	147	37.817	37.037	780
Totaal	38.865	40.256	-1.391	36.643	36.912	-269	37.264	37.118	147	37.817	37.037	780

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Mutaties programma 1	325	0	325	53	0	53	-11	0	-11	-11	0	-11
Mutaties programma 2	566	0	566	413	0	413	413	0	413	283	0	283
Mutaties programma 3	272	72	200	276	72	205	276	0	276	252	0	252
Mutaties programma 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.163	72	1.091	742	72	670	679	0	679	524	0	524

Geraamd resultaat

Bedragen x €1.000

Geraamd resultaat	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Resultaat	40.028	40.328	-300	37.384	36.984	401	37.943	37.118	825	38.341	37.037	1.305
Resultaat	40.028	40.328	-300	37.384	36.984	401	37.943	37.118	825	38.341	37.037	1.305

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma 1 Interne en externe dienstverlening

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	325	0	325	53	0	53	-11	0	-11	-11	0	-11
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	-300	300	0	401	-401	0	825	-825	0	1.305	-1.305
0.1 Bestuur	0	1.369	-1.369	0	1.370	-1.370	0	1.375	-1.375	0	1.375	-1.375
0.2 Burgerzaken	227	776	-549	221	830	-609	203	818	-615	203	732	-529
0.4 Overhead	197	6.217	-6.020	172	6.186	-6.014	172	6.092	-5.920	172	6.084	-5.913
0.5 Treasury	131	74	56	126	70	56	121	65	56	116	60	56
0.61 OZB woningen	2.381	85	2.296	2.451	85	2.366	2.524	85	2.438	2.598	85	2.513
0.62 OZB niet-woningen	2.216	16	2.201	2.265	16	2.249	2.315	16	2.299	2.366	16	2.350
0.64 Belastingen overig	9	38	-29	9	38	-29	9	38	-29	9	38	-29
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	21.024	0	21.024	21.403	0	21.403	21.870	0	21.870	22.300	0	22.300
0.8 Overige baten en lasten	316	423	-107	316	517	-201	316	1.014	-698	316	1.050	-734
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	225	-225	0	8	-8	0	8	-8	0	8	-8
Subtotaal	26.826	8.924	17.902	27.016	9.520	17.496	27.519	10.335	17.185	28.070	10.751	17.318

Programma 2 Sociale leefomgeving

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	566	0	566	413	0	413	413	0	413	283	0	283
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	8	-8	0	8	-8	0	8	-8	0	8	-8
4.2 Onderwijshuisvesting	172	961	-789	172	802	-630	172	751	-579	172	812	-640
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	10	416	-406	10	411	-401	10	411	-401	10	411	-401
5.1 Sportbeleid en activering	0	204	-204	0	194	-194	0	184	-184	0	184	-184
5.2 Sportaccommodaties	132	594	-463	132	594	-463	132	594	-463	132	474	-343
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	65	415	-350	65	411	-346	65	411	-346	65	411	-346
5.4 Musea	0	7	-7	0	7	-7	0	7	-7	0	7	-7
5.5 Cultureel erfgoed	9	103	-94	9	103	-94	9	103	-94	9	103	-94
5.6 Media	37	383	-346	37	383	-346	37	383	-346	37	383	-346
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	255	1.977	-1.722	255	1.989	-1.734	255	1.995	-1.739	255	2.065	-1.809
6.2 Wijkteams	0	1.082	-1.082	0	1.082	-1.082	0	1.082	-1.082	0	1.082	-1.082
6.3 Inkomensregelingen	3.380	4.129	-749	3.380	4.092	-712	3.380	4.093	-713	3.380	4.093	-713
6.4 Begeleide participatie	0	874	-874	0	874	-874	0	874	-874	0	874	-874
6.5 Arbeidsparticipatie	0	511	-511	0	512	-512	0	512	-512	0	512	-512
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	505	-505	0	505	-505	0	505	-505	0	505	-505
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	162	2.147	-1.986	186	2.147	-1.962	186	2.147	-1.962	186	2.147	-1.962
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	3.211	-3.211	0	2.856	-2.856	0	2.656	-2.656	0	2.646	-2.646
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	222	-222	0	222	-222	0	222	-222	0	222	-222
7.1 Volksgezondheid	0	679	-679	0	692	-692	0	705	-705	0	719	-719
Subtotaal	4.789	18.433	-13.644	4.659	17.891	-13.232	4.659	17.649	-12.990	4.529	17.664	-13.136

Programma 3 Fysieke en veilige leefomgeving

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	272	72	200	276	72	205	276	0	276	252	0	252
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5	875	-870	5	875	-870	5	875	-870	5	875	-870
1.2 Openbare orde en veiligheid	8	634	-625	8	617	-608	8	610	-601	8	610	-601
2.1 Verkeer en vervoer	25	1.602	-1.577	25	1.573	-1.549	25	1.651	-1.626	25	1.651	-1.626
2.2 Parkeren	0	36	-36	0	36	-36	0	36	-36	0	36	-36
2.5 Openbaar vervoer	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	45	1.453	-1.408	45	1.450	-1.405	45	1.386	-1.341	45	1.362	-1.317
7.2 Riolering	1.381	847	533	1.403	869	534	1.400	862	537	1.422	879	543
7.3 Afval	2.244	1.766	478	2.313	1.823	490	2.348	1.850	497	2.381	1.877	504
7.4 Milieubeheer	26	505	-479	24	503	-479	22	481	-459	20	479	-459
Subtotaal	4.006	7.808	-3.802	4.100	7.837	-3.737	4.129	7.770	-3.641	4.158	7.788	-3.629

Programma 4 Economische en ruimtelijke ontwikkeling

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	211	66	145	211	66	145	211	66	145	211	66	145
3.1 Economische ontwikkeling	38	127	-88	38	127	-88	38	127	-88	38	127	-88
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	16	-16	0	16	-16	0	16	-16	0	16	-16
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	21	40	-19	21	40	-19	21	40	-19	21	40	-19
3.4 Economische promotie	34	71	-36	34	71	-36	34	71	-36	34	71	-36
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.1 Ruimtelijke ordening	21	457	-436	21	457	-436	21	457	-436	21	457	-436
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.372	3.294	79	574	566	8	601	620	-19	549	568	-19
8.3 Wonen en bouwen	709	793	-84	709	793	-84	709	793	-84	709	793	-84
Subtotaal	4.408	4.863	-456	1.609	2.136	-527	1.636	2.189	-554	1.584	2.138	-554

Totaal

Bedragen x €1.000

Totaal	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal	40.028	40.028	0	37.384	37.384	0	37.943	37.943	0	38.341	38.341	0
Resultaat	40.028	40.028	0	37.384	37.384	0	37.943	37.943	0	38.341	38.341	0

Toelichting overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bestaat uit drie onderdelen, namelijk het analyseoverzicht van baten en lasten, het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten en het overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

De analyse van het overzicht baten en lasten was in voorgaande begrotingsboekwerken opgenomen in de beleidsbegroting onder het onderdeel "wat mag het kosten". Vanwege de vergelijkbaarheid met de jaarrekening is de verschillenanalyse opgenomen onder deze paragraaf. In de verschillenanalyse worden de verschillen toegelicht tussen het saldo van de baten en lasten in het jaar 2021 van deze begroting (2021 nieuw) en het jaar 2021 van de meerjarenbegroting 2020-2023 (2021 oud). De verschuivingen over de programma's door de nieuwe indeling in de taakvelden is per programma apart benoemd in de verschillenanalyse.

In het verleden werd gebruik gemaakt van de kostenverdeelstaat. De kostenverdeelstaat is de methode om de algemene kosten van de gemeente zoals o.a. salarissen, huisvesting, bedrijfsvoering (samenwerking met Dienst Dommelvallei) door te verdelen naar de diverse beleidsproducten en programma's. Deze door-verdeling werd berekend door een uurtarief te vermenigvuldigen met het aantal productieve uren.

Vanwege de wijzigingen in het BBV is deze methode niet langer toegestaan. De salariskosten worden nu eerst zoveel mogelijk direct toebedeeld aan taakvelden. De overhead blijft staan op het taakveld overhead en wordt niet toebedeeld aan andere taakvelden, behalve bij het taakveld grondexploitatie. Deze uitzondering is gemaakt, omdat het niet toerekenen van overhead aan dergelijke investeringskosten anders zou leiden tot een begrotingstekort. Dit zorgt ervoor dat er op elk programma flinke verschuivingen zijn ontstaan doordat niet langer de salaris inclusief overhead wordt toebedeeld, maar alleen salariskosten.

Daarnaast wordt extracomptabel de overhead toebedeeld aan de taakvelden afval, riolering en aan de leges. Dit is inzichtelijk gemaakt in de paragraaf lokale heffingen.

Analyse overzicht van baten en lasten

Programma 1. Interne en externe dienstverlening

1. Interne en externe dienstverlening	Bedrag
Begroting 2021 nieuw	17.902
Begroting 2021 oud	16.307
Verklaring van het verschil	1.595
Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen	1.345
Nieuw beleid vanuit de kadernota	298
Nieuw beleid/aanpassingen van bestaand beleid (niet in de kadernota)	-48
Totaal	1.595

Programma 2. Sociale leefomgeving

2. Sociale leefomgeving	Bedrag
Begroting 2021 nieuw	-13.644
Begroting 2021 oud	-14.250
Verklaring van het verschil	606
Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen	654
Nieuw beleid vanuit de kadernota	164
Nieuw beleid/aanpassingen van bestaand beleid (niet in de kadernota)	-212
Totaal	606

Programma 3. Fysieke en veilige leefomgeving

3. Fysieke en veilige leefomgeving	Bedrag
Begroting 2021 nieuw	-3.802
Begroting 2021 oud	-4.656
Verklaring van het verschil	854
Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen	969
Nieuw beleid vanuit de kadernota	-95
Nieuw beleid/aanpassingen van bestaand beleid (niet in de kadernota)	-20
Totaal	854

Programma 4. Economische en ruimtelijke ontwikkeling

4. Economische en ruimtelijke ontwikkeling	Bedrag
Begroting 2021 nieuw	-456
Begroting 2021 oud	-949
Verklaring van het verschil	493
Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen	436
Nieuw beleid vanuit de kadernota	57
Nieuw beleid/aanpassingen van bestaand beleid (niet in de kadernota)	0
Totaal	493

Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

Omschrijving	2021		2022		2023		2024	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Programma 1 Interne en externe dienstverlening								
Post onvoorzien Buffer om onvoorziene uitgaven te kunnen opvangen.		80.000		80.000		80.000		80.000
Kosten Bizob Tijdelijke uitbreiding met 1 dag		13.566						
Onderuitputting kapitaallasten Een gemeente moet de volledige jaarlijkse lasten die voortvloeien uit investeringen op kunnen vangen binnen de (meerjaren)begroting. Conform ons afschrijvingsbeleid starten de afschrijvingslasten in het jaar na ingebruikname van de investering. De geraamde kapitaallasten in het jaar van investering merken wij aan als een incidenteel voordeel. Dit eenmalige 'voordeel' begroten wij niet feitelijk, maar brengen wij extracomptabel voor 50% in mindering bij de presentatie van de structurele begrotingssaldi. Hiermee laten wij zien dat wij de volledige jaarlijkse lasten van de geraamde investeringen op kunnen vangen binnen een structureel sluitende (meerjaren)begroting.	14.082		17.278		10.572		9.157	
Vennootschapsbelasting Gemeenten zijn voor het maken van winst op de door haar uitgevoerde ondernemersactiviteiten (zoals grondexploitaties) vennootschapsbelastingplichtig. Deze plicht is in 2016 ingevoerd, maar de belastingdienst loopt achter met de afwikkeling en uit voorzorg is een relatief hoog bedrag opgenomen.		225.000						
Wachtgeld wethouder Met het vertrek van een aantal wethouders is er tot en met 2021 tijdelijk sprake van een wachtgeld verplichting. Voor één wethouder geldt dat hij een andere baan heeft, waardoor wel de verplichting blijft bestaan, maar dat er geen uitbetaling plaatsvindt.		50.423						
Basis op orde Incidenteel wordt in het kader van de notitie de basis op orde een aantal trainees ingezet. De looptijd hiervan is twee jaar en gestart is in 2020.		90.000						
Bijdrage uit reserve vrije bestedingsruimte								
Vennootschapsbelasting Gemeenten zijn voor het maken van winst op de door haar uitgevoerde ondernemersactiviteiten (zoals grondexploitaties) vennootschapsbelastingplichtig.	225.000							
Programma 2 sociale leefomgeving								
Bijdrage instandhouding zwemvoorziening Zwembad Son		120.000		120.000		120.000		

In 2019 gaf de private exploitant van thermen Son aan dat het bestaande zwembad aan vernieuwing toe was en dat zonder subsidie van de gemeente Son en Breugel het zwembad gesloten zou worden. De raad heeft toen besloten te willen onderzoeken of er een noodzaak bestaat voor een zwembad in Son en Breugel. Ten einde tijdelijk een zwemvoorziening te houden is ook besloten om voor maximaal 5 jaar ten behoeve van de instandhouding zwembad een jaarlijkse bijdrage te verstrekken. Dit zegt niets over de uiteindelijke toekomst. Er zal een nieuw raadsbesluit bij de begroting 2023 worden genomen.							
Nota jeugdbeleid uitvoeringsbudget Nota is voor 4 jaar en ook de uitvoering is beperkt tot 4 jaar. Uit de evaluatie zal moeten blijken of de doelen van het jeugdbeleid zijn bereikt. Bedoeling is dat er daarna geen extra middelen voor de uitvoering noodzakelijk zijn. Het budget wordt vooralsnog incidenteel uit reserve vrije bestedingsruimte gedekt.		10.000		10.000		10.000	
Uitvoering programma Langer Thuis Ingezet wordt op het langer thuis wonen van ouderen		50.000					
Cultuureducatie "De cultuurloper"2021-2024 Project om de komende 4 jaar op scholen de visie op cultuur educatie te ontwikkelen.		9.215		9.215		9.215	9.215
Bijdrage uit reserve vrije bestedingsruimte							
Bijdrage instandhouding zwemvoorziening Zwembad Son Bijdrage voor maximaal 5 jaar ten behoeve van de instandhouding zwembad.	120.000		120.000		120.000		
Dekking uitvoeringsbudget Jeugdbeleid 2020 -2023.	10.000		10.000		10.000		
Programma 3 Fysieke en veilige leefomgeving							
Bijdrage basisteamprojectleider ondermijning Dommelstroom In het kader van de aanpak ondermijnende criminaliteit binnen het basisteam Dommelstroom is de wens van de Driehoek plus (plus staat voor de Belastingdienst) een fulltime basisteam projectleider aan te stellen. Hierover wordt in 2021 een besluit genomen. Vooralsnog is er een tijdelijke projectleider aangesteld.	11.720						
Uitvoering groenbeleidsplan Het hoofdoel van het groenbeleidsplan is om een samenhangend beleid en beheer van het openbaar groen voor de gemeente, naar tevredenheid van bewoners en bedrijven. Een duurzame groenstructuur. Behoud en waar mogelijk versterking van kwaliteiten voor de toekomst. Ten behoeve van het jaarlijks onderhoud is een bedrag in de exploitatie opgenomen. Het huidige groenbeleidsplan heeft een uitvoeringstermijn tot en met 2024.		24.000		24.000		24.000	24.000
Bestrijding Eikenprocessierups		20.000		20.000			

De overlast van de eikenprocessierups is landelijk fors toegenomen. Voor de bestrijding hebben we jaarlijks € 8000,- nodig in plaats van de beschikbare € 3000,-. Daarnaast hebben we de komende 2 jaar een budget van € 20.000,- extra nodig om maatregelen te nemen om de natuurlijke bestrijding te bevorderen.								
Extra toezicht onderhoudsbestekken Er start een proef met extra toezicht op de uitvoering van de onderhoudsbestekken. We willen hiermee onderzoeken of dat de uitvoering efficiënter en goedkoper wordt.		40.000		40.000				
Opschalen handhaving in verband met corona en openbare orde Toezicht corona en in kaart brengen overige problemen ihkv openbare orde vergt extra inzet van onze flexibele schil.		10.000						
Bijdrage uit reserve								
Uitvoering groenbeleidsplan Het huidige groenbeleidsplan heeft een uitvoeringstermijn tot en met 2024 en wordt gedekt uit de reserve uitvoering groenbeleidsplan. In deze reserve zit per 1-1-2021 € 98.000,- Ten behoeve van het jaarlijks onderhoud is een bedrag in de exploitatie opgenomen.	24.000		24.000		24.000		24.000	
Programma 4 Economische en ruimtelijke ontwikkeling								
Totaal	404.802	742.204	171.278	303.215	164.572	243.215	33.157	113.215
Incidenteel saldo baten en lasten		337.402		131.937		78.643		80.058
Totaal incidenteel saldo na kadernota		337.402		131.937		78.643		80.058
Begrotingssaldo			-	400.743		825.029		1.304.715
Begrotingssaldo structureel		37.600		532.680		903.672		1.384.773

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	2021		2022		2023		2024	
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Toevoegingen	Onttrekkingen	Toevoegingen	Onttrekkingen	Toevoegingen	Onttrekkingen
DR Nieuwbouw Sporthal		98.520		98.520		98.520		98.520
DR Renovatie de Bongerd		13.134		13.134		13.134		13.134
DR Nieuwbouw brandweerkzarme en werf		75.613		75.613		75.613		75.613
DR dak Emiliusschool		16.751		16.751		16.751		16.751
DR Vijverbergschool		10.038		10.038		10.038		10.038
DR Optimalisatie sportpark SBC		37.738		37.738		37.738		37.738
DR Aanpassing Bongerd t.b.v. Boksschool		1.480		1.480		1.480		1.480
DR verledden		87.357		87.357		87.357		87.357
DR Parkeren Centrum Son		22.700		22.700		22.700		22.700
DR renovatie kunstgr velden		98.500		98.500		98.500		98.500
DR Slowlane Ekkersrijt		5.560		5.560		5.560		5.560
DR fietsoversteek Bestseweg		5.939		5.939		5.939		5.939
DR gemeentehuis losse werkplekinrichting		35.394		35.394		35.394		35.394
DR nieuwbouw sporthal de Bongerd		4.750		4.750		4.750		4.750
DR Ruysdaelstraat kst omgeving school		1.440		1.440		1.440		1.440
DR Infr. Werken Ekkersrijt HOV		4.520		4.520		4.520		4.520
DR aankoop units Bibliotheek		36.338		36.338		36.338		36.338
DR visie Eindhovenseweg		750		750		750		750
Reserve I&A Dienst Dommelvallei		8.097		8.097		0		0
Totaal	0	564.619	0	564.619	0	556.522	0	556.522

Uiteenzetting van de financiële positie

Geprognosticeerde balans

Activa	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	1.906	1.896	1.886	1.876	1.866
Materiële vaste activa	56.489	57.680	59.488	58.593	58.126
Financiële vaste activa	213	179	144	108	89
Totaal Vaste activa	58.608	59.756	61.519	60.578	60.082
Vlottende activa					
Voorraden	-4.236	-3.789	11	11	11
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.745	3.745	3.745	3.745	3.745
Liquide middelen	502	502	502	502	502
Overlopende activa	520	520	520	520	520
Totaal Vlottende activa	531	979	4.779	4.779	4.779
Totaal Activa	59.140	60.734	66.297	65.356	64.860

Passiva	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Vaste passiva					
Eigen vermogen	35.699	35.308	35.062	34.863	34.956
Voorzieningen	4.346	3.903	3.847	3.630	3.460
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	16.070	18.499	24.364	23.839	23.420
Totaal Vaste passiva	56.115	57.710	63.273	62.332	61.836
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	1.603	1.603	1.603	1.603	1.603
Overlopende passiva	1.421	1.421	1.421	1.421	1.421
Totaal Vlottende passiva	3.024	3.024	3.024	3.024	3.024
Totaal Passiva	59.140	60.734	66.297	65.356	64.860

EMU-saldo

Voor de jaren 2019 tot en met 2022 is de EMU-tekortruimte voor Rijk en decentrale overheden voorgesteld op -0,4% BBP en voor de gemeenten -0,27% BBP. In de septembercirculaire 2020 is informatie opgenomen over de ontwikkeling en individuele referentiewaardes. De individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie. De individuele referentiewaarde (* € 1.000,-) voor Son en Breugel is voor 2020 € 1.549.

De individuele overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) verstrekken onderstaande gegevens jaarlijks aan het CBS. Indien hieruit blijkt dat op macroniveau het EMU-saldo overschreden wordt, zullen de gemeenten, provincies en waterschappen hierover worden geïnformeerd. Met het hieronder opgenomen EMU-overzicht wordt inzage gegeven in de geldstromen op kasbasis binnen de begroting (bedragen x € 1.000,-).

Omschrijving	2020	2021	2022
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	- 2.521	- 1.391	-269
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	- 4.058	- 3.154	- 3.730
3 Mutatie voorzieningen	-497	-443	-56
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	2.943	-447	- 3.800
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
EMU-saldo	4.133	5.435	7.855

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Voordat de BBV werd ingevoerd was het gebruik dat gemeenten voorzieningen troffen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zoals wachtgeld, vakantiedagen of wethouderspensionen.

Vanwege de behoefte aan een eenduidige interpretatie van de financiële positie besloot het ministerie van BZK vervolgens dat desbetreffende "voorzieningen" onder het BBV niet meer getroffen mogen worden. In het BBV is ook opgenomen dat deze verplichtingen in de uiteenzetting van de financiële positie worden vermeld. In de tabel hieronder zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden salarissen en (rechten op) uitkeringen meegenomen.

Hierbij zijn de volgende vormen te onderscheiden:

- Beloningen tijdens het dienstverband: het salaris (inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering) van het personeel in dienst. Vanwege het ontbreken van een dienstverband zijn hierbij de raadsleden niet meegenomen.
- Uitkeringen bij ontslag: afkoopsommen.
- Pensioentoezeggingen: (wethouders-)pensionen, wachtgeld en (verzekerings-)premies.
- Afvloeiingsregelingen: non-actieven en tijdelijke loondoorbetaling.

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Beloningen tijdens het dienstverband	6.357	6.353	6.353	6.353
Uitkeringen bij ontslag	0	0	0	0
Pensioentoezeggingen	72	68	68	68
Afvloeiingsregelingen	0	0	0	0
Totaal	6.429	6.421	6.421	6.421

Overzicht van investeringen

GEMEENTE
SON EN BREUGEL

Uit te voeren investering per programma	Vervanging/ bestaand beleid/ nieuw beleid	EN/ MN	Afschr. termijn: Jaar	Reeds gevo-teerd	2021	2022	2023	2024	Totaal inves- tering	2021	2022	2023	2024
Programma 1 Interne en externe dienstverlening													
Airbornestraat: losse werkplekinrichting		BB	EN 7	201.176	68.974				270.150	41.294	40.908	40.522	40.136
Kieper tbv tractor		VV	EN 7	0	12.000				12.000	0	1.834	3.668	3.668
2 hogedrukreinigers		VV	EN 7	0		21.500			21.500	0	0	3.102	3.102
Programma 2 sociale leefomgeving													
Nieuwbouw Regenboog		NB	EN 40	1.300.000			2.700.000		4.000.000	0			139.000
Uitbreiding de Bloktempel/de ruimte		NB	EN 40	848.000		552.000			1.400.000	0		49.000	49.000
Vorbereiding nieuwbouw Braecklant		NB	EN 25	0	50.000				50.000	0	2.000	2.000	2.000
Nieuwbouw Braecklant		NB	EN 40	0			2.800.000		2.800.000	0			70.000
Programma 3 Fysieke en veilige leefomgeving													
Routegebonden projecten Bereikbaarheidsakkoord in 10 jr. ('19 t/m '28) - 2021		BB	MN 25	0	211.446				211.446	0	8.458	8.458	8.458
Routegebonden projecten Bereikbaarheidsakkoord in 10 jr. ('19 t/m '28) - 2022		BB	MN 25	0		211.446			211.446	0	0	8.458	8.458
Routegebonden projecten Bereikbaarheidsakkoord in 10 jr. ('19 t/m '28) - 2023		BB	MN 25	0			211.446		211.446	0	0	0	8.458
Routegebonden projecten Bereikbaarheidsakkoord in 10 jr. ('19 t/m '28) - 2024		BB	MN 25	0				1.057.230	1.057.230	0	0	0	0
Renovatie zijstraatjes Begoniastraat ivm ontwikkelingen Nieuwe Vloed		NB	MN 15	0	180.000				180.000	0	13.800	13.680	13.680
Vervangen Opel Vivaro 86 BS SR		BB	EN	0			37.000		37.000	0			
Vervangen Opel Vivaro 87 BS SR		BB	EN	0			37.000		37.000	0			
Vervangen Opel Vivaro 88 BS SR		BB	EN	0			37.000		37.000	0			
Bestrijding wateroverlast jaarschijf 2021		NB	MN 15	0	50.000				50.000	0	3.333	3.333	3.333
GRP 2016 Verv. Electromech gemalen 2021		BB	EN 15	0	555.450				555.450	0	42.585	42.214	42.214

GRP 2016 Rioolvervangingen incl. relining 2021	BB	EN	60	0	628.915				628.915	0	16.771	16.666	16.666
GRP 2016 Rioolvervangingen incl. relining 2023	BB	EN	60	0			622.584		622.584	0	0	0	10.376
GRP 2016 Verv. Electromech gemalen 2022	BB	EN	15	0		63.000			63.000	0	0	4.242	4.242
GRP 2016 Verv. Electromech gemalen 2023	BB	EN	15	0			130.200		130.200	0	0	0	8.680
GRP 2016 Rioolvervangingen incl. relining 2022	BB	EN	60	0		633.831			633.831	0		10.669	10.669
Ondergrondse containers omgekeerd inzamelen	BB	MN	15	0	465.000				465.000	0	31.000	31.000	31.000
Fietsstr. Gentlaan Z - Doormanlaan Zuid Riolering	BB	EN	60	0	266.000				266.000	0	4.433	4.433	4.433
GRP 2016 Rioolvervangingen incl relining 2024	BB	EN	60	0				610.772	610.772	0	0	0	0
GRP 2016 GM01 Rioolverzwaring div str (Taylorstr)	BB	EN	60	0	785.000				785.000	0	13.083	13.083	13.083
Programma 4 Economische en ruimtelijke ontwikkeling													
waarvan vervangingsinvesteringen	VV			0	12.000	21.500	0	0	33.500	0	1.834	6.770	6.770
waarvan bestaand beleid	BB			201.176	2.980.785	908.277	1.075.230	1.668.002	6.833.470	41.294	157.239	179.745	206.874
waarvan nieuw beleid (nog apart raadsvoorstel voorleggen)	NB			2.148.000	280.000	552.000	5.500.000	0	8.480.000	0	19.133	68.013	277.013
				2.349.176	3.272.785	1.481.777	6.575.230	1.668.002	15.346.970	41.294	178.206	254.529	490.657

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Bedragen x €1.000

Reserves	Balans 1-1-2021	Balans 1-1-2022	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025
Algemene reserves					
Algemene reserve vast	1.622	1.622	1.622	1.622	1.622
Algemene reserve bouwgrond	4.504	4.504	4.504	4.504	4.504
Reserve vrije bestedingsruimte	3.118	2.585	2.487	2.389	2.421
Reserve algemene risicoreserve	2.681	2.681	2.681	2.681	2.681
Totaal Algemene reserves	11.925	11.392	11.294	11.196	11.228
Bestemmingsreserves					
Reserve aanleg west-structuur	32	32	32	32	32
Reserve recreatie en natuurgebied west	84	84	84	84	84
Reserve verkoop Obragas	2.347	2.347	2.347	2.347	2.347
Reserve centrumontwikkeling Son en Breugel	3.162	3.162	3.162	3.162	3.162
Egalisatiereserve wegen	147	218	290	290	290
Reserve samenwerking I&A aandeel Son	295	246	183	183	183
Reserve projectmatig werken	121	121	121	121	121
Reserve jeugd en jongeren centrum	211	211	211	211	211
Reserve natuurcompensatie	150	150	150	150	150
Reserve infrastructurele werken. Ekkersrijt	1.521	1.521	1.521	1.521	1.521
Reserve uitvoering groenbeleidsplan	98	74	50	26	26
Dekkingsreserve centrum Breugel	4.158	4.158	4.158	4.158	4.158
Reserve veiligheidsgelden VRBZO	48	48	48	48	48
Reserve bosbeheer	50	50	50	50	50
Totaal Bestemmingsreserves	12.424	12.422	12.407	12.383	12.383
Dekkingsreserves					
Reserve nieuwbouw sporthal	3.153	3.054	2.956	2.857	2.759
Reserve renovatie de Bongerd	105	92	79	66	53
Reserve nieuwbouw brandweerkazerne + werf	2.495	2.420	2.344	2.268	2.193
Reserve dak Emiliusschool	285	268	251	235	218
Reserve Vijverbergschool	90	80	70	60	50

Reserve optimalisatie sportpark SBC	491	453	415	377	340
Reserve aanpassing Bongerd tbv boksschool	27	25	24	22	21
Dekkingsreserves verleden	2.303	2.216	2.128	2.041	1.953
Dekkingsreserve Parkeren Centrum Son	568	545	522	499	477
Dekkingsreserve renovatie kunstgr velden	986	887	789	690	592
Dekkingsreserve Slowlane Ekkersrijt	136	131	125	120	114
Dekkingsreserve fietsoversteek Bestseweg	137	131	125	119	113
DO gemeentehuis losse werkplekinrichting	213	177	142	106	71
Reserve nieuwbouw sporthal de bongerd	190	185	181	176	171
Reserve ruysdaelstraat kst omgeving school	47	46	44	43	41
Reserve infr werken ekk -HOV	113	108	104	99	95
Reserve aankoop units Bibliotheek	145	109	73	36	0
Reserve visie Eindhovenseweg	15	14	14	13	12
Totaal Dekkingsreserves	11.497	10.941	10.384	9.828	9.271
Totaal reserves	35.846	34.755	34.085	33.406	32.882

Bedragen x €1.000

Voorzieningen	Balans 1-1-2021	Balans 1-1-2022	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening pensioenoverdracht wethouders	1.602	1.643	1.684	1.725	1.766
Verliesvoorziening Torenstraat	88	88	88	88	88
Totaal Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	1.690	1.731	1.772	1.813	1.854
Voorzieningen onderhoud en egalisatie					
Voorziening onderhoud gebouwen	833	471	482	345	207
Totaal Voorzieningen onderhoud en egalisatie	833	471	482	345	207
Voorzieningen door derden beklemde middelen					
Voorziening riolering	1.542	1.420	1.312	1.191	1.117
Voorziening afval	40	40	40	40	40
Voorz. Afgesloten complexen GB	241	241	241	241	241
Totaal Voorzieningen door derden beklemde middelen	1.823	1.702	1.593	1.473	1.398
Totaal voorzieningen	4.346	3.903	3.847	3.630	3.460

Bedragen x €1.000

Staat van reserves en voorzieningen	Balans 1-1-2021	Balans 1-1-2022	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025
Reserves	35.846	34.755	34.085	33.406	32.882
Voorzieningen	4.346	3.903	3.847	3.630	3.460
Totaal reserves en voorzieningen	40.193	38.658	37.932	37.037	36.342

Toelichting op de reserves

Inleiding

Algemeen

In deze toelichting richten wij ons hoofdzakelijk op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2021. Ook lichten we toe waarvoor de reserves bedoeld zijn.

Reserves

De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves. Algemene reserves fungeren als buffer, voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves daarentegen zijn gevormd voor een specifiek doel. Dekkingsreserves staan ter dekking van de afschrijvingslasten van enkele grote projecten/ investeringen.

Algemene reserves

Algemene reserve vast

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
1.622	0	0	1.622

De algemene reserve heeft vooral een bufferfunctie om ongewenste en onvoorziene toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Daarnaast is er de functie van afdekking van bestaande en toekomstige risico's. Het gaat dan om risico's waarvoor geen voorziening kan worden gevormd, omdat geen inschatting gemaakt kan worden van het bedrag van de schade of verlies dat ermee gemoeid kan zijn. Denk bijvoorbeeld aan ondernemersrisico's en "open eind regelingen". Het BBV schrijft voor dat dit soort risico's moeten worden opgenomen in de verplicht voorgeschreven paragraaf over het weerstandsvermogen. De algemene reserve kan in dat geval dienen als dekking voor dergelijke risico's. In afwijking van de nota reserves en voorzieningen is bij de begroting 2015 besloten om deze reserve met € 292.000,- op te hogen naar € 1.622.000,-.

Algemene reserve bouwgrond

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
4.504	0	0	4.504

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2017 is er besloten een reserve grondexploitatie in te stellen met als doel een buffer te vormen voor conjuncturele risico's en exploitatierisico's binnen het grondbedrijf. Tevens met als doel indien noodzakelijk de verlies voorziening grondexploitatie te kunnen aan vullen.

Reserve vrije bestedingsruimte

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
3.270	0	533	2.737

De reserve vrije bestedingsruimte is bedoeld om eenmalige projecten te financieren die gedurende een jaar plaatsvinden en die niet uit de exploitatie bekostigd kunnen worden.

De reserve vrije bestedingsruimte is de vrij besteedbare algemene reserve. In 2021 zijn de volgende onttrekkingen uit de reserve vrije bestedingsruimte gepland:

- Vennootschapsbelasting € 221.241,-
- Kadernota 2019 Nota jeugdbeleid uitvoeringsbudget € 10.000,-
- Resultaat 1e bestuursrapportage 2019 € 430,-
- Bijdrage instandhouding zwemvoorziening Zwembad Son € 120.000,-
- 1e bestuursrapportage 2020: kosten vaststellingsovereenkomst € 27.843,-
- Afwaardering activa tbv onderwijshuisvesting € 153.729,-

Algemene risicovoorziening

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
2.681	0	0	2.681

In maart 2013 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. In deze nota is berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Besloten is dat de risicoanalyse regelmatig wordt geactualiseerd en dat deze actualisatie wordt gekoppeld met de P&C-cyclus. Dit gebeurt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Voor verder toelichting over deze reserve verwijzen wij u naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Aanleg west structuur

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
32	0	0	32

De reserve is destijds gevormd om ten laste van de gemeente Son en Breugel investeringen in verband met de A50 te dekken. Met deze reserve worden de procedurele lasten gedekt van de af te wikkelen planschades.

In verband met de huidige lopende onzekere rechtsprocedures wordt voorgesteld om de reserve te handhaven.

Recreatie-en natuurgebied West

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
84	0	0	84

Deze reserve heeft tot doel om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling en invulling van dit gebied.

Deze reserve kon nog tot 31-12-2016 aangewend worden voor projecten die in het kader van de ontwikkeling van dit gebied worden uitgevoerd. In de commissie GZ van 6 maart 2017 en de gemeenteraad van 30 maart 2017 is de eindrapportage aan de orde geweest. De overige middelen in deze reserve blijven conform het raadsbesluit van 30-03-2017 behouden voor Bosgebied West.

Verkoop Obragas

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
2.347	0	0	2.347

Deze reserve is in 2003 gevormd uit de opbrengst van de verkoop van aandelen Obragas.

Centrum ontwikkeling Son en Breugel

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
3.162	0	0	3.162

Eind 2007 en eind 2008 is door de raad een krediet beschikbaar gesteld voor nieuwbouw van de bibliotheek. Voor de dekking van de kapitaallasten is een specifieke reserve gecreëerd. Het project Nieuwbouw bibliotheek is eerder ondergebracht bij de Centrumvisie Son. Deze wordt nu reeds benut voor de bekostiging van feitelijke ontwikkelingen in het centrum en is betrokken bij onder andere de financiële analyse rond dekking kosten centrum (inclusief Groeipad) voor in ieder geval de projecten Gemeentehuis en MFA en deels voor een invulling van de parkeercapaciteit.

Egalisatiereserve wegen

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
147	72	0	218

Deze reserve is gevormd om de in de exploitatie resterende middelen voor wegen beschikbaar te kunnen houden voor de wegen. De lasten in de exploitatie zijn daardoor in de jaren gelijkmatig. De toevoeging heeft betrekking op het onderhoudsniveau van trottoirs van niveau C naar B.

Samenwerking I&A aandeel reserve Son en Breugel

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
295	0	49	246

Deze reserve is in 2008 gevormd in het kader van de samenwerking tussen de gemeente Nuenen ca. en de gemeente Son en Breugel op het gebied van I&A. Vanaf 1-1-2014 is I&A overgegaan naar Dienst Dommelvallei. In het Informatie Beleidsplan (IBP) 2016-2020 is inzichtelijk gemaakt welke kosten voor de komende jaren noodzakelijk zijn.

De verwachte onttrekking is gebaseerd op het IBP zoals opgenomen in de begroting van Dienst Dommelvallei.

Projectmatig werken

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
121	0	0	121

Deze reserve is bedoeld om verdere concrete invulling te kunnen geven aan het concept "projectmatig werken".

Jeugd en jongerencentrum

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
211	0	0	211

Deze reserve is ter dekking voor eventuele investeringen ten behoeve van een Jeugd en Jongeren accommodatie.

Natuurcompensatie

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
150	0	0	150

De Gemeente Son en Breugel heeft in 2012 een financiële bijdrage ontvangen ten behoeve van natuurontwikkeling binnen de gemeentegrenzen dan wel in de omgeving van de gemeente. Het project natuurcompensatieplan Bosgebied West wordt o.a. uit deze reserve bekostigd.

Infrastructuurle werken Ekkersrijt

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
1.521	0	0	1.521

Bij de liquidatie van de gemeenschappelijke regeling Industrieschap Ekkersrijt is er besloten een aparte bestemmingsreserve te vormen voor toekomstige infrastructuurle ontwikkelingen op Ekkersrijt. Deze reserve dient voor infrastructuurle werken zoals het aanleggen van de Slowlane, het aanleggen van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV), ontbrekende schakels in het fietsnetwerk op Ekkersrijt, de herinrichting van de Eindhovenseweg en de Meubelboulevard en voor de tweede ontsluiting van Ekkersrijt op het Hoofdwegenet.

Uitvoering groenbeleidsplan

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
98	0	24	74

Onze gemeente heeft een bijzonder groene uitstraling. Deze groene identiteit vinden we belangrijk en de grote waarde van de omringende natuur willen we bewaken en waar mogelijk versterken. Om dit te kunnen doen is een groenbeleidsplan gemaakt met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma van het groenbeleidsplan heeft een doorlooptijd van 10 jaar. Voor uitvoering van dit programma is een reserve uitvoering groenbeleidsplan gevormd. De onttrekking betreft de uitvoering groenbeleidsplan.

Centrum Breugel

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
4.158	0	0	4.158

Bij de kadernota 2016-2020 is besloten om een reserve te vormen voor nieuwbouw in het centrum van Breugel.

Reserve veiligheidsgelden VRBZO

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
48	0	0	48

Deze reserve is in de 2e bestuursrapportage 2017 gevormd ten behoeve van bedrijfscontrole en buurtpreventie.

Reserve bosbeheer

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
50	0	0	50

Deze reserve is gevormd voor het opstellen van een beheerplan van de gemeentelijke bossen, bodemonderzoek en een nulbeurt onderhoud en toegangsbordjes.

Met het resterende bedrag zullen de laatste twee onderdelen worden gerealiseerd.

Dekkingsreserves

Nieuwbouw sporthal

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
3.153	0	99	3.054

Deze reserve houdt verband met het dossier “nieuwbouw sporthal” en dient voor de (gedeeltelijke) afdekking van de investeringsuitgaven van de sporthal de Landing. De duurzaamheidsmaatregelen, bouw van de 2^e verdieping en de bouw van de sport en fitness ruimte worden gedekt uit de exploitatie. De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Renovatie Bongerd

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
105	0	13	92

De reserve is gevormd om de kosten van de renovatie van de sporthal de Bongerd te dekken (dekkingsreserve: t.b.v. de jaarlijkse kapitaallasten). De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Nieuwbouw brandweerkazerne en werf

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
2.495	0	76	2.420

Deze reserve is in 2007 gevormd om de kapitaallasten die voortvloeien uit de nieuwbouw van de brandweerkazerne en de werf te dekken.

Op 1-1-2014 zijn alle aan brandzorg gerelateerde taken naar de veiligheidsregio Brabant- Zuidoost over gegaan. Om BTW technische reden is ervoor gekozen om het brandweerdeel van het combigebouw te verkopen aan het VRBZO tegen de boekwaarde per 31-12-2013 zijnde € 1.173.768,-. Na de herzieningsperiode wordt de kazerne terug geleverd aan de gemeente tegen de dan geldende boekwaarde (€ 939.014,-).

De middelen in deze reserve worden benut voor de volgende twee zaken:

1. Een bedrag van € 939.014,- voor de terugkoop op 1-1-2022 van het brandweerdeel van het combigebouw. Door het geld hiervoor te reserveren is het mogelijk om de terugkoop weer budgettair neutraal in de begroting te verwerken.
2. Een bedrag van € 234.754,- om de huurpenningen die betaald moeten worden aan het VRBZO te bekostigen. Afgesproken is dat een huur betaald zal worden aan het VRBZO die gelijk is aan de kapitaallasten die de gemeente zou hebben. Omdat deze kapitaallasten gedekt werden uit deze reserve worden de huurpenningen op dezelfde wijze gedekt.

De onttrekking betreft de dekking van de afschrijvingslasten en een deel voor de huur van het verkochte deel van het combigebouw.

Dak Emiliusschool

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
285	0	17	268

Binnen het huisvestingsprogramma 2009 voor het onderwijs wordt voorzien in een investering ten behoeve van het dak van de Emiliusschool. Om de bruto-methode correct toe te passen is hiervoor een aparte reserve gevormd. De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.

Vijverbergschool

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
90	0	10	80

Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit de investeringskosten voor het opknappen van de Vijverberg.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Optimalisatie sportpark SBC

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
491	0	38	453

Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit de investeringen in de verdere optimalisatie van het sportpark SBC. De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Aanpassing Bongerd t.b.v. Boksschool

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
27	0	1	25

Deze reserve is gevormd ter dekking van de afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering voor de bouwkundige aanpassingen aan de sporthal de Bongerd voor de huisvesting van de boksschool.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Verledden

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
2.303	0	87	2.216

Deze reserve is gevormd ter dekking van de afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering voor het project verledden waarbij zowel masten als armaturen worden vervangen. De investering wordt naar verwachting afgerond in 2018. Afschrijving met een gelijktijdige onttrekking uit de reserve vindt plaats vanaf 2019.

Parkeren Centrum Son

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
568	0	23	545

Deze reserve is gevormd ter dekking van investeringen in het project parkeren centrum Son.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Renovatie kunstgrasvelden

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
986	0	99	887

Deze reserve is gevormd ter dekking van de afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering voor de renovatie van kunstgrasvelden.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Slowlane Ekkersrijt

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
136	0	6	131

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de investeringen voor de Slowlane Ekkersrijt.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Fietsoversteek Bestseweg

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
137	0	6	131

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de investeringen voor de fietsoversteek aan de Bestseweg.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

DO gemeentehuis losse werkplekinrichting

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
213	0	35	177

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de investeringen voor de losse werkplekinrichting in het gemeentehuis.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Nieuwbouw sporthal de Bongerd

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
190	0	5	185

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de investeringen voor de nieuwbouw sporthal de Bongerd.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Ruysdaelstraat kosten omgeving school

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
47	0	1	46

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de investeringen voor kosten omgeving school Ruysdael.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Infrastructurele werken Ekkersrijt-HOV

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
113	0	5	108

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de investeringen voor infrastructurale werken Ekkersrijt-HOV.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Aankoop units Bibliotheek

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
145	0	36	109

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de aankoop units Bibliotheek.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Visie Eindhovenseweg

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
15	0	1	14

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van kosten voor de visie Eindhovenseweg.

De onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving van de investering.

Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passiva posten op de balans, die een inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten derhalve gebaseerd zijn op de tijdige opbouw van de voorziening.

Op grond van het BBV is het niet toegestaan om rente bij te schrijven op de stand van een voorziening (uitzondering: indien binnen de berekening van de hoogte van de voorziening is uitgegaan van de contante waarde mag rente worden toegevoegd).

Overige voorzieningen

Voorziening pensioen wethouders

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
1.602	50	9	1.643

Voor zittende wethouders dient op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) pensioen te worden opgebouwd. Dit pensioen- afhankelijk van de diensttijd als wethouder- komt tot uitkering na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Jaarlijks wordt er € 50.000,- gestort in deze voorziening. Eén persoon waarvoor deze voorziening wordt opgebouwd heeft op dit moment een pensioenuitkering. De onttrekking is gebaseerd op de betaling van de pensioenuitkering. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt op basis van de actuariële berekeningen bekeken of de voorziening voldoende op peil is.

Verliesvoorziening Torenstraat

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
88	0	0	88

Deze voorziening is gevormd ter dekking van het verschil tussen de boekwaarde en de lagere marktwaarde van een pand aan de Torenstraat.

Voorzoningen verplichtingen, verliezen en risico's

Voorzoningen onderhoud en egalisatie

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
833	75	437	471

In de raad van 2 december 2015 is het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gebouwen in de gemeenteraad vastgesteld. De toevoegingen en onttrekkingen zijn op het MJOP gebaseerd.

Voorzoningen door derden beklemde middelen

Voorziening riolering

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
1.542	0	122	1.420

In 2016 is een nieuw vGRP opgesteld waarin het college haar visie heeft neerlegt voor de komende zes jaar. Hierin is ook een overzicht van benodigde investeringen voor verbeter- en vervangingsmaatregelen opgenomen. Tevens is in dit plan naar de exploitatiekosten voor het rioleringsstelsel gekeken. De gevolgen van dit plan met de bijbehorende tariefsontwikkeling en mutaties in de voorziening riolering zijn verwerkt in deze begroting.

Voorziening afval

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
40	0	0	40

Door een uitspraak van de commissie BBV is de volledige reserve afval omgezet in een voorziening afval via een directe balansmutatie.

Voorz. afgesloten complexen GB

Stand 1-1-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2021
241	0	0	241

Deze voorziening is gevormd om nagekomen kosten van afgesloten grondexploitaties te kunnen dekken.

Beleid t.a.v. bespaarde rente

Tot nu toe was het gebruikelijk om in de begroting te werken met de zogenaamde bespaarde rente. Het BBV staat toe dat er een rentevergoeding over het eigen vermogen (reserves) mag worden toegerekend – als ware het een rentelast - aan de taakvelden. Hierdoor wordt een “vergoeding” berekend over het eigen vermogen (= een eigen financieringsmiddel) van de gemeente. De gemeente heeft de keuze om deze rente als baten op te nemen in de begroting – ook wel aangeduid als bespaarde rente. Of de gemeente kan ervoor kiezen deze rentevergoeding toe te voegen aan de reserves/het eigen vermogen. Wanneer een bedrag gelijk aan deze vergoeding daadwerkelijk wordt toegevoegd aan het eigen vermogen kan dit ook worden beschouwd als een “inflatievergoeding” om “de waarde” van het eigen vermogen (koopkracht) in stand gehouden. Deze systematiek creëert een fictieve rentelast en leidt naar het oordeel van de commissie BBV tot het (onnodig) opblazen van de programmalasten en gaat daarmee ten koste van de eenvoud en transparantie en doet daarom de aanbeveling om geen rente over het eigen vermogen te berekenen.

In het raadsbesluit bij deze begroting stellen wij u voor niet langer bespaarde rente te berekenen en toe te rekenen aan de reserves. Dit is in lijn met de aanbevelingen van de commissie BBV.

We rekenen alleen met werkelijke betaalde rente en geen fictieve rente. De rente wordt wel overeenkomstig de BBV-richtlijnen jaarlijks opnieuw herrekend. Basis is de jaarrekening 2019. De geldende rentepercentages voor deze meerjarenbegroting 2021-2024 zijn opgenomen in de paragraaf Financiering.

Er mag al enkele jaren geen rente over het eigen vermogen aan de grondexploitatie worden toegerekend. De wijze waarop de rente moet worden toegerekend aan de grondexploitaties is opgenomen in voorgenoemde notitie vanuit de commissie BBV over de grondexploitatie. Deze rente wordt dus niet via de systematiek van de renteomslag berekend.

Toelichting op de financiële positie

Inleiding

In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting. Tevens worden afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren toegelicht. De gemeente Son en Breugel heeft zijn financiële uitgangspunten in de afgelopen jaren gebaseerd op 3 uitgangspunten.

- Een reëel en structureel sluitende begroting.
- Belastingen en andere baten heffen om ambities waar te maken.
- Een goede risicobeheersing en een weerstandsvermogen van voldoende omvang om de risico's op te kunnen vangen.

De financiële situatie van onze gemeente is gezond te noemen en dat willen we graag zo houden. Toch zijn er een aantal zaken die tot zorg leiden. Allereerst is er de herijking van het gemeentefonds. De eerste berichten daarover zijn weinig positief. Het onderzoek naar de herijking is opgedeeld in twee grote onderwerpen. De herijking van het sociaal domein en de herijking van het "klassieke" deel. De kleinere gemeente onder 20.000 inwoners lijken in deze plannen veel te moeten gaan inleveren. Er zijn diverse initiatieven die de VNG willen bewegen het kabinet onder druk te zetten om er voor te zorgen dat gemeenten juist meer middelen krijgen voor de uitvoering van de taken.

Een tweede onderwerp van zorg is juist dat sociale domein. Al twee jaar op een rij lopen de kosten voor de gemeente Son en Breugel verder op. In samenwerking met uw raad wordt gewerkt aan een structurele oplossing voor dit probleem.

Een derde onderwerp van zorg is de corona crisis. Het college gaat ervan uit dat we zeker nog tot 1 juli 2021 rekening moeten houden met oplopende kosten, danwel achterblijvende inkomsten. Wel gaat het college ervanuit dat het rijk de gemeenten volledig compenseert.

Om de gemeentefinanciën goed op orde te houden is het belangrijk dat de begroting reëel en structureel in evenwicht is. Het reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn. Als structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht.

Structurele baten en lasten

De begroting bevat zowel incidentele als structurele baten en lasten. De structurele baten en lasten zijn regel (ze omvatten het overgrote deel van de begroting) en de incidentele baten en lasten vormen de uitzondering op die algemene regel. Structurele baten en lasten zijn de baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting en meerjarenraming zijn opgenomen. Voorbeelden van structurele baten zijn: de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de inkomsten uit de OZB.

Voorbeelden van structurele lasten zijn: de personeelslasten van de vaste formatie en de reguliere onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. De structurele baten en lasten kunnen uiteraard wel per jaar in omvang variëren.

Voor het begrip incidenteel kan gedacht worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, of de baten en lasten worden voor een bepaalde duur in de begroting opgenomen. Het is daarbij van belang dat het gaat om 'eenmalige zaken'. Een begroting of jaarrekening zal ieder jaar een bedrag van dergelijke eenmalige zaken bevatten. Het zijn vooral de uitschieters die er echt toe doen.

Voorbeelden van incidentele baten zijn ontvangen subsidies en (specifieke) uitkeringen, boekwinst bij verkoop van tafelzilver (stille reserves), eenmalige (grote) bouwleges of winsten uit grondexploitaties. Voorbeelden van incidentele lasten zijn extra afschrijvingen bij activa in de openbare ruimte met maatschappelijk nut, lasten ten gevolge van incidenteel (nieuw) beleid, verstrekte subsidies en uitkeringen of verliezen uit de grondexploitatie.

Door de gemeente worden OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en diverse andere belastingen, zoals leges, opgelegd aan de burger. Het uitgangspunt hierbij is dat de OZB wordt geïndexeerd met het percentage van de gewogen kostenontwikkeling en dat de heffingen en leges 100% kostendekkend zijn. De gemeente Son en Breugel kiest ervoor een zelfstandige gemeente te blijven. Mochten er extra financiële middelen nodig zijn om de dienstverlening op peil te houden, dan vinden wij het verantwoord om daarvoor de OZB geleidelijk op te trekken naar het niveau van het regionale gemiddelde.

Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Het is belangrijk dat uw raad zich bewust is van de risico's die horen bij het beleid van de gemeente en dat zij hierop stuurt. Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt uitgebreid weergegeven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. In deze begroting heeft een actualisatie plaatsgevonden van de weerstandscapaciteit, de risico's en het weerstandsvermogen.

Rol gemeenteraad

Net zo goed als sommige mensen in de privésfeer bereid zijn om meer of minder financiële risico te nemen (door bijvoorbeeld een hogere of lagere hypotheek af te sluiten), geldt dit ook voor gemeenten. Zo kan een gemeente er voor kiezen om minder financiële risico's te lopen door de schuld af te bouwen, maar dit betekent automatisch dat er minder middelen beschikbaar zijn om te investeren. De raad stelt de kaders die gehanteerd worden bij het bepalen van de risico's. De belangrijkste indicator is de ratio weerstandsvermogen. De raad bepaald onder welke grens de beschikbare weerstandscapaciteit wordt aangevuld, ofwel dat extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn ook nog een aantal andere indicatoren opgenomen die een beeld geven van de financiële positie van de gemeente Son en Breugel.

Indexen

Voor de begroting 2021 en verder zijn de volgende indexen gebruikt. Deze zijn vastgesteld bij de kadernota 2020 in uw vergadering op 2 juli 2020:

Loonkostenindex en materiële kostenindex

Voor de indexering wordt aansluiting gezocht bij de Macro Economische Verkenning van september 2019. We gebruiken daaruit voor de loonkostenindex de loonvoet sector overheid en voor de materiële kostenindex de prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc). Deze indexen hebben we ook vorig jaar gehanteerd. De gemeenschappelijke regelingen Veiligheidsregio Brabant Zuidoost, GGD Zuidoost Brabant, Metropoolregio Eindhoven en Omgevingsdienst Zuidoost Brabant gebruiken deze ook.

Voor 2021 e.v. gaan we voor de loonkostenindex uit van 2,8% en voor de materiële kostenindex uit van 1,6%. Als we deze cijfers tegen het meerjarenperspectief van de vorige begroting afzetten dan geeft dit een daling van de loonkosten van 0,6% en blijven de (materiële) budgetten gelijk. De financiële gevolgen worden meegenomen in de begroting. Vanaf 2021 wordt er anders omgegaan met de stelpost. Tot nu toe was het gebruikelijk de stelpost te cumuleren. Waarbij het bedrag van het eerste jaar werd bijgeraamd voor de komende jaren. Het cumulatieve deel werd op een stelpost gezet. Nu wordt het begrotingsjaar bijgeraamd en hetzelfde bedrag op de stelpost gezet. Daarmee wordt de stelpost lager in de latere jaren.

Gewogen kostenontwikkeling

Omdat de begroting voor ongeveer de helft bestaat uit salariskosten en voor de helft uit materiële budgetten bestaat, wordt voorgesteld om beide indexen voor 50% mee te laten tellen in de gewogen kostenontwikkeling en deze op 1 cijfer achter de komma af te ronden. Dit resulteert in het volgende percentage van 2,2%.

De gewogen kostenontwikkeling is dan het percentage dat gebruikt wordt als men bepaalde inkomsten met het inflatiepercentage wil verhogen, zoals OZB-tarieven en leges. Voor de meerjarenbegroting 2020 – 2023 was het gewogen kostenontwikkeling 2,5%. Voor de begroting 2021 e.v. hanteren we nu 2,2%.

Ten opzichte van voorgaande jaren willen we in deze kadernota ook het uitgangspunt vastleggen voor het indexeren van subsidiëring aan professionele organisaties en niet-professionele organisaties. Gezien de toenemende inflatie en cao-afspraken (professionele organisaties) is het gebruikelijk om de verleende subsidies te verhogen met een index. Voorgesteld wordt om het gewogen kostenontwikkeling indexpercentage hiervoor toe te passen.

Indexcijfers MJB 2021-2024	2021	2022	2023	2024
Loonkostenindex	2,80%	2,80%	2,80%	2,80%
Materiële kostenindex	1,60%	1,60%	1,60%	1,60%

Tariefopbrengsten / inkomsten	2021	2022	2023	2024
Gewogen kostenontwikkeling	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%

Rente

Tot nu toe was het binnen de gemeente Son en Breugel gebruikelijk rente te berekenen over het eigen vermogen. Hierdoor wordt een “vergoeding” berekend over het eigen vermogen (= een eigen financieringsmiddel) van de gemeente. De gemeente heeft de keuze om deze rente als baten op te nemen in de begroting – ook wel aangeduid als bespaarde rente. Of de gemeente kan ervoor kiezen deze rentevergoeding toe te voegen aan de reserves/het eigen vermogen. Wanneer een bedrag gelijk aan deze vergoeding daadwerkelijk wordt toegevoegd aan het eigen vermogen kan dit ook worden beschouwd als een “inflatievergoeding” om “de waarde” van het eigen vermogen (koopkracht) in stand te houden.

Deze systematiek creëert een fictieve rentelast en leidt naar het oordeel van de commissie BBV tot het (onnodig) opblazen van de programmalasten en gaat daarmee ten koste van de eenvoud en transparantie. Al in 2027 heeft de commissie daarom de aanbeveling gedaan om geen rente over het eigen vermogen te berekenen. Tot nu toe is deze aanbeveling niet door ons overgenomen.

Vanaf de begroting 2021 hanteren wij niet langer de methode van de bespaarde rente. Belangrijkste reden daarbij is nu de aanhoudende lage rentestand en de verwachting dat dit nog wel even zal blijven. Bij het aanhouden van bespaarde rente zal de rekenrente in 2021 van 1% toch al terug lopen naar 0,5%, met het afschaffen komen we op 0% rekenrente.

Een tweede argument is dat het berekenen en verwerken van rekenrente een arbeidsintensief proces is en wat uiteindelijk nauwelijks iets oplevert.

Renteschema	%
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%
Rente grondexploitatie	0,06%
Rente activa	0,00%

In de paragraaf financiering is het totaal van de rente en doorberekening van de rente opgenomen.

Eigen begroting raad

Volgens afspraak met uw raad hebben wij een aparte paragraaf in de begroting opgenomen waarin de verwachte kosten in verband met de raadswerk zijn vermeld. Voor de hierbij horende beleidstoelichting verwijzen wij naar Programma 1: Interne en externe dienstverlening

	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
1 Notulering raads- en commissievergaderingen	30.268	32.000	32.449
2 Attentie einde jaar	458	549	557
3 Lidmaatschappen vng, fonds ggu	67.229	72.102	72.551
4 Lidmaatschap Vereniging voor raadsleden	1.334	1.350	1.575
5 Lidmaatschap vereniging van griffiers	405	450	457
6 Informele activiteit raad	2.155	6.750	7.000
7 Jaarlijkse bijdrage aan fracties	4.945	6.000	7.000
8 Loonkosten 17 raadsleden, griffier (1,5fte)	286.161	240.000	333.963
9 Naheffing werkkostenregeling	29.206	26.657	26.416
10 Presentiegelden burgerleden	19.707	2.638	5.000
11 Conferenties en studiedagen	1.412	4.000	4.064
12 Rekenkamercommissie	842	23.397	23.775
13 Nieuwe bestuursstijl	16.133	40.000	10.000
14 Bijeenkomsten raad	1.746	5.000	5.000
Totaal budget raad	462.001	460.893	529.807
4 Extra burgerleden in commissie			
7 Extra fractie in de raad			
8 Griffie is uitgebreid/vergoeding raadsleden kleine gemeenten verhoogd			
10 Extra burgerleden in commissie			
Proef nieuwe vergaderstructuur en werkwijze besluitvorming door de gemeenteraad			
Op dit moment is er een ontwerp Raadsvoorstel in voorbereiding wat moet leiden tot een nieuwe vergaderstructuur en werkwijze besluitvorming door de gemeenteraad. Deze proef zou 1 januari 2021 van start gaan. De incidentele kosten in 2021 bedragen € 190.000,-. Vanaf 2022 kan dit € 150.000,- structureel worden. Met deze kosten is nog geen rekening gehouden in deze begroting. Na besluitvorming kan dit leiden tot een begrotingswijziging.			

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten met toelichting, de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting en het overzicht van de reserves en voorzieningen met toelichting.

Bijlagen

2e Bestuursrapportage 2020

2e Bestuursrapportage 2020

Aangenomen moties en amendementen

Overzicht alle prestatie- en ondersteuningssubsidies

Subsidieoverzicht 2021

Overzicht Subsidiebeleid 2021

(incl.budget muzieksubsidies)

Aan dit overzicht kunnen geen rechten worden ontleend, organisaties ontvangen de subsidiebeschikking in december 2020

Organisatie	Budget subsidieverlening 2021
Professionele-/ semi Professionele organisaties	
LEVgroep (Basis)	€ 459.572,00
LEVgroep (Vluchtelingenwerk)	€ 101.184,00
LEVgroep (Meldpunt discriminatie)	€ 1.385,76
LEVgroep (Veerkracht)	€ 64.328,00
Lumens	€ 385.839,60
Bibliotheek Dommeldal	€ 331.766,90
MEE de MeentGroep	€ 184.650,99
GGzE de Boei	€ 57.478,00
Budget restant GGZ voorziening	€ 13.558,05
Stichting Leergeld	€ 54.432,00
Jongeren centrum Oase	€ 17.231,00
Stichting Vestzaktheater	€ 140.500,00
Harmonie Pro Honore et Virtute	€ 10.668,00
I.V.N. Afdeling Son en Breugel	€ 10.068,03
Stichting Carrousel	€ 18.762,00
Slachtofferhulp	€ 5.039,00
Stichting MeeDoen Werkt	€ 69.850,00
Stichting MeeDoen Son en Breugel	€ 2.932,00
Stichting Alzheimer Nederland	€ 1.730,00
Stichting Vrijwillige Mantelzorg	€ 2.300,00
Radio Son en Breugel	€ 9.733,76
Sport- en Scouting	
Scouting Dutmella	€ 22.862,00
Scouting Bekkersgroep	€ 12.720,00
Voetbalvereniging SBC	€ 45.740,00
Hockeyvereniging HTC Son	€ 10.088,95
HTC Son Tennis	€ 3.540,00
Tennisvereniging Son en Breugel	€ 4.098,00
Tennisvereniging Pieter Brueghel	€ 3.642,00
Korfbalvereniging De Corridor	€ 8.323,30
Badmintonclub Scarabee	€ 7.386,00
Tafeltennisvereniging Son en Breugel	€ 1.140,00
Volleybalclub Pieter Brueghel	€ 7.878,95
Schaakvereniging Son en Breugel	€ 1.441,30
Handbalvereniging Apollo	€ 9.660,00
Hooi donkse Kano Vereniging	€ 720,00
Show- en dansvereniging Avanti	€ 2.138,00
Boksvereniging Xhofleer-Weber	€ 6.135,00
Sociaal- cultureel	
Vrouwenvereniging Scala	€ 500,00
Vestzakkomedie	€ 1.000,00

Stichting Gemeenschapsvoorziening Gentiaan	€ 25.860,60
Katholieke Vrouwen Beweging Son en Breugel	€ 500,00
Buurtvereniging Gehurterbij	€ 500,00
VrouwAktief	€ 500,00
KBO Son	€ 1.000,00
De boerderij Breugel	€ 103.885,52
Toneelgroep Maan	€ 1.000,00
Heemkundekring "Son en Breugel"	€ 1.000,00
DichtBij	€ 500,00
Hoi-Huis	€ 6.000,00
Smartlappenkoor Rawazzi	€ 1.000,00
Vereniging Vrouwencontact Son & Breugel	€ 500,00
Son's Musical en Operettekoor	€ 1.000,00
Sons Kamerkoor	€ 1.000,00
Stichting Vrienden van de Beiaard	€ 5.000,00
Zangvereniging Een van Zin	€ 1.000,00
Theaterkoor Sincère	€ 1.000,00
PVGE	€ 5.000,00
KBO Breugel	€ 1.000,00
Buurtvereniging kanaalstraat	€ 500,00

Zorg- maatschappelijk

Adviesraad Sociaal Domein	€ 8.227,12
Senioren Raad Son en Breugel	€ 6.500,00
Stichting C&G platform	€ 1.500,00
St. Belangenbehartiging Mantelzorgers Son en Breugel	€ 1.500,00
Stichting 2109	€ 1.000,00
Stichting Voedselbank Best e.o.	€ 5.000,00
Zonnebloem afdeling Son en Breugel	€ 1.000,00
Buurtbusvereniging Nuenen-Best	€ 1.000,00
Madelief Bijna Thuis Huis	€ 1.000,00
Stichting Goud voor Oud	€ 1.000,00
EHBO vereniging	€ 1.000,00
Stichting Vier het Leven	€ 1.000,00
Stichting HartSave	€ 1.000,00
Stichting Doorpakken Wonen	€ 1.000,00
Diferend Bewegen op maat	€ 1.000,00
Vereniging Hapiness	€ 1.000,00

Budgetten

Eenmalige subsidies projecten	€ 15.000,00
Incidenteel budget opvangen verschillen oud/nieuw subsidiebeleid	€ 10.000,00
GGD inzet jeugdarts & verpleegkundige	€ 22.809,20
Vrijwilligersdag	€ 15.000,00
Individuele subsidies muziekonderwijs	€ 120.000,00

Evenementen

BACK commissie	€ 4.100,00
Stichting Sixties-Seventies	€ 2.500,00
Stichting Kinderactiviteiten Son en Breugel	€ 3.218,21
Stichting Sint Nicolaascomité	€ 2.813,55
Stichting Giggut!?	€ 2.000,00

Stichting Breugels Festijn	€ 4.153,40
Breugelse rommeldag	€ 889,00
Stichting Oranjeviering Son en Breugel	€ 8.109,70

Motivatie

* Het subsidiebeleid is in 2020 met ingang van 2021 vernieuwd. Vanwege dit nieuwe beleid zijn een groot deel van de subsidieberagen gewijzigd conform het nieuwe beleid. Voor de overgang en de open afbouwregeling zijn incidenteel 10.000 euro gevraagd. Zie hiervoor ook het onderdeel 'Nieuw beleid' van programma 2 'Sociale Leefomgeving'

* Er zijn een aantal nieuwe subsidiepartijen bij gekomen: Stichting Vier het Leven gericht op laagdrempelige culturele activiteiten voor ouderen. En de Tafeltennisvereniging Son en Breugel. Beide organisaties passen binnen het subsidiebeleid.

* De subsidies aan evenementen zijn waar nodig/gebruikelijk geïndexeerd. In 2020 en 2021 werken we verder aan een duidelijk subsidiebeleid voor evenementen.

Vaststellingsbesluit

